

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็ง
ของประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น

An Analysis on Export Competitiveness of Thai Frozen
Cephalopods to Japan

โดย

นางสาวปทุมรส กาญจนอุดม
นางสาวสุทิพา วิภูษณาตระกูล
นางสาวเสาวลักษณ์ ฤกษ์อุดมถวิลย์

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

สาขาวิชาวิทยาการจัดการ

วิทยาลัยการบริหารและจัดการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

ปีการศึกษา 2554

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



ใบรับรองปัญหาพิเศษ

สาขาวิชาวิทยาการจัดการ วิทยาลัยการบริหารและจัดการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็ง
ของประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น

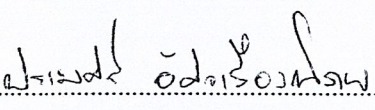
An Analysis on Export Competitiveness of Thai Frozen
Cephalopods to Japan

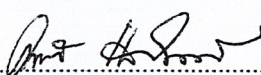
โดย

นางสาวปทุมรส	กาญจนอุดม	51040786
นางสาวสุทิพา	วิภูษณาตระกูล	51040815
นางสาวเสาวลักษณ์	ฤกษ์อุดมถวิลย์	51040817

รายงานฉบับนี้ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาวิชาปัญหาพิเศษ หลักสูตร วท.บ. (บริหารธุรกิจเกษตร)

เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2555

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ  15 มีนาคม 2555
(อาจารย์ปรเมศร์ อี้ศวเรืองพิภพ)

ประธานสาขาวิชาวิทยาการจัดการ  15 มีนาคม 2555
(รองศาสตราจารย์ ดร. อำนวย แสงโนรี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ
ปีการศึกษา 2554

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันการส่งออกปลาหมึกสด
แช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ) An Analysis on Export Competitiveness of Thai Frozen
Cephalopods to Japan

ชื่อ-สกุล นางสาวปทุมรส กาญจนอุดม
นางสาวสุทิพา วิชาชนาตระกูล
นางสาวเสาวลักษณ์ ฤกษ์อุดมวิไลย์

หลักสูตร วิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร) สาขาวิชา วิทยาการจัดการ

วิทยาลัย การบริหารและจัดการ

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ อาจารย์ปรเมศร์ อัครเรืองพิภพ 15 มีนาคม 2555

บทคัดย่อ

ปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็ง เป็นสินค้าในกลุ่มประมงที่มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย และเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมการแปรรูปเพื่อการส่งออก ที่มีมูลค่าในการส่งออกมากเป็นอันดับหนึ่ง เมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์ปลาหมึกแปรรูปชนิดอื่นๆ ในด้านการส่งออกกับตลาดคู่ค้า ตลาดหลักของไทยคือประเทศญี่ปุ่น ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกมากเป็นอันดับหนึ่ง โดยมีประเทศคู่แข่งที่สำคัญและน่าจับตามอง คือเกาหลีใต้ และรัสเซียซึ่งมีแนวโน้มปริมาณการส่งออกไปประเทศญี่ปุ่นที่ดีขึ้นในขณะที่ไทยมีแนวโน้มปริมาณการส่งออกที่ลดลง ดังนั้นจึงทำให้เกิดความสนใจในการศึกษาถึงความสามารถในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยในตลาดญี่ปุ่น เพื่อรักษาส่วนแบ่งตลาด และครองความได้เปรียบในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังประเทศญี่ปุ่นต่อไป

ในการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังตลาดญี่ปุ่น โดยใช้ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ และการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกสดแช่ เย็นแช่แข็ง ของไทยไปยังตลาดญี่ปุ่น โดยอาศัยแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่ง คือ เกาหลีใต้ และสหพันธรัฐรัสเซีย โดยใช้ข้อมูลในการวิเคราะห์ผล ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2553 พร้อมทั้งวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังตลาดญี่ปุ่น โดยใช้สมการถดถอยเชิงพหุคูณ ในรูปแบบกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดาในระหว่างปี พ.ศ. 2534 - 2553

ผลการวิเคราะห์ ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ ที่ปรากฏของประเทศไทย เกาหลีใต้ และรัสเซีย ในช่วงที่ปีที่ทำการศึกษาคือ ในช่วงปี พ.ศ. 2546 - 2549 และช่วงปี พ.ศ. 2550 - 2553พบว่า ไทย และเกาหลีใต้ มีค่า RCA มากกว่า 1 ในทุกช่วงปีที่ทำการศึกษา แต่ไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกที่ลดลง ส่วนสหพันธรัฐรัสเซีย ในช่วงแรกที่ทำการศึกษา มีค่า RCA น้อยกว่า 1 ซึ่งไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ แต่ ในช่วงที่สองของการศึกษาพบว่า รัสเซียกลับมีค่า RCA มากกว่า 1 ซึ่งแสดงถึงการมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ ในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งไปยังประเทศญี่ปุ่น

ผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2546 - 2549 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2550 - 2553 ไทยมีผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งรวมเพิ่มขึ้นเท่ากับ 30.66 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น คือผลจากการขยายตัวของตลาดโลก ผลจากการกระจายตลาด และผลการปรับการส่งออก ในขณะที่ผลจากการแข่งขันที่แท้จริง มีมูลค่าการส่งออกที่ลดลง

ส่วนผลการวิเคราะห์อุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังญี่ปุ่น ในระหว่างปี พ.ศ. 2534 - 2553 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังญี่ปุ่น คือ ราคาการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของญี่ปุ่น และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 0.53 และ 0.49 ตามลำดับ

จากผลการศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทย ดังนี้ภาครัฐควรดำเนินนโยบายปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ และมาตรฐานตรงตามความต้องการของลูกค้า เพื่อเพิ่มปริมาณการส่งออก และพบว่าตัวแปรที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทย คือ ราคาการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นสินค้าที่มีความยืดหยุ่นต่ำ การปรับเพิ่มราคาสินค้าจึงเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้ผลิต เพราะเมื่อเพิ่มราคาสินค้า ปริมาณการบริโภคจะลดลงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งจะส่งผลทำให้รายรับรวมเพิ่มขึ้นได้ จะทำให้ผู้ประกอบการของไทยได้รับผลกำไรมากขึ้น

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้จัดทำขึ้นจนสำเร็จเรียบร้อยเป็นอย่างดี ทั้งนี้เนื่องด้วยความอนุเคราะห์จาก อาจารย์ปรเมศร์ อัครเรืองพิภพ ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ชี้แนะ และ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ โดยละเอียด จนทำให้ได้รายงานที่สมบูรณ์ สร้างความภูมิใจแก่คณะ ผู้จัดทำอย่างมาก รวมทั้ง อาจารย์ทัศนัย ปราณี กรรมการสอบปัญหาพิเศษ ที่กรุณาให้คำแนะนำในส่วน ของการสอบปัญหาพิเศษ ตลอดจนอาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารธุรกิจเกษตรที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และประสิทธิประสาทวิชาความรู้ตลอดหลักสูตรการศึกษา คณะผู้จัดทำขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้จัดทำขอขอบคุณเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการส่งออกทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์จน สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลทางสถิติสำเร็จครบถ้วน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ และบุคลากรของวิทยาลัยการ บริหารและจัดการทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีตลอดมา

สุดท้ายนี้คณะผู้จัดทำขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ที่รักและเคารพอย่างสูง รวมถึงขอบคุณ เพื่อนๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจ ให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือในทุกเรื่อง

นางสาวปทุมรส กาญจนอุดม

นางสาวสุทิพา วิภูษณาตระกูล

นางสาวเสาวลักษณ์ ฤกษ์อุดมถวิลย์

มีนาคม 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
คำนิยม	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญภาพ	(7)
สารบัญตารางผนวก	(8)
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญและประเด็นปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตของการศึกษา	5
นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 แนวคิดทางทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดทางทฤษฎี	
ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ	7
ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ	10
แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่	13
ทฤษฎีอุปสงค์	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
กรอบแนวความคิด	36
สมมติฐานการศึกษา	37
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	
การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
การวิเคราะห์ข้อมูล	38

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
สภาพทั่วไปของการผลิต การตลาดและการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็ง	44
สภาพการณ์ผลิตปลาหมึกโลก	44
สภาพการณ์ผลิตปลาหมึกของประเทศไทย	45
การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยและประเทศคู่แข่ง	46
การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศคู่แข่งที่สำคัญ	55
ผลการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น	58
ผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งในตลาดญี่ปุ่น	60
ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น	66
ผลการทดสอบสมมติฐาน	71
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	
สรุป	72
ข้อเสนอแนะ	74
เอกสารอ้างอิง	76
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณและวิธีการคำนวณหาค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ
ภาคผนวก ข	ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ของการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น
ภาคผนวก ค	ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น
ภาคผนวก ง	การแสดงผลวิเคราะห์ทางเครื่องพิมพ์

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ปริมาณการนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของญี่ปุ่น ปี พ.ศ.2542-2553	3
2 ปริมาณการจับปลาหมึกของประเทศไทยในระหว่าง ปี พ.ศ. 2540-2551	45
3 ปริมาณการบริโภคปลาหมึกภายในประเทศไทยในระหว่าง ปี พ.ศ. 2542-2551	46
4 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปยังตลาดโลกในระหว่าง ปี พ.ศ. 2542-2553	47
5 ปริมาณการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังประเทศผู้นำเข้าในระหว่าง ปี พ.ศ. 2542-2553	49
6 มูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังประเทศผู้นำเข้าในระหว่าง ปี พ.ศ. 2542-2553	50
7 ปริมาณการนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเศญี่ปุ่นจากประเทศคู่ค้าในระหว่าง ปี พ.ศ. 2542-2553	51
8 มูลค่าการนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเศญี่ปุ่นจากประเทศคู่ค้าในระหว่าง ปี พ.ศ. 2542-2553	53
9 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยเปรียบเทียบกับเกาหลีใต้และสหพันธรัฐรัสเซียไปทั่วโลก ปี พ.ศ. 2542-2553	56
10 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยเปรียบเทียบกับเกาหลีใต้และสหพันธรัฐรัสเซียไปญี่ปุ่น ปี พ.ศ. 2542-2553	57
11 ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของประเทศผู้ส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งไปยังประเศญี่ปุ่น	59
12 อัตราการขยายตัวการส่งออกรวมทั้งหมดของโลก อัตราการขยายตัวการส่งออกรวมในสินค้า ปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของโลก และอัตราการขยายตัวการส่งออกรวมในสินค้าปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของโลกไปยังตลาดญี่ปุ่นในช่วงปี พ.ศ. 2546-2549 เปรียบเทียบกับช่วง ปี พ.ศ.2550-2553	64
13 ผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทย เกาหลีใต้และรัสเซียในตลาดญี่ปุ่น ในช่วง ปี พ.ศ. 2546-2549	65

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	การค้าระหว่างประเทศ	9
2	การเปลี่ยนแปลงปริมาณอุปสงค์	19
3	การเปลี่ยนแปลงระดับอุปสงค์	20
4	กรอบแนวความคิดการวิเคราะห์ความสามารถในการ ส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น	36



สารบัญญัตินวกรายงาน

ตารางภาคผนวกที่	หน้า
1 มูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทย เกาหลีใต้และ สหพันธรัฐรัสเซีย ไปประเทศญี่ปุ่นระหว่าง ปี พ.ศ. 2546-2553	83
2 มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศไทย เกาหลีใต้ และสหพันธรัฐรัสเซีย ไปประเทศญี่ปุ่นระหว่าง ปี พ.ศ. 2546-2553	84
3 มูลค่าการนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทย ระหว่าง ปี พ.ศ. 2546-2553	85
4 มูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมดของประเทศไทยระหว่าง ปี พ.ศ.2546-2553	86
5 มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของโลก ปี พ.ศ. 2546-2553	88
6 มูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งทั้งหมดของโลก ไปยังตลาดญี่ปุ่นและตลาดอื่นๆระหว่าง ปี พ.ศ. 2546-2553	89
7 มูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทย ไปยังตลาดญี่ปุ่นและตลาดอื่นๆระหว่าง ปี พ.ศ. 2546-2553	90
8 มูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของเกาหลีใต้ไปยัง ตลาดญี่ปุ่นและตลาดอื่นๆระหว่าง ปี พ.ศ. 2546-2553	91
9 มูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของสหพันธรัฐรัสเซีย ไปประเทศญี่ปุ่นและตลาดอื่นๆระหว่าง ปี พ.ศ. 2546-2553	92
10 ปริมาณการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทย ไปยังประเทศญี่ปุ่น ปี พ.ศ. 2534-2553	94
11 ราคาการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทย ไปยังประเทศญี่ปุ่น ปี พ.ศ. 2534-2553	95
12 รายได้ประชาชาติต่อบุคคลของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2534-2553	96
13 อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยเปรียบเทียบระหว่าง ประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น ปี พ.ศ. 2534-2553	97
14 ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทย ปี พ.ศ.2534-2553	98
15 ผลการวิเคราะห์สมการอุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสด แช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและประเด็นปัญหา

ในปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศผู้ผลิต และส่งออกสินค้าอาหารที่มีคุณภาพดี มีชื่อเสียงที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการผลิตเพื่อการส่งออก มีความพร้อมทางด้านวัตถุดิบ รวมถึงศักยภาพของผู้ประกอบการไทย ที่สามารถพัฒนาคุณภาพ และรูปแบบของสินค้าให้เป็นที่ต้องการของตลาดได้ สินค้าอาหารที่ประเทศไทยส่งออกนั้น ส่วนหนึ่งเป็นสินค้าอาหารแปรรูป โดยเริ่มต้นจากการแปรรูปสินค้าขั้นปฐม ในช่วง 30 ปี ที่ผ่านมา อุตสาหกรรมการเกษตรมีการพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแปรรูปต่าง ๆ จนพัฒนามาเป็นการผลิตสินค้าประเภทอาหารแปรรูป ซึ่งมีทั้งการผลิตเพื่อบริโภคภายในประเทศ และเพื่อการส่งออก โดยลักษณะเด่นของอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป จะควบคู่กับการพัฒนาของระบบเศรษฐกิจ คือการเป็นอุตสาหกรรมที่ช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรขั้นปฐม (Primary product) ซึ่งสินค้าที่ผ่านการแปรรูปดังกล่าว อาจอยู่ในรูปของสินค้าขั้นกลาง (Intermediate product) ซึ่งผู้ซื้อต้องนำไปแปรรูปอีกครั้งหนึ่ง ก่อนที่จะนำมาบริโภคหรือในรูปสินค้าขั้นสุดท้าย (Final product) ที่สามารถบริโภคได้เลย นอกจากนี้ยังเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบภายในประเทศในสัดส่วนที่สูงอีกด้วย (Resource base industry) ทำให้ไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกวัตถุดิบ และสินค้าอาหารแปรรูปในอันดับต้นๆ ของโลกหลายรายการ ซึ่งในปี 2551 ไทยส่งออกสินค้าอาหารคิดเป็นมูลค่า 778,056 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.3 ของมูลค่าส่งออกสินค้าทั้งหมด หนึ่งในสินค้าอาหารที่น่าจับตามอง นั่นคือสินค้าในกลุ่มประมงซึ่งไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าประมงเป็นอันดับ 3 ของโลก มูลค่าการส่งออกเท่ากับ 214,177 ล้านบาท และมีส่วนแบ่งตลาดโลกประมาณร้อยละ 8 (ศูนย์วิจัยระยะอุตสาหกรรมอาหาร, 2551)

สินค้าที่ไทยส่งออกในกลุ่มประมงมีหลากหลายประเภท อาทิเช่น กุ้งสดแช่เย็น แช่แข็ง เนื้อปลาสดแช่เย็น แช่แข็ง นอกเหนือจากนี้ใน ปี พ.ศ. 2553 ยังมีผลิตภัณฑ์ปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็ง ที่เป็นผลิตภัณฑ์ในกลุ่มประมง ที่มีการส่งออกไปสู่ตลาดทั่วโลกเป็นอันดับที่สาม รองจากกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและปลาสดแช่เย็นแช่แข็งซึ่งมีอัตราขยายตัวเท่ากับ ร้อยละ 7.29 เมื่อเทียบจากมูลค่าการส่งออก (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร, 2554) แต่ในด้านปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งกลับมีปริมาณลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 - พ.ศ. 2553 ซึ่งมีปริมาณการส่งออกเท่ากับ 113,195,015, 101,253,204, 95,221,159 และ 91,081,795 กิโลกรัม ตามลำดับ (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์,

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2554) ตลาดส่งออกหลักที่สำคัญของไทย ในปีพ.ศ. 2553 ได้แก่ ญี่ปุ่นและอิตาลี ซึ่งมีสัดส่วนมูลค่า การส่งออกเท่ากับ ร้อยละ 49.36 และร้อยละ 27.66 ส่วนตลาดรองคือ สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ ฮองกง และเวียดนาม ซึ่งมีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกเท่ากับ ร้อยละ 7.17 ร้อยละ 4.93 ร้อยละ 3.85 และร้อยละ 3.14 ตามลำดับ (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, 2554)

ส่วนด้านการนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศญี่ปุ่น ใน ปีพ.ศ. 2553 มีมูลค่า การนำเข้าหลักจากประเทศต่าง ๆ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน ไทย เกาหลีใต้ สหพันธรัฐรัสเซีย และมอริทาเนีย ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดเท่ากับร้อยละ 25.15 ร้อยละ 11.64 ร้อยละ 11.24 ร้อยละ 9.86 และร้อยละ 8.83 ตามลำดับ และมีอัตราการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2552 เท่ากับร้อยละ 30.80 ร้อยละ 12.63 ร้อยละ 16.45 ร้อยละ 14.32 และร้อยละ -16.87 ตามลำดับ ซึ่งข้อมูลนี้แสดง ให้เห็นถึงส่วนแบ่งตลาด และประเทศคู่แข่งที่สำคัญของไทยในญี่ปุ่น (สำนักงานส่งเสริมการค้าใน ต่างประเทศ ณ กรุงโตเกียว, 2554)

จากข้อมูลการนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของญี่ปุ่นจากไทยนั้น มีแนวโน้มที่ลดลงอย่าง เห็นได้ชัดตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2542 – 2553 และมีคู่แข่งที่สำคัญ คือ เกาหลีใต้ ที่มีปริมาณการนำเข้าจาก ญี่ปุ่นมากเป็นอันดับต้นๆ ซึ่งปริมาณการนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของเกาหลีใต้นั้น ในบาง ช่วงปี มีปริมาณการนำเข้าจากญี่ปุ่นน้อยกว่าไทย แต่ในช่วงปีที่มีปริมาณการนำเข้าจากญี่ปุ่นสูงกว่า ไทยซึ่งรวมถึงช่วงปีปัจจุบัน คือ ช่วงปี พ.ศ. 2551 – 2553 ด้วยที่ปริมาณการนำเข้าของญี่ปุ่นจาก เกาหลีใต้นั้นมากกว่าการนำเข้าจากไทยเมื่อเทียบในช่วงปีเดียวกัน และสหพันธรัฐรัสเซียซึ่งเป็น ประเทศที่มีปริมาณการนำเข้าจากญี่ปุ่นรองจากไทย แต่มีปริมาณแนวโน้มปริมาณการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น ตั้งแต่ พ.ศ. 2542 -2553 และเริ่มมีปริมาณเพิ่มขึ้นซึ่งใกล้เคียงกับไทยแล้ว (ตารางที่ 1) และส่วน สาธารณรัฐประชาชนจีนซึ่งเป็นประเทศที่ญี่ปุ่นนำเข้ามากเป็นอันดับหนึ่งนั้นจึงไม่ใช่คู่แข่งที่สำคัญของ ไทย เนื่องจากปริมาณที่ญี่ปุ่นนำเข้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้นห่างจากไทยอยู่เป็นปริมาณมาก จึงทำให้สาธารณรัฐประชาชนจีนไม่ได้เป็นคู่แข่งที่สำคัญของไทย ในขณะนี้เมื่อเทียบกับเกาหลีใต้ และสหพันธรัฐรัสเซียซึ่งมีปริมาณการนำเข้าจากญี่ปุ่นใกล้เคียงกับไทย

ด้วยเหตุที่ปริมาณการนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งจากไทยไปยังญี่ปุ่นมีแนวโน้มที่ลดลง ในขณะที่เกาหลีใต้ และสหพันธรัฐรัสเซียมีแนวโน้มที่ดีขึ้น จึงทำให้เกิดประเด็นในการศึกษาถึง ความสามารถในการแข่งขันการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น ว่าไทย ยังมีความสามารถในการแข่งขันการส่งออกไปญี่ปุ่นอยู่หรือไม่ และนอกจากนี้ ยังต้องพิจารณาต่อไป ด้วยว่า การเปลี่ยนแปลงปริมาณการส่งออกของไทยไปญี่ปุ่นที่ลดลงนั้น เป็นผลเนื่องมาจากปัจจัยใด โดยพิจารณาจากปัจจัยภายในประเทศ และพิจารณาถึงปัจจัยภายนอก คือความได้เปรียบโดย เปรียบเทียบของประเทศไทยในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น เมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญคือ เกาหลีใต้ และสหพันธรัฐรัสเซียซึ่งทั้งสองประเทศนั้น มีปริมาณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การนำเข้าจากญี่ปุ่นใกล้เคียงกับไทย เพื่อให้ทราบว่า ไทยยังมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการแข่งขันอยู่หรือไม่ และนอกจากนี้ยังได้ทราบถึงสาเหตุสำคัญ และผลที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาด อีกทั้งพิจารณาปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกผลิตภัณฑ์ปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังญี่ปุ่น เพื่อจะเป็นประโยชน์ในการนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการวางแผน และกำหนดนโยบายที่เหมาะสมในการส่งออก เพื่อส่งผลให้เกิดการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังตลาดที่ถูกต้อง และเหมาะสมซึ่งจะทำให้ไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดเนื้อคู่แข่ง และสามารถรักษาส่วนแบ่งตลาดไว้ได้ต่อไปในอนาคต

ตารางที่ 1 ปริมาณการนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของญี่ปุ่น พ.ศ. 2542 – 2553 (กิโลกรัม)

ปี	ไทย	เกาหลีใต้	สหพันธรัฐรัสเซีย
2542	35,576,702	47,821,658	6,948,329
2543	35,437,300	45,896,252	8,381,689
2544	33,114,939	43,041,418	11,842,842
2545	35,911,053	30,235,473	13,745,608
2546	33,151,867	25,467,264	13,614,615
2547	33,760,432	29,058,804	14,840,530
2548	28,878,269	20,473,023	16,133,803
2549	28,778,725	17,090,795	18,108,849
2550	24,030,252	13,362,478	17,594,907
2551	19,406,514	19,507,012	16,643,593
2552	19,194,158	23,236,443	15,555,525
2553	19,857,615	25,109,178	16,947,420

ที่มา: (Global Trade Atlas, 2011)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการผลิต การตลาด และการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น
2. เพื่อศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยในตลาดญี่ปุ่นเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่ง
3. เพื่อศึกษาส่วนแบ่งการตลาด และปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งการตลาดปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยในประเทศญี่ปุ่น
4. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสภาพทั่วไปของการผลิต การส่งออก และภาวะการค้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งในตลาดต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ อีกทั้งประมาณความต้องการซื้อสินค้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็ง เพื่อวางแผนพัฒนาการผลิต ให้เหมาะสมกับความต้องการของประเทศคู่ค้าต่อไป
2. ผลการศึกษาค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ ทำให้ทราบว่าประเทศไทยและประเทศคู่แข่ง มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบหรือไม่ ในแต่ละช่วงปีที่ทำการศึกษา เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการประเมินสถานการณ์การแข่งขันการส่งออก และพัฒนาขีดความสามารถในการส่งออกต่อไป
3. ผลการศึกษาแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ ทำให้ทราบถึง สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดของการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งใน 2 ช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ว่าเป็นผลมาจากสาเหตุใด และนำผลที่ทราบจากการวิเคราะห์มาพิจารณา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวางแผน กำหนดนโยบาย และกำหนดตลาดที่เหมาะสมกับการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทย และพัฒนาขีดความสามารถในการส่งออกต่อไป
4. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น เพื่อใช้เป็นคู่มือในการกำหนดกลยุทธ์ เพื่อการเพิ่มปริมาณการส่งออก และขยายตลาดส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังประเทศญี่ปุ่นให้กว้างขวาง และดียิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันการส่งออกปลาหมึกแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทย โดยทำการศึกษาในตลาดญี่ปุ่น ซึ่งเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญของไทย โดยมีรายละเอียดของการศึกษาในครั้งนี้จะครอบคลุมรหัสสินค้าของกรมศุลกากร (Harmonized System, HS.) รหัสสินค้า 0307 โดยจัดเก็บข้อมูลในระหว่างวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ.2554 ถึงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2555 ณ กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ ถนนรัชดาภิเษก จังหวัดกรุงเทพมหานคร

1. การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในการส่งออกปลาหมึกแช่เย็นแช่แข็งของไทยกับประเทศคู่แข่งสำคัญที่ส่งออกปลาหมึกแช่เย็นแช่แข็งไปยังประเทศญี่ปุ่น คือ สหพันธรัฐรัสเซีย และเกาหลีใต้ เนื่องจากประเทศเหล่านี้มีปริมาณการส่งออกปลาหมึกแช่เย็นแช่แข็งคุณภาพสูงไปยังประเทศญี่ปุ่นในปริมาณมาก และใกล้เคียงกับประเทศไทยเช่นกัน โดยใช้ข้อมูลทศนิยมแบบอนุกรมเวลารายปี ระหว่างปีพ.ศ. 2546 ถึง พ.ศ. 2553 รวมระยะเวลา 8 ปี โดยในการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในการส่งออกปลาหมึกแช่เย็นแช่แข็งของไทยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งสำคัญได้ทำการแบ่งช่วงของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลออกเป็น 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงปี พ.ศ. 2546 - 2549 และ พ.ศ. 2550 - 2553

2. การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาหมึกแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญ คือ ประเทศสหพันธรัฐรัสเซีย และประเทศเกาหลีใต้โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลารายปี โดยใช้ข้อมูลทศนิยมแบบอนุกรมเวลารายปี ระหว่างปีพ.ศ.2546 ถึง พ.ศ. 2553 รวมระยะเวลา 8 ปี โดยในการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาหมึกแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญ ได้ทำการแบ่งช่วงของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลออกเป็น 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงปี พ.ศ. 2546 - 2549 และ พ.ศ. 2550 - 2553

การแบ่งช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน และเพื่อเป็นการลดความแปรปรวนของข้อมูลปีใดปีหนึ่ง โดยการใช้ข้อมูลรายปีเฉลี่ย ซึ่งจะสามารถชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาที่พิจารณาเปรียบเทียบกับช่วงเวลาฐาน

3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญ คือ สหพันธรัฐรัสเซีย และเกาหลีใต้ ซึ่งปัจจัยที่นำมาวิเคราะห์ ได้แก่ ราคาการส่งออกปลาหมึกแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปยังประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคประเทศญี่ปุ่น รายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคประเทศญี่ปุ่น และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 - 2553 เป็นเวลา 20 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิยามศัพท์

ความสามารถในการแข่งขัน หมายถึง ความสามารถของประเทศไทยในการเสริมสร้าง และรักษามูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจในระยะยาว ซึ่งจะต้องเป็นทั้งการแข่งขันระดับต่างประเทศที่เป็นความสามารถในการผลิตสินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดโลก (Export) ควบคู่ไปกับการแข่งขันในระดับชาติ ที่จะก่อให้เกิดความพอใจ และชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของประชากร (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2545)

พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนี หมายถึง เป็นระบบจำแนกประเภท และระบุสินค้าปรับปรุง โดยองค์การศุลกากรโลก ประกอบไปด้วยประเภทย่อยประมาณ 5 รายการ แต่ละรายการระบุด้วยรหัสพิกัด 6 หลัก ทั้งนี้พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนี มีการจำแนกตามโครงสร้างทางกฎหมายมีที่มา และกฎเกณฑ์การจำแนกประเภทของสินค้าที่แน่นอน ได้นำมาใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดพิกัดศุลกากร และจัดเก็บสถิติการค้าระหว่างประเทศ (กรมศุลกากร, 2553)

ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ หมายถึง ความสามารถของประเทศใดประเทศหนึ่ง ในการผลิตสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่ง ที่พิจารณาจากการนำมูลค่าสินค้ามาใช้ในการวิเคราะห์ แทนต้นทุน ซึ่งการวิเคราะห์ความสามารถทำได้ โดยการพิจารณาค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA index) ถ้าค่า RCA มีค่ามากกว่า 1 แสดงว่าประเทศนั้นมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้าดังกล่าว และถ้าเปรียบเทียบกับประเทศอื่นประเทศใดที่มีค่าดัชนี RCA มากกว่า แสดงว่ามีความได้เปรียบมากกว่า (ดร.ณวรรณ, 2549)

ส่วนแบ่งตลาด หมายถึง ส่วนย่อยจากการแบ่งส่วนตลาดทั้งหมดของผลิตภัณฑ์ใดผลิตภัณฑ์หนึ่ง โดยแต่ละส่วนแบ่งตลาดนั้นจะต้องมีคุณสมบัติอย่างน้อยที่สุดหนึ่งอย่างเหมือนกัน (เกรนท์, 2546)

อุปสงค์การส่งออก หมายถึง ปริมาณสินค้าหรือบริการที่ประเทศหนึ่งมีความต้องการสินค้าและบริการนั้น มีความพึงพอใจและความเต็มใจที่จะจ่ายเงินนั้นเพื่อซื้อ ณ ระดับราคาที่แตกต่างกัน ณ ขณะใดขณะหนึ่ง (ดวงพร, 2549)

บทที่ 2

แนวคิดทางทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนนี้ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรกเป็นแนวคิดทางทฤษฎี โดยจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ ทฤษฎีอุปสงค์ และทฤษฎีอุปสงค์เพื่อการส่งออก ส่วนที่ 2 เป็นการตรวจสอบเอกสารการศึกษา รวมถึงงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และส่วนที่ 3 เป็นกรอบแนวความคิด และสมมติฐานในการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น โดยมีรายละเอียดดังนี้

แนวคิดทางทฤษฎี

ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ

การค้าระหว่างประเทศ (International trade) หมายถึง การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการระหว่างประเทศ การค้าระหว่างประเทศของทุกประเทศจะต้องประกอบด้วยสินค้าออก (Export) และสินค้าเข้า (Import) (นภาพร และคณะ, 2550)

สิ่งที่ก่อให้เกิดการค้าแลกเปลี่ยนสินค้าขึ้น คือความแตกต่างในผลิตภาพ (Productivity) ต้นทุนการผลิต และพื้นฐานความแตกต่างของทรัพยากร (Factor endowment) เพราะแต่ละประเทศมีทรัพยากรที่แตกต่างกัน ความเอื้ออำนวยของธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ภูมิประเทศ รวมทั้งระดับของเทคโนโลยี เช่น ความรู้ในวิทยาการใหม่ ๆ นำไปสู่การใช้สัดส่วนของทรัพยากรทุนที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นผลผลิตที่เกิดขึ้นจากประเทศที่มีทรัพยากรที่แตกต่างกัน จึงมีความแตกต่างกัน อันเนื่องมาจากการผลิตที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ

การค้าระหว่างประเทศเกิดขึ้นได้เพราะ ความได้เปรียบโดยเด็ดขาด หรือความได้เปรียบโดยสมบูรณ์ (Absolute advantage) กล่าวคือ ประเทศที่สามารถทำการผลิตสินค้าได้ด้วยต้นทุนที่ต่ำกว่าก็จะส่งออกในสินค้านั้น และในขณะเดียวกันก็จะนำเข้าสินค้าที่ผลิตภายในประเทศแล้วมีต้นทุนการผลิตสูง และเมื่อมีการส่งออกและนำเข้าสินค้าหลายชนิดมากขึ้น ก็ได้นำเอาหลักเกณฑ์เรื่องความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบกับประเทศอื่น (Comparative advantage) โดยมองในแง่การผลิต ถ้าจะต้องผลิตสินค้าใดเพิ่มขึ้นหนึ่งหน่วย จะต้องลดโอกาสที่จะผลิตสินค้าชนิดอื่นไปมากน้อยแค่ไหน หรือมองในด้านเสียโอกาส (Opportunity cost) คือควรจะนำเข้าจากต่างประเทศ ถ้าสินค้านั้นมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ราคาน้อยกว่าค่าเสียโอกาสที่จะต้องผลิตขึ้นเองภายในประเทศ ขณะเดียวกันประเทศที่นำเข้าก็สามารถผลิตสินค้าชนิดอื่นที่มีความได้เปรียบกว่าแล้วส่งออก ด้วยหลักเกณฑ์นี้จะทำให้แต่ละประเทศมีความชำนาญเฉพาะอย่าง (Specialization)

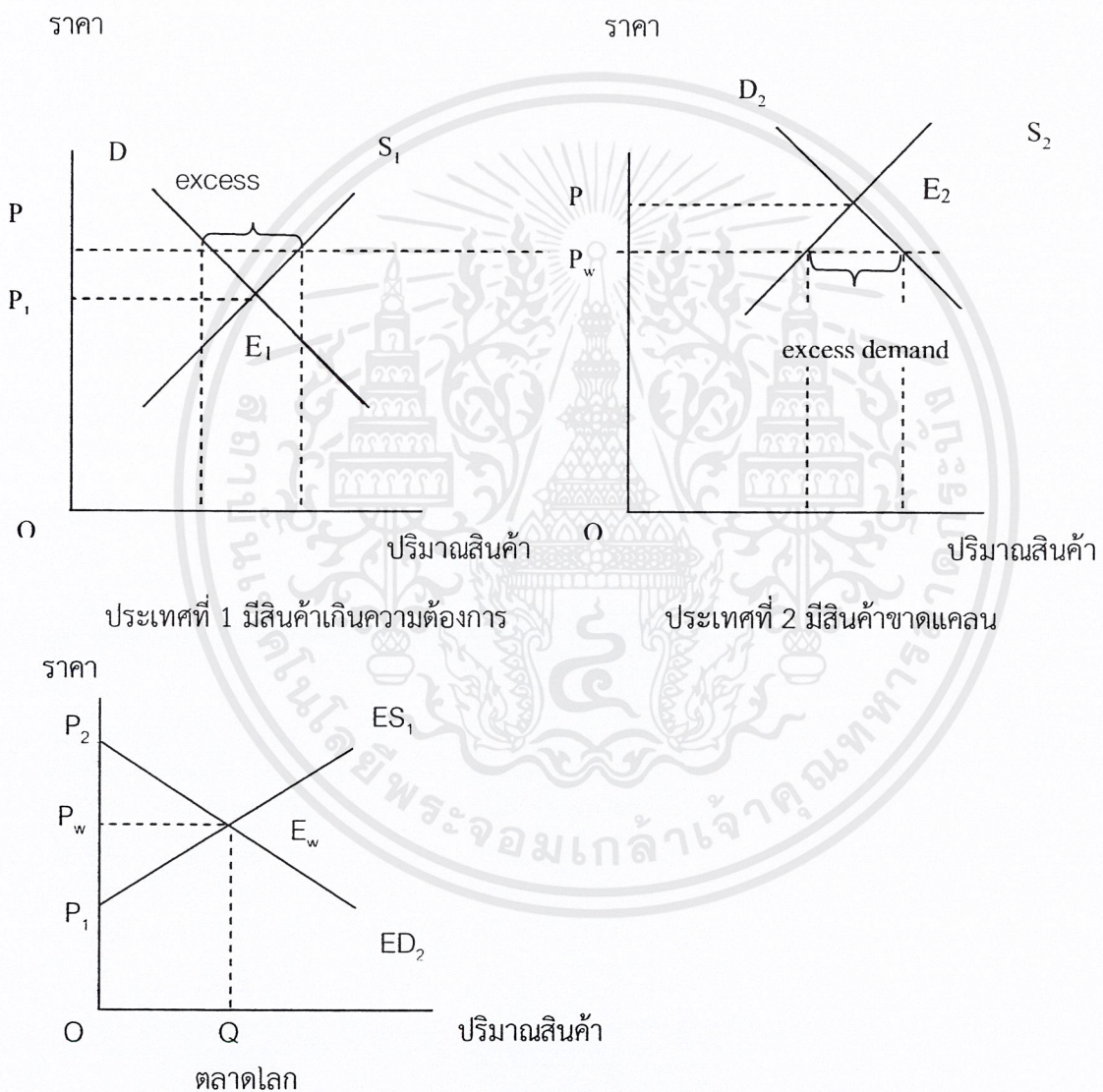
ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบทางทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศนั้นเป็นการวิเคราะห์ภายใต้ระบบการค้าเสรี (Free trade) แต่ในความเป็นจริงประเทศต่าง ๆ พยายามพัฒนาการผลิตและการส่งออก โดยการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ที่เป็นการส่งเสริมและคุ้มครองการผลิตของอุตสาหกรรมภายในประเทศ ได้แก่ มาตรการกีดกันทางการค้า เช่น กำหนดอัตราภาษีศุลกากรนำเข้า ค่าธรรมเนียมพิเศษ โควตา เป็นต้น ซึ่งมาตรการต่าง ๆ เหล่านี้ มีผลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมในแต่ละประเทศ ซึ่งทำให้ไม่สามารถสะท้อนถึงความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่แท้จริงของแต่ละประเทศ ตามแนวคิดทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศได้ โดยทฤษฎีดุลยภาพการค้าระหว่างประเทศ อยู่ภายใต้ข้อสมมติต่อไปนี้

1. สินค้าทั้งหมดต้องมีลักษณะเหมือนกัน
2. การผลิตและการบริโภคภายในประเทศหนึ่ง จะต้องเกิดขึ้นในพื้นที่เดียวกัน และไม่มีค่าขนส่งสินค้าในประเทศเดียวกัน
3. สิ่งกีดขวางทางกาย หรือสถาบันจะไม่ไปกีดขวางการเคลื่อนย้ายสินค้าระหว่างประเทศที่ซื้อขายกัน

การค้าระหว่างประเทศที่เป็นผลมาจาก ความแตกต่างของฟังก์ชันอุปสงค์ และอุปทานในกรณีที่สินค้าชนิดหนึ่งผลิต และบริโภคใน 2 ประเทศ แล้วไม่มีการค้าขายระหว่างประเทศกันก่อนที่จะมีการค้าระหว่างกันเกิดขึ้น เส้นอุปสงค์และอุปทานระหว่างประเทศ จะกำหนดราคาสินค้าของแต่ละประเทศ โดยที่ เส้น D_1 และ S_1 คือ เส้นอุปสงค์และเส้นอุปทานของประเทศที่ 1 ส่วน D_2 และ S_2 คือ เส้นอุปสงค์และเส้นอุปทานของประเทศที่ 2 เมื่อเส้นอุปสงค์ D_1 ตัดกับเส้นอุปทาน S_1 จะทำให้ได้จุด E_1 คือ จุดดุลยภาพของราคาและปริมาณสินค้าของประเทศที่ 1 โดยที่ราคาดุลยภาพจะเท่ากับ OP_1 และเกิดอุปทานส่วนเกิน (Excess supply) อันเนื่องมาจากมีปริมาณสินค้าเกินความต้องการ เมื่อเส้นอุปสงค์ D_2 ตัดกับเส้นอุปทาน S_2 จะทำให้ได้จุด E_2 ซึ่งคือ จุดดุลยภาพของราคาและปริมาณสินค้าของประเทศที่ 2 โดยที่ราคาดุลยภาพจะเท่ากับ OP_2 และเกิดอุปสงค์ส่วนเกิน (Excess demand) อันเนื่องมาจากมีปริมาณสินค้าน้อยกว่าความต้องการ เมื่อมีการค้าระหว่างประเทศเกิดขึ้น ประเทศที่ 1 ซึ่งมีอุปทานส่วนเกิน (Excess supply) ก็จะทำการส่งออกปริมาณสินค้าที่เกินความต้องการ และในประเทศที่ 2 ซึ่งมีอุปสงค์ส่วนเกิน (Excess demand) ก็จะทำการนำเข้าสินค้าจาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเทศที่ 1 หลังจากทำการค้าขายระหว่าง 2 ประเทศแล้ว ราคาสินค้าในประเทศที่ 1 จะสูงขึ้นจาก P_1 เป็น P_w ในขณะเดียวกันราคาสินค้าในประเทศที่ 2 จะลดลงจาก P_2 เป็น P_w การไหลเวียนของสินค้าประเทศที่ 1 ไปยังประเทศที่ 2 จะต้องมีปริมาณที่มากพอ ที่จะทำให้ราคาสินค้าในทั้ง 2 ประเทศเท่ากันพอดีและกลายเป็นตลาดเดียวกัน (ภาพที่ 1)



ภาพที่ 1 การค้าระหว่างประเทศ

ที่มา: (นภาพร และคณะ, 2550)

ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ

จากทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศซึ่งเกิดขึ้นมา ตั้งแต่ปี ค.ศ.1815 นักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิกพยายามอธิบายว่า ประเทศควรจะผลิตและค้าสินค้าอะไร โดยมีแนวคิดเกี่ยวกับความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Comparative advantage) คือ ประเทศหนึ่งจะส่งออกสินค้าที่ประเทศมีประสิทธิภาพของปัจจัยผลิตสูงกว่า หรือมีความได้เปรียบมากกว่า และนำเข้าสินค้าที่ประเทศมีประสิทธิภาพของปัจจัยผลิตต่ำกว่าของประเทศอื่น แนวความคิดนี้เป็นการอธิบายภายใต้แบบจำลองที่มีปัจจัยการผลิตชนิดเดียว คือ แรงงาน ซึ่งไม่สามารถเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศ และแรงงานแต่ละประเทศมีประสิทธิภาพต่างกัน ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการค้าระหว่างประเทศขึ้น การอธิบายภายใต้แบบจำลองนี้มีข้อสมมติ คือ ความพอใจในการบริโภคของแต่ละประเทศเหมือนกัน ต่อมามีการพัฒนาเป็นแนวคิดของเฮคเซอร์ โอสิน นักเศรษฐศาสตร์สำนักนีโอคลาสสิก ซึ่งอธิบายว่า ความหายากง่าย หรือความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรในแต่ละประเทศ จะเป็นปัจจัยพื้นฐานกำหนดโครงสร้างของความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรม ดังนั้นประเทศจะได้ประโยชน์จากการผลิต และทำการค้าสินค้าที่ใช้ปัจจัยผลิตที่มีอยู่มากมายภายในประเทศ เป็นการอธิบายภายใต้แบบจำลองที่มีปัจจัยผลิต 2 ประเภท คือ แรงงานและทุน จะมีสมมติฐานในการวิเคราะห์ว่า ปัจจัยผลิตและผลผลิตแต่ละประเทศเหมือนกัน หรือปัจจัยผลิตสามารถเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศโดยไม่มีต้นทุน ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยผลิตกับผลผลิตในแต่ละประเทศเหมือนกัน แนวความคิดนี้ประเทศที่มีปัจจัยแรงงานมากกว่าทุนจะส่งออกสินค้าที่ใช้แรงงานมาก (ฉัตร, 2544)

เรื่องชี้วัดค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage: RCA) ภายใต้ข้อสมมติที่ว่าความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบจะเป็นตัวกำหนดรูปแบบทางการค้าระหว่างประเทศ สูตรที่ใช้คำนวณค่า RCA มีดังนี้

$$RCA_{ik} = (X_{ik} \div X_i) \div (X_{wk} \div X_w)$$

โดยกำหนดให้

RCA_{ik} = ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในสินค้า k ของประเทศ i

X_{ik} = มูลค่าการส่งออกสินค้า k ของประเทศ i

X_i = มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศ i

X_{wk} = มูลค่าการนำเข้าสินค้า k ของโลก

X_w = มูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมดของโลก

K = สินค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

i = ประเทศไทยและประเทศคู่แข่งที่สำคัญ
w = ตลาดนำเข้าสินค้า

ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (RCA) ที่ได้นำไปเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของโลก ซึ่งมีค่าเท่ากับหนึ่ง ดังนั้นจึงสามารถแปลความหมายของค่า RCA ได้ดังนี้

ถ้าค่า $RCA > 1$ หมายความว่า สัดส่วนการส่งออกสินค้า k ของประเทศ i ต่อการส่งออกทั้งหมดของประเทศ i สูงกว่าสัดส่วนการส่งออกสินค้า k ของโลกต่อการส่งออกสินค้าทั้งหมดของโลก หรือประเทศ i มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้า k ไปยังตลาด w หรืออยู่ในฐานะที่ได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้า k $\left(\frac{X_{ik}}{X_i} > \frac{X_{wk}}{X_w} \right)$

ถ้าค่า $RCA < 1$ หมายความว่า สัดส่วนการส่งออกสินค้า k ของประเทศ i ต่อการส่งออกทั้งหมดของประเทศ i ต่ำกว่าสัดส่วนการส่งออกสินค้า k ของโลกต่อการส่งออกสินค้าทั้งหมดของโลก หรือประเทศ i ไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้า k ไปยังตลาด w หรืออยู่ในฐานะที่เสียเปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้า k $\left(\frac{X_{ik}}{X_i} < \frac{X_{wk}}{X_w} \right)$

ถ้าค่า $RCA = 1$ หมายความว่า สัดส่วนการส่งออกสินค้า k ของประเทศ i ต่อการส่งออกทั้งหมดของประเทศ i เท่ากับสัดส่วนการส่งออกสินค้า k ของโลกต่อการส่งออกทั้งหมดของโลก $\left(\frac{X_{ik}}{X_i} = \frac{X_{wk}}{X_w} \right)$

ดังนั้นสามารถใช้แนวคิดวิธีการวัดค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ เพื่อใช้วัดความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของสินค้าส่งออกของประเทศไทยกับสินค้าส่งออกของประเทศคู่แข่ง ซึ่งจะบ่งบอกถึงความสามารถในการผลิตและการส่งออกสินค้าของประเทศไทย ในแต่ละสินค้าว่าเป็นอย่างไรในช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษา หากค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของสินค้าชนิดใดมีค่าสูงชันเป็นลำดับ ย่อมชี้ให้เห็นถึงความสามารถในการผลิตและการส่งออกสินค้าของประเทศไทยจะมีอนาคตที่ดี และมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งในอนาคตในทางตรงกันข้าม หากค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของสินค้าใดมีค่าลดลงเป็นลำดับ ย่อมชี้ให้เห็นถึงความสามารถในการผลิตและการส่งออกสินค้านั้น ๆ ของประเทศไทยจะเสียเปรียบโดยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อจำกัดของ RCA มีอยู่หลายประการ คือ

1. ขนาดของประเทศที่นำมาพิจารณา ถ้าประเทศเล็กมูลค่าการส่งออกสินค้ารวมของประเทศจะมีค่าน้อยกว่าประเทศที่มีขนาดใหญ่กว่า ดังนั้น RCA ของประเทศที่มีขนาดใหญ่ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับประเทศที่เล็กแล้วมักจะน้อยกว่า จึงไม่สามารถสรุปลงไปได้แน่ชัดว่าประเทศใดมีความสามารถในการส่งออกมากกว่าหรือน้อยกว่ากัน

2. RCA ของการส่งออกสินค้า k ของประเทศที่มีการส่งออกสินค้าเกษตรเป็นหลักจะมีค่าสูงกว่า RCA ของประเทศที่มีการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเป็นหลัก ทั้งนี้เพราะว่ามูลค่าการส่งออกของสินค้าอุตสาหกรรมจะสูงกว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตร

3. การที่ค่า RCA มากกว่า 1 หรือน้อยกว่า 1 ไม่สามารถสรุปได้แน่ชัดว่าความสามารถนั้นเกิดขึ้นเนื่องมาจากปัจจัยใด

ถึงแม้ว่าค่า RCA จะมีข้อจำกัดมาก แต่ค่า RCA ก็ยังแสดงการเปลี่ยนแปลงทิศทางการส่งออกสินค้า k ของประเทศหนึ่งได้ โดยคำนวณหาค่า RCA ของหลายช่วงเวลาแล้วนำมาเปรียบเทียบกัน แต่ต้องคำนึงถึงข้อจำกัดต่าง ๆ ของ RCA

จากแนวคิดความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของประเทศต่าง ๆ ที่ส่งออกไปยังประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญต่าง ๆ ได้ (วรรณพร, 2546) โดยการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของประเทศที่ส่งออกปลาหมึกสดรายสำคัญของโลก ซึ่งคำนวณได้ดังนี้

$$RCA_{ij} = (X_{ijk} \div X_{ij}) \div (X_{jk} \div X_j)$$

กำหนดให้

RCA_{ij}	=	ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในสินค้า k ของประเทศ i ในตลาด j
X_{ijk}	=	มูลค่าการส่งออกสินค้า k ของประเทศ i ไปยังตลาด j
X_{ij}	=	มูลค่าการส่งออกทั้งหมดของประเทศ i ไปยังตลาด j
X_{jk}	=	มูลค่าการนำเข้าสินค้า k ของตลาด j
X_j	=	มูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมดของตลาด j
k	=	สินค้า
i	=	ประเทศไทย และประเทศคู่แข่งในแต่ละตลาด
j	=	ประเทศผู้นำเข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ (Constant Market Share Model: CMS)

การวิเคราะห์ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) จะแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยว่ามีความได้เปรียบ หรือสูญเสียความได้เปรียบหรือไม่ แต่ไม่ได้อธิบายว่าความสามารถนั้นเกิดจากสาเหตุใด ดังนั้นส่วนแบบจำลองส่วนแบ่งการตลาดคงที่ (CMS) จะถูกนำมาใช้เพื่อวัดการขยายตัวของส่งออกในแต่ละสินค้าของประเทศ ในสองช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ซึ่งแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ (CMS) จะช่วยอธิบายถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงการส่งออกในสินค้าแต่ละชนิดว่า เป็นผลเนื่องจากการขยายตัวของตลาดโลก และหรือเป็นผลของการกระจายตัวของตลาด และหรือเป็นผลเนื่องมาจากความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเอง หรือเป็นผลมาจากทิศทางของการส่งเสริมการส่งออก โดยมีพื้นฐานการวิเคราะห์ตั้งอยู่บนข้อสมมติทั่วไปที่ว่า การส่งออกสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งจะถูกกำหนด โดยปัจจัย 2 ด้าน คือ ปัจจัยด้านอุปทาน และอุปสงค์ ซึ่งอุปทานจะขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ของประเทศผู้ส่งออก และอุปสงค์จะขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ของประเทศผู้นำเข้า

แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ (CMS) ที่ประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์มีข้อสมมติฐาน ดังนี้

1. กำหนดให้ลักษณะอุปสงค์ของประเทศผู้นำเข้าเป็นตัวแปรภายนอกและไม่สามารถควบคุมได้โดยประเทศผู้ส่งออก

2. ส่วนแบ่งตลาดส่งออกของประเทศผู้ส่งออกที่กำลังศึกษาอยู่ในตลาดหนึ่งจะกำหนดให้มีค่าคงที่ หมายความว่าประเทศผู้ส่งออกดังกล่าวสามารถปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ในตลาดนี้ได้ ซึ่งหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดของประเทศดังกล่าวในตลาดใดตลาดหนึ่งเป็นผลอันเนื่องมาจากความสามารถในการแข่งขันของประเทศนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งอื่นๆ ซึ่งในทางอ้อมความสามารถในการแข่งขันนี้จะขึ้นอยู่กับความสามารถในการปรับตัวด้านอุปทานภายในประเทศผู้ส่งออกดังกล่าว

1. ความยืดหยุ่นของอุปทานการส่งออกมีค่าอนันต์ (Infinite) นั่นคือ ประเทศผู้ส่งออกสามารถขยายการผลิตสินค้าเพื่อสนองตลาดโลกที่ขยายตัวอยู่เสมอ

2. สินค้าที่ผลิตโดยผู้ผลิตจากประเทศต่าง ๆ มีลักษณะและคุณภาพเหมือนกัน หรือใกล้เคียงกันจนไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างในแง่ของผู้บริโภค

3. ไม่มีความร่วมมือกันระหว่างประเทศผู้ส่งออกในตลาดโลก

แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ (CMS) ตามแนวคิดของ Leamer and Stern มีแนวคิดในการวิเคราะห์ คือ ต้องพิจารณาถึงผลของการส่งออกของประเทศใดประเทศหนึ่ง เมื่อสมมติว่าประเทศดังกล่าวพยายามรักษาส่วนแบ่งตลาดในตลาดโลกไว้เท่าเดิม ซึ่งแบบจำลองส่วนแบ่งการตลาดคงที่ สามารถเขียนได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$A_i = W_i + C_i + D_i + P_i^* + (P_i - P_i^*)$$

กำหนดให้

A_i	=	การเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงของการส่งออก
W_i	=	ผลจากการขยายตัวของอุปสงค์โลก หรือการส่งออกทั้งหมดของโลก
C_i	=	ผลจากส่วนประกอบของสินค้าส่งออก
D_i	=	ผลจากการกระจายตลาด
P_i	=	ผลจากการแข่งขัน
P_i^*	=	ผลจากการแข่งขันที่แท้จริง
$(P_i - P_i^*)$	=	ผลกระทบรวมจากการปรับการส่งออกถูกหรือผิดทิศทาง
I	=	ประเทศผู้ส่งออกหรือกลุ่มประเทศผู้ส่งออก

ในกรณีที่ส่วนแบ่งตลาดของประเทศใดในตลาดโลกที่กำหนดให้คงที่ สามารถแยกได้ว่าเป็นผลมาจากการแข่งขัน ผลจากส่วนประกอบของสินค้า และผลจากการกระจายตลาดโดยพิจารณาการขยายตัวในแต่ละสินค้าของประเทศในสองช่วงเวลาที่แตกต่างกัน และถ้าส่วนแบ่งตลาดของประเทศเปลี่ยนแปลงไป แบบจำลอง CMS จะช่วยอธิบายถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของการส่งออก และหรือปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการส่งออกในสินค้าแต่ละชนิดว่าเป็นผลเนื่องจาก

1. ผลจากการขยายตัวของอุปสงค์โลก (World growth effect: W_i) การขยายตัวของอุปสงค์โลก หากผลดังกล่าวมีค่าเป็นบวก แสดงว่า การขยายตัวของมูลค่าการส่งออก โดยสมมติให้อัตราการขยายตัวของการส่งออกของประเทศที่พิจารณาเท่ากับอัตราการขยายตัวของการส่งออกของโลก กล่าวคือ ผลการขยายตัวดังกล่าวมีสาเหตุจากอัตราการส่งออกที่เพิ่มขึ้นเป็นผลจากการที่ความต้องการสินค้าของโลกโดยรวมสูงขึ้น ตรงกันข้ามหากผลดังกล่าวมีค่าเป็นลบแสดงว่ามูลค่าการส่งออกที่ลดลงเป็นผลจากการที่ความต้องการสินค้าของโลกโดยรวมลดลง

2. ผลจากส่วนประกอบ (Commodity composition effect: C_i) สำหรับการพิจารณาประเทศที่ส่งออกสินค้าหลายชนิด ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ประเทศที่พิจารณานั้นมุ่งเน้นในการส่งออกสินค้าที่มีอัตราการขยายตัวของอุปสงค์สูงกว่า หรือต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของอุปสงค์ของโลกโดยรวมอย่างไร หากผลจากส่วนประกอบมีค่าเป็นบวกแสดงว่าสินค้าที่ส่งออกส่วนใหญ่ของประเทศที่กำลังพิจารณามีอัตราการส่งออกโดยเฉลี่ยของโลก แต่หากผลจากส่วนประกอบมีค่าเป็นลบแสดงว่าสินค้าที่ส่งออกส่วนใหญ่ของประเทศที่กำลังพิจารณา มีอัตราการส่งออกต่ำกว่าอัตราการส่งออกโดยเฉลี่ยของโลก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ผลจากการกระจายตลาด (Directional effect: D_i) ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าประเทศที่กำลังพิจารณาได้ส่งออกสินค้าไปยังตลาดที่มีอัตราการเติบโตสูงกว่า หรือต่ำกว่าอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยของโลก หากผลดังกล่าวมีค่าเป็นบวกแสดงว่าประเทศผู้ส่งออกที่กำลังพิจารณาส่งสินค้า ส่วนใหญ่ไปยังตลาดที่มีอัตราการเติบโตสูงกว่าอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยของโลก แต่หากผลดังกล่าวมีค่าเป็นลบแล้ว แสดงว่าประเทศผู้ส่งออกที่กำลังพิจารณาส่งสินค้าส่วนใหญ่ไปยังตลาดที่มีอัตราการเติบโตต่ำกว่าอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยของโลก

4. ผลจากการแข่งขันที่แท้จริง (Pure competitiveness effect: P^*) เป็นผลต่างระหว่างผลการส่งออกที่เป็นจริงกับผลการส่งออกที่เพียงพอเพื่อให้ประเทศผู้ส่งออกที่กำลังพิจารณาสามารถรักษาส่วนแบ่งในตลาดได้เท่าเดิม โดยผลต่างนี้จะสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการแข่งขันเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ส่งออกจากประเทศอื่น หากผลดังกล่าวมีค่าเป็นบวกแสดงว่าประเทศดังกล่าวมีความสามารถในการแข่งขัน กล่าวคือ การส่งออกที่เป็นจริงมากกว่าผลการส่งออกที่เพียงพอเพื่อรักษาส่วนแบ่งในตลาด แต่หากผลดังกล่าวมีค่าเป็นลบแสดงว่าประเทศดังกล่าว มีความสามารถในการแข่งขันต่ำ กล่าวคือ การส่งออกที่เป็นจริงน้อยกว่าผลการส่งออกที่เพียงพอต่อการรักษาส่วนแบ่งในตลาด

5. ผลกระทบร่วมจากการปรับการส่งออก (Interaction effect: $(P_i - P^*)$) เป็นผลต่างระหว่างผลการส่งออกที่เพียงพอ เพื่อให้ประเทศผู้ส่งออกสามารถรักษาส่วนแบ่งในตลาดกับ ผลการส่งออกที่เกิดจากการเติบโตของโลกโดยรวม หากผลดังกล่าวมีค่าเป็นบวกแสดงว่า การส่งออกที่เพียงพอเพื่อรักษาส่วนแบ่งในตลาดโลกนั้นสอดคล้องกับภาวะการเติบโตของอุปสงค์โลก กล่าวคือ การส่งออกดังกล่าวเป็นการเพิ่มการส่งออกในขณะที่อุปสงค์ของโลกกำลังขยายตัวเพิ่มขึ้น หรือการส่งออกดังกล่าว ได้ลดลงในขณะที่อุปสงค์ของโลกกำลังหดตัวลง แต่หากผลดังกล่าวมีค่าเป็นลบแสดงว่า การส่งออกที่เพียงพอเพื่อรักษาส่วนแบ่งในตลาดโลกนั้นไม่สอดคล้องกับภาวะการเติบโตของอุปสงค์โลก กล่าวคือ การส่งออกดังกล่าวเป็นการเพิ่มการส่งออกในขณะที่อุปสงค์ของโลกกำลังหดตัว หรือการส่งออกดังกล่าวได้ลดลงในขณะที่อุปสงค์ของโลกกำลังขยายตัว

ผลรวมจากปัจจัยเหล่านี้ แสดงผลการขยายตัวของ การส่งออกที่เป็นจริง (Actual export: A_i) ซึ่งผลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกระหว่างปีสุดท้ายกับปีฐาน

จากแบบจำลอง CMS ที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้อธิบายถึงการขยายตัวของ การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยและประเทศคู่แข่ง ซึ่งเป็นการพิจารณาเป็นรายสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง ดังนั้น แบบจำลองที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้จึงไม่มีปัจจัยของผลจากส่วนประกอบของสินค้าส่งออกพิจารณาด้วย เพราะฉะนั้นในแบบจำลอง CMS ที่ใช้วิเคราะห์นี้จึงมีเพียง 4 ปัจจัยเท่านั้น ได้แก่ (1) ผลจากการขยายตัวของตลาดโลก (2) ผลจากการแข่งขันที่แท้จริง (3) ผลจากการกระจายตลาด (4) ผลกระทบร่วมจากการปรับตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ด้วยวิธี CMS ยังสามารถระบุได้ว่า สัดส่วนของแต่ละปัจจัยทั้ง 4 ประการนั้นมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของการส่งออกมากน้อยเพียงใด ซึ่งสามารถแสดงผลได้ดังนี้

$$\sum_j X_{ijk}^1 - \sum_j X_{ijk}^0 = [G_k \sum_j X_{ijk}^0 - \sum_j X_{ijk}^0] + [\sum_j (G_{jk} X_{ijk}^0) - G_k (\sum_j X_{ijk}^0)]$$

$$(1) \qquad (2)$$

$$+ [\sum_j (G_{jk} X_{ijk}^1) - \sum_j X_{ijk}^0]$$

$$(3)$$

$$+ [(\sum_j X_{ijk}^1 - \sum_j (G_{jk} X_{ijk}^0)) - \{\sum_j (G_{jk} X_{ijk}^1) - \sum_j X_{ijk}^0\}]$$

$$(4)$$

โดยกำหนดให้

X	=	มูลค่าการส่งออก
i	=	ประเทศส่งออก i
j	=	ประเทศนำเข้า j
k	=	ชนิดสินค้า
0	=	ปีฐาน
1	=	ปีที่กำลังพิจารณาหรือปีปัจจุบัน

โดยที่

$\sum_j X_{ijk}$	=	ผลรวมของมูลค่าการส่งออกสินค้า k ของประเทศ i ไปยัง j ในช่วงปีที่ 1
$\sum_j X_{ijk}^0$	=	ผลรวมของมูลค่าการส่งออก สินค้า k ของประเทศ i ไปยัง j ในช่วงปีที่ 0
G_k	=	สัดส่วนระหว่างผลรวมของมูลค่าการส่งออกสินค้า k ของโลก
G_{jk}	=	สัดส่วนระหว่างผลรวมมูลค่าการส่งออกสินค้า k ของโลกในประเทศ j
G_{jk}^*	=	ส่วนกลับของสัดส่วนระหว่างผลรวมของมูลค่าการส่งออกสินค้า k ของโลกในประเทศ j

จากสูตรข้างต้น สามารถปรับค่าเพื่อหาอัตราการขยายตัวการส่งออกของโลก อัตราการขยายตัวการส่งออกสินค้าพลาหมักสดแช่เย็นแช่แข็งของโลก และอัตราการขยายตัวการส่งออกของสินค้าพลาหมักสดแช่เย็นแช่แข็งของโลกไปยังตลาด j ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยกำหนดให้

$$\begin{aligned}
 g &= G-1 \\
 &= (\sum_i \sum_j \sum_k X^1_{ijk} \div \sum_i \sum_j \sum_k X^0_{ijk}) - 1 \\
 &= \text{อัตราการขยายตัวการส่งออกรวมของตลาดโลก} \\
 \\
 G_k &= G_k - 1 \\
 &= (\sum_i \sum_j X^1_{ijk} \div \sum_i \sum_j X^0_{ijk}) - 1 \\
 &= \text{อัตราการขยายตัวการส่งออกของโลกของสินค้า k} \\
 \\
 G_{jk} &= G_{jk} - 1 \\
 &= (\sum_i X^1_{ijk} \div \sum_i X^0_{ijk}) - 1 \\
 &= \text{อัตราการขยายตัวการส่งออกของโลกของสินค้า k ในตลาด j} \\
 \\
 g^*_{jk} &= 1 - G^*_{jk} \\
 &= 1 - \frac{1}{\sum_i X^1_{ijk} \div \sum_i X^0_{ijk}} \\
 &= 1 - \frac{\sum_i X^0_{ijk}}{\sum_i X^1_{ijk}} \\
 &= \text{ส่วนกลับของอัตราการขยายตัวการส่งออกของโลกในสินค้า k ใน ตลาด j} \\
 &\quad \text{จากช่วงเวลา } t = 1 \text{ ไปสู่ช่วงเวลา } t = 0 \text{ (ปีฐาน)}
 \end{aligned}$$

นอกจากการวิเคราะห์จะพิจารณาโดยรวมแล้ว การศึกษาครั้งนี้ยังวิเคราะห์ในแต่ละตลาดเป้าหมาย แต่ละตลาดอีกด้วย เพราะฉะนั้นแบบจำลองที่นำมาใช้วิเคราะห์ในแต่ละตลาดจึงเป็นแบบจำลองต่อไปนี้

$$\begin{aligned}
 X_{ijk} - X^0_{ijk} &= (G_{jk} - 1)X^0_{ijk} + (X_{ijk} - X^0_{ijk}) - (1 - G^*_{jk})X_{ijk} + (1 - G^*_{jk})X_{ijk} \\
 &\quad (G_{jk} - 1)X^0_{ijk}
 \end{aligned}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งจากแบบจำลองเป็นรายประเทศข้างต้นนี้ ในการวิเคราะห์รายประเทศจะไม่มีผลการนำผลจากการกระจายและผลจากส่วนประกอบมาวิเคราะห์ร่วมด้วย เนื่องจากการพิจารณาเพียงสินค้าปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งชนิดเดียว และพิจารณาเป็นรายประเทศเท่านั้น (เกรนทร์, 2546)

ข้อจำกัดของการวิเคราะห์ด้วยวิธี CMS

1. ถึงแม้วิธี CMS สามารถอธิบายได้ว่ามูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงในแต่ละช่วงเวลานั้น มีสาเหตุจากปัจจัยใด แต่ไม่สามารถบอกได้ว่าเพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ด้วยเหตุนี้ในการวิเคราะห์จำเป็นต้องนำปัจจัยอื่น ๆ เข้ามาร่วมพิจารณาด้วย
2. วิธี CMS ไม่อาจทำนายได้ว่า ส่วนแบ่งตลาดในอนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลงไปมากน้อยเพียงใด เนื่องจากวิธีนี้เป็นเพียงการอธิบายข้อมูลในอดีตเท่านั้น
3. ข้อสรุปที่ได้จากการคำนวณภายใต้ข้อสมมติส่วนแบ่งตลาดคงที่ จะมีความสมเหตุสมผลมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับทางเลือกช่วงเวลาในการศึกษา การจำแนกชนิดของสินค้าและตลาดที่แตกต่างกันอาจได้ข้อสรุปที่แตกต่างกันไป

ทฤษฎีอุปสงค์

อุปสงค์สำหรับสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่ง หมายถึง จำนวนต่าง ๆ ของสินค้าหรือบริการชนิดนั้นที่ผู้บริโภคต้องการซื้อในระยะเวลาหนึ่ง ณ ระดับราคาต่าง ๆ ของสินค้านั้น หรือ ณ ระดับรายได้ต่างๆของผู้บริโภค หรือ ณ ระดับราคาต่างๆ ของสินค้าชนิดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

จากนิยามของอุปสงค์ จะเห็นได้ว่า ความต้องการซื้อสินค้าของผู้บริโภค มิได้หมายถึงความต้องการธรรมดา (Want) แต่เป็นความต้องการที่มีอำนาจซื้อ (Purchasing power) หรือมีกำลังซื้อ (Ability to pay) กล่าวคือ ผู้บริโภคจะต้องมีเงินเพียงพอและมีความเต็มใจ (Willingness to pay) ที่จะจ่ายซื้อสินค้าหรือบริการใดๆ ได้ด้วย

กฎแห่งอุปสงค์

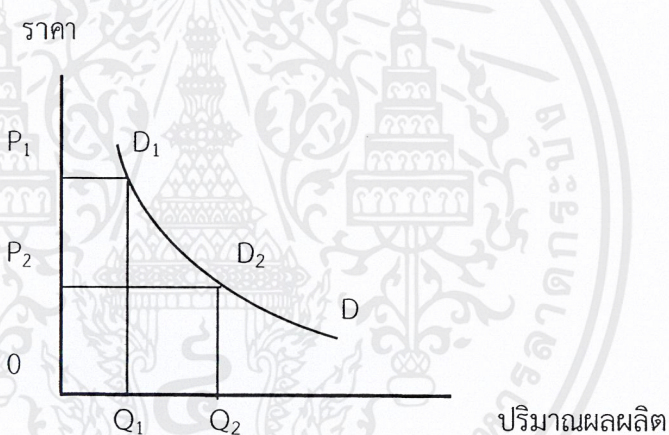
ปริมาณของสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ ย่อมผันแปรเป็นปฏิภาคส่วนกลับ (Inverse relation) กับระดับราคาของสินค้าและบริการชนิดนั้นเสมอ กล่าวคือ เมื่อราคาสินค้าสูงขึ้นผู้บริโภคจะซื้อสินค้าในปริมาณน้อยลงและเมื่อราคาลดลงผู้บริโภคจะซื้อสินค้าในปริมาณมากขึ้น

การเปลี่ยนแปลงปริมาณอุปสงค์

การเปลี่ยนแปลงของระดับราคาสินค้าและบริการ มีผลทำให้ปริมาณความต้องการของสินค้าและบริการนั้นเปลี่ยนแปลงไปโดยปัจจัยอื่นๆที่กำหนดอุปสงค์อยู่คงที่

จากภาพที่ 1 สมมติว่าเดิมราคาสินค้าอยู่ ณ ระดับ P_1 ปริมาณซื้อจะเท่ากับ Q_1 ต่อมาราคาสินค้าลดลงมาอยู่ที่ P_2 ปริมาณซื้อจะเพิ่มขึ้นเป็น Q_2 ซึ่งเป็นการเคลื่อนย้ายจุดจากจุด D_1 ไปยังจุด D_2 บนเส้นอุปสงค์เดียวกัน

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงในปริมาณการซื้อสินค้าและบริการของผู้บริโภคยังขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆซึ่งมีอิทธิพลต่อปริมาณการซื้อสินค้าและบริการของผู้บริโภค (Quantity demand) เรียกปัจจัยเหล่านี้ว่าตัวกำหนดอุปสงค์ (Demand determinants) ปัจจัยเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อ ปริมาณการซื้อแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของผู้บริโภคแต่ละคนและกาลเวลา ปัจจัยที่สำคัญได้แก่



ภาพที่ 2 การเปลี่ยนแปลงปริมาณอุปสงค์

ที่มา: (ดวงพร, 2549)

1. ราคาของสินค้าที่ต้องการซื้อ ตามปกติเมื่อราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น ปริมาณซื้อจะมีน้อย แต่ถ้าราคาสินค้าลดต่ำลงปริมาณซื้อจะมีมาก

2. รายได้เฉลี่ยของผู้บริโภค โดยทั่วไปแล้วเมื่อรายได้เฉลี่ยของผู้บริโภคสูงขึ้น ความต้องการสินค้าและบริการจะเปลี่ยนไป คือ มักจะลดการบริโภคสินค้าราคาถูก และขณะเดียวกันก็หันไปบริโภคสินค้าราคาแพง

3. รสนิยมของผู้บริโภคและความนิยมของคนส่วนใหญ่ในสังคม ซึ่งรสนิยมอาจเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา เช่น เสื้อผ้า ภาพยนตร์ เทปเพลง เป็นต้น แต่บางกรณีความนิยมนั้นก็คงอยู่นาน เช่น รถยนต์ แบบบ้านที่อยู่อาศัย ฯลฯ สิ่งที่กำหนดรสนิยมของผู้บริโภค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้แก่ อายุ เพศ การศึกษา และอิทธิพลของการโฆษณา การเปลี่ยนแปลงรสนิยมอาจก่อให้เกิด การเคลื่อนไหวทางธุรกิจการค้าและส่งผลกระทบต่อปริมาณการซื้อขายสินค้า ซึ่งหน่วยธุรกิจมักจะยอมลงทุน ในการโฆษณาสูง เพื่อหวังผลการเปลี่ยนแปลงรสนิยม หรือเพื่อรักษารสนิยมของผู้บริโภค ให้คงเดิม

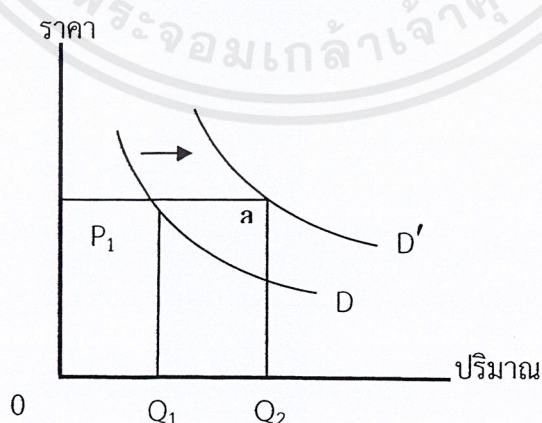
4. ราคาสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยทั่วไปผู้บริโภคต้องการสินค้าหลากหลายชนิด เมื่อราคา สินค้าชนิดหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป อาจส่งผลกระทบต่อความต้องการซื้อสินค้าชนิดอื่น ๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่า สินค้าชนิดนั้นใช้ทดแทนหรือใช้ประกอบกับสินค้าชนิดอื่น เช่น การที่ราคากาแฟสูงขึ้น ความต้องการซื้อ กาแฟลดลง และความต้องการซื้อชา เพื่อมาทดแทนอาจเพิ่มมากขึ้น หรือกรณี ราคารถยนต์แพงขึ้น ความต้องการซื้อรถยนต์จะลดลง ขณะที่ความต้องการซื้อน้ำมันหรือยางรถยนต์ที่ต้องใช้ประกอบกับ รถยนต์ลดลงด้วยเช่นกัน เป็นต้น

5. จำนวนผู้บริโภค ตามปกติเมื่อจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้นมีผลทำให้ความต้องการ ซื้อสินค้าและบริการจะเพิ่มขึ้น แต่การเพิ่มจำนวนประชากรเหล่านี้จะต้องมีอำนาจในการซื้อสินค้ามากขึ้น

6. ปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง นอกจากปัจจัยดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นที่กำหนด ปริมาณ ความต้องการซื้อของผู้บริโภค เช่น การคาดคะเนราคาสินค้าในอนาคต ฤดูกาล เป็นต้น

การเปลี่ยนแปลงระดับอุปสงค์ (Shifts in the Demand Curve)

เมื่อปัจจัยต่างๆ ที่กำหนดอุปสงค์ที่ไม่ใช่ราคาสินค้าหรือบริการนั้น เช่น ราคาของสินค้าอื่น รสนิยม รายได้ เป็นต้น ตัวใดตัวหนึ่งหรือหลายตัวได้เปลี่ยนแปลงไป และมีผลทำให้ปริมาณซื้อ เพิ่มขึ้นหรือลดลง ณ ระดับราคาเดิม กล่าวคือ ถ้าทำให้ปริมาณซื้อเพิ่มขึ้น เส้นอุปสงค์จะย้ายไปอยู่ ทางด้านขวาของเส้นเดิม ในทางตรงกันข้าม ถ้าทำให้ปริมาณซื้อลดลง เส้นอุปสงค์จะย้ายไปอยู่ ทางด้านซ้ายของเส้นเดิม



ภาพที่ 3 การเปลี่ยนแปลงระดับอุปสงค์

ที่มา: (ดวงพร, 2549)

พิจารณาภาพที่ 2 สมมติว่า D คือ เส้นอุปสงค์เดิมของผู้บริโภค ถ้าสินค้าราคา P_1 บาท ผู้บริโภคจะซื้อ Q_1 ชิ้น ต่อมาเมื่อผู้บริโภคมีรายได้เพิ่มขึ้น ณ ราคาสินค้า P_1 บาท เท่าเดิมปริมาณซื้อจะเพิ่มขึ้นเป็น Q_2 ชิ้น เป็นผลให้เส้นอุปสงค์ใหม่ D' ย้ายไปอยู่ทางด้านขวาของเส้นเดิม

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์

โดยทั่วไปอุปสงค์สำหรับสินค้าและบริการแต่ละชนิดจะสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์แตกต่างกัน การเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์หรือปริมาณซื้อที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยดังกล่าว เรียกว่า ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ (Elasticity of demand) ซึ่งจะแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทคือ

1. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา (Elasticity of price demand or price elasticity) หมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณซื้อต่ออัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าชนิดนั้นโดยแสดงเป็นสูตรดังนี้

$$E_p = \frac{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณซื้อ}}{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้า}}$$

2. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้ (Elasticity of income demand or income elasticity) หมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณซื้อต่ออัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ของผู้บริโภคโดยแสดงเป็นสูตรดังนี้

$$E_i = \frac{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณซื้อ}}{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ของผู้บริโภค}}$$

3. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาสินค้าอื่น (Elasticity of cross demand or Cross elasticity) เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในราคาสินค้าอื่นที่ต้องใช้ร่วมกันหรือใช้ทดแทน มีผลต่อปริมาณสินค้าที่กำลังพิจารณา ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาสินค้าอื่นหรือความยืดหยุ่นไขว้ จึงหมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณการซื้อสินค้า X ต่ออัตราการเปลี่ยนแปลงราคาของสินค้า Y สามารถแสดงเป็นสูตรดังนี้

$$E_c = \frac{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณซื้อสินค้า } X}{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้า } Y}$$

ดังนั้น ความยืดหยุ่นของอุปสงค์จะมีค่าต่างๆ กัน และแต่ละค่าจะแสดงให้เห็นว่า อุปสงค์ มีความยืดหยุ่นมากน้อยเพียงใด ถ้าสินค้าและบริการใด มีอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงของปริมาณอุปสงค์ที่มีค่าสูงกว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ ซึ่งจะได้ค่าความยืดหยุ่น ของอุปสงค์มากกว่า 1 แสดงว่า อุปสงค์ของสินค้าและบริการชนิดนั้นมีความยืดหยุ่นมาก (Elastic) ในทางตรงกันข้าม ถ้าอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงของปริมาณอุปสงค์มีค่าต่ำกว่าอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ แสดงว่า อุปสงค์ของสินค้าและบริการมีความยืดหยุ่นน้อย (Inelastic) หรือมีค่าความยืดหยุ่นน้อยกว่า 1 ซึ่งเราสามารถแบ่งค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. อุปสงค์ไม่มีความยืดหยุ่นเลย (Perfectly inelastic demand) หมายความว่า ปริมาณอุปสงค์ จะไม่เปลี่ยนแปลง เมื่อปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์นั้นเปลี่ยนแปลงไป นั่นคือ ค่าความยืดหยุ่นมีค่าเท่ากับ 0
2. อุปสงค์มีความยืดหยุ่นน้อย (Relatively inelastic demand) หมายความว่า อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณอุปสงค์น้อยกว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ กล่าวคือค่าความยืดหยุ่นมีค่ามากกว่า 0 แต่น้อยกว่า 1
3. อุปสงค์มีความยืดหยุ่นคงที่ (Unitary elastic demand) ซึ่งค่าความยืดหยุ่นจะมีค่าเท่ากับ 1 หมายความว่า อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณอุปสงค์เท่ากับอัตราการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์
4. อุปสงค์มีความยืดหยุ่นมาก (Relatively elastic demand) หมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณอุปสงค์มากกว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ ดังนั้น ค่าความยืดหยุ่น มีค่ามากกว่า 1 แต่น้อยกว่าค่าอนันต์ (Infinity)
5. อุปสงค์มีความยืดหยุ่นมากที่สุด หรือมีความยืดหยุ่นอย่างสมบูรณ์ (Perfectly elastic demand) ในที่นี้ค่าความยืดหยุ่นจะเท่ากับค่าอนันต์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สายใจ (2540) ทำการวิเคราะห์ความสามารถในการส่งออกปลาหมึกแช่แข็งของไทยในตลาดญี่ปุ่น เปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่ง คือ สเปน โดยวิเคราะห์ การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาด ศึกษา ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ เพื่อพัฒนาการผลิต การตลาด และหาช่องทางขยาย ตลาดส่งออกปลาหมึกแช่แข็งต่อไป ผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาด เปรียบเทียบ ระหว่างไทยกับสเปน ในช่วงปี พ.ศ. 2519-2528 และปี พ.ศ. 2529-2538 ในตลาดญี่ปุ่นพบว่า ผลที่เกิดขึ้นจากการขยายขนาดตลาดของไทยและสเปน มีค่าเท่ากับร้อยละ -41.10 และ -31.67 ของผล การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดทั้งหมดตามลำดับ ส่วนผลที่เกิดจากการแข่งขันในตลาดญี่ปุ่นของไทย และสเปน มีค่าเท่ากับร้อยละ 141.10 และ -68.33 ของผลการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดทั้งหมด ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยได้ประโยชน์จากการแข่งขันในตลาด ทำให้ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้น ขณะที่ประเทศสเปนเสียประโยชน์ ทำให้ปริมาณการส่งออกลดลง อย่างไรก็ตามทั้งไทยและสเปนเสีย ประโยชน์จากการขยายขนาดของตลาด และผลการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ ในการส่งออกปลาหมึกแช่แข็ง ปี พ.ศ. 2519-2528 ค่า RCA ของไทยและสเปน มีค่าเท่ากับ 35.33 และ 20.67 ตามลำดับ และปี พ.ศ. 2529-2538 ค่า RCA ของไทยและสเปนมีค่าเท่ากับ 18.50 และ 7.25 ตามลำดับ ทั้งประเทศไทยและสเปนมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ แต่ประเทศไทยมีความ ได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่มากกว่า ข้อเสนอแนะของการศึกษา คือ การส่งออกปลาหมึกแช่แข็งของ ไทยไปตลาดญี่ปุ่น ควรเน้นนโยบายขยายการส่งออก ปรับปรุงเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพ สินค้าให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด โดยเฉพาะมาตรฐานด้านสุขอนามัย ตลอดจนศึกษา พฤติกรรมของคู่แข่ง และวางแผนการส่งออกให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจของประเทศญี่ปุ่น

สริกวรรณ (2540) ทำการศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและปัจจัยที่มีผลต่ออุปทาน การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปญี่ปุ่น โดยทำการศึกษาเชิงพรรณนาเกี่ยวกับโครงสร้างการ ผลิตและการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่น ส่วนการศึกษาเชิงปริมาณศึกษาเกี่ยวกับดัชนีความ ได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของการส่งออกกุ้งแช่แข็งของไทย ดัชนีการพึ่งพาซึ่งกันและกันของการ ส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่นโดยทำการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple regression) ใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS: Ordinary Least Squares) เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัว แปร โดยกำหนดให้ปัจจัยที่มีผลต่ออุปทานการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่นขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงของผลคูณของรายได้ต่อหัวประชากรไทย และญี่ปุ่น การเปลี่ยนแปลงของการพึ่งพากัน และกันระหว่างไทยกับญี่ปุ่นและค่าขนส่งระหว่างไทยกับญี่ปุ่น โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลารายปี ตั้งแต่ ปี 2519 - 2538 ผลการศึกษาพบว่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของการส่งออกกุ้งแช่แข็งของ ไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบตลอดช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษา เนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า

1 ตลอดช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษามีแนวโน้มมากขึ้นเรื่อยๆ แสดงว่าประเทศไทยกับญี่ปุ่นมีการพึ่งพากันในสินค้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งมากขึ้นเรื่อยๆ ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออุปทานการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่นปรากฏว่าปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาคือ ผลคูณของรายได้ต่อหัวของประชากรไทยกับญี่ปุ่นดัชนีการพึ่งพาซึ่งกันและกันของการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของประเทศไทยกับญี่ปุ่น และค่าขนส่งของสินค้ากุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่นมีความเหมาะสมที่ใช้อธิบายสมการของการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่นได้ร้อยละ 97 โดยผลคูณของรายได้ต่อหัวของประชากรไทยกับญี่ปุ่น มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่นในทิศทางเดียวกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ หากผลคูณของรายได้ต่อหัวของ ประชากรทั้งสองประเทศเพิ่มขึ้น 1 พันดอลลาร์ จะมีผลทำให้มูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น 0.85 พันดอลลาร์ ดัชนีการพึ่งพาซึ่งกันและกันของการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่นในทิศทางเดียวกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ หากดัชนีการพึ่งพาซึ่งกันและกันของการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น 1 พันดอลลาร์ จะมีผลทำให้มูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น 1.08 ดอลลาร์ ค่าขนส่งของการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่นในทิศทางตรงกันข้าม โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กล่าวคือ หากค่าขนส่งของการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น 1 พันดอลลาร์ จะมีผลทำให้มูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่นลดลง 0.15 พันดอลลาร์

เจษฎา (2541) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกลำไยสดของไทย เพื่อเป็นแนวทางในการรักษาและขยายปริมาณการส่งออกให้มากขึ้น โดยใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติในรูปของสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple regression model) และใช้ข้อมูลทุติยภูมิเป็นรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2526 - 2538 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกลำไยสดของไทยไปยังประเทศลูกค้าที่สำคัญคือ ประเทศฮ่องกง โดย พิจารณาจากค่าความยืดหยุ่นที่มีค่ามากที่สุด ซึ่งค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อจำนวนประชากรของฮ่องกงที่มีค่ามากที่สุด ได้แก่ 24.58 ในขณะที่ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้ประชาชาติของฮ่องกง และราคาส่งออกลำไยสดของไทยไปยังฮ่องกงมีค่าเท่ากับ -4.33 และ -1.64 ตามลำดับซึ่งกล่าวได้ว่าจำนวนประชากรของฮ่องกงเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่ออุปสงค์การส่งออกลำไยสดของไทยไปฮ่องกง มากที่สุด รองลงมาคือ รายได้ประชาชาติของฮ่องกงและมีผลน้อยที่สุดคือราคาส่งออกลำไยสดของไทยไปยังฮ่องกงปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของฮ่องกง จากการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ทราบถึงสภาพการค้า การส่งออกสินค้าผลไม้ของประเทศไทย และทราบการกำหนดปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกสินค้าผลไม้ของประเทศไทยไปยังประเทศคู่ค้า ทำให้ได้แนวคิดในการศึกษาถึงสภาพทั่วไปของการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่งออกผลไม้ และการกำหนดปัจจัยที่มีผลกระทบต่อส่งออกผลไม้ ที่ทำการศึกษาจากไทยไปจีน ใน การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์เพื่อการส่งออกผลไม้ไทยไปจีน สำหรับแนวทางการขยาย การตลาดการส่งออกพบว่า รัฐบาลควรพิจารณาการส่งเสริมการส่งออกผลไม้สดของไทยไปยังอง กเพื่อรักษาส่วนแบ่งตลาดของผลไม้สดโดยพิจารณามาตรการต่างๆ เช่นการพัฒนาทางด้านการผลิต การปรับปรุงพันธุ์ การบรรจุหีบห่อ การรักษาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและมาตรการทางด้านภาษี เพื่อ เพิ่มปริมาณการส่งออกผลไม้สดของไทยในตลาดฮ่องกง

พรชัย (2542) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งไทยของ ประเทศญี่ปุ่น เพื่อการศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งไทย ของประเทศญี่ปุ่น ศึกษาค่าความยืดหยุ่นของปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งไทยของประเทศ ญี่ปุ่นต่อราคาและมูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้น ทำการประมาณ และพยากรณ์ปริมาณความ ต้องการนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งไทยของประเทศญี่ปุ่นในอีก 5 ปีข้างหน้าระหว่างปี พ.ศ. 2542 - 2546 โดยทำการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน โดยใช้ข้อมูลทศนิยมแบบอนุกรมเวลาระหว่างปี 2525 - 2539 พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งไทยของประเทศญี่ปุ่น คือ ราคาส่งออกกุ้งสดแช่แข็งไทยไปประเทศญี่ปุ่นที่ปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศ ญี่ปุ่น ปัจจัยรองลงมา คือ มูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้น (GDP) ของประเทศญี่ปุ่นที่ปรับด้วย ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศญี่ปุ่น ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาส่งออกกุ้งสดแช่แข็งไทยไป ญี่ปุ่น ราคาส่งออกปลาหมึกสดแช่แข็งไทยไปประเทศญี่ปุ่น และมูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศ เบื้องต้น (GDP) ของประเทศญี่ปุ่น ที่ปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศญี่ปุ่นมีค่าเท่ากับ - 2.17, 0.83 และ 4.82 ตามลำดับการพยากรณ์ปริมาณความต้องการนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งไทยของ ประเทศญี่ปุ่น มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง ตั้งแต่ปี 2542-2546 โดยประเทศญี่ปุ่นมีอุปสงค์สั่ง เข้ากุ้งสดแช่แข็งไทยเฉลี่ยปีละ 89,398.07 ตัน และมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 4.65 ต่อปี

วรวิทย์ (2542) วิเคราะห์อุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่แข็ง แช่แข็งของประเทศไทยไปยัง สิงคโปร์ เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์ส่งออกกุ้งสดแช่แข็ง แช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศสิงคโปร์ และวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดกุ้งสดแช่แข็ง แช่แข็งของไทย ตลอดจนเปรียบเทียบกับประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญในตลาดสิงคโปร์ พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการ พัฒนาการส่งออกกุ้งสดแช่แข็ง แช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศสิงคโปร์ โดยใช้แบบจำลองสมการ ถดถอยพหุคูณ โดยใช้ข้อมูลทศนิยมรายปี ตั้งแต่ปี 2530 - 2540 พบว่า การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ ตอบสนองต่อปัจจัยผลิตภัณฑ์ภายในประเทศต่อหัวของสิงคโปร์มากที่สุดรองลงมาคือปัจจัยดังกล่าวนี้ มีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 2.88 , -1.33 และ -0.60 ตามลำดับ ส่วนการศึกษาการเปลี่ยนแปลงส่วน แบ่งตลาดกุ้งสดแช่แข็งแช่แข็งของไทยและประเทศผู้ส่งออกสำคัญในตลาดสิงคโปร์ พบว่า การนำเข้า จากไทยและเมียนมาร์เพิ่มขึ้น เนื่องจากความได้เปรียบจากการแข่งขันในตลาด การนำเข้าจาก

อินโดนีเซียและมาเลเซียลดลงเนื่องจากความเสียเปรียบจากการแข่งขันในตลาด และจากผลการศึกษาทำให้ได้แนวทางในการเพิ่มปริมาณและมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปสิงคโปร์ คือ ควรวางแผนการส่งออกให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจของ สิงคโปร์ และลดราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งเพื่อเพิ่มปริมาณการส่งออกตลอดจนควรเพิ่มความได้เปรียบจากการแข่งขันในตลาดซึ่งอาจทำได้โดยการลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลงเพื่อเป็นประโยชน์ในการกำหนดราคา นอกจากนี้ก็ควรรักษาหรือเพิ่มความได้เปรียบจากการขยายขนาดของตลาดซึ่งอาจทำได้โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

กัลยา (2543) ได้ทำการศึกษาศักยภาพการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศคู่ค้าที่สำคัญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาถึงความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกข้าวไทยไปยังตลาดคู่ค้าที่สำคัญ และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลในการกำหนดอุปสงค์ต่อการส่งออกข้าวไทยไปยังตลาดคู่ค้าที่สำคัญ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลรายปี ตั้งแต่ปี 2520 - 2539 โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนาในการศึกษาโครงสร้างการส่งออกข้าวไทย และนโยบายการส่งเสริมการส่งออกข้าวไทยไปยังตลาดคู่ค้า ส่วนการวิเคราะห์เชิงปริมาณได้ศึกษาความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของการส่งออกข้าวไทยและศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ในการส่งออกข้าวไทยไปยังตลาดคู่ค้า โดยทำการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน ใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดาจากการศึกษาพบว่า ผลการศึกษาดังนี้ความได้เปรียบของการส่งออกข้าวของไทยปรากฏว่าค่า Revealed Comparative Advantage (RCA) ที่ได้มีค่ามากกว่า 1 แต่มีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ หลังจากปี 2533 เป็นต้นไป แต่ค่าที่ได้ก็ยังมากกว่า 1 แสดงถึงประเทศไทยมีความได้เปรียบมากกว่าประเทศคู่แข่งอื่น ๆ ส่วนผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลในการกำหนดอุปสงค์ต่อการส่งออกข้าวของไทยไปยังตลาดคู่ค้าซึ่งได้แก่ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย และสิงคโปร์ พบว่าในตลาดส่งออกข้าวไปยังอินโดนีเซีย จำนวนประชากรของอินโดนีเซียมีผลต่อปริมาณการส่งออกข้าวมากที่สุด รองลงมาคือรายได้ที่แท้จริง และราคาส่งออกข้าวไทยตามลำดับ โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 13.67, 13.58 และ 3.00 ตามลำดับ กรณีศึกษาปัจจัยที่กำหนดการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศมาเลเซีย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศมาเลเซียมากที่สุด คือ รายได้ต่อหัวของมาเลเซีย รองลงมาคือ ปริมาณการส่งออกของประเทศคู่แข่ง และราคาส่งออกข้าวไทย โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 1.85, -0.82 และ -0.52 ตามลำดับ และกรณีศึกษาปัจจัยที่กำหนดการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศสิงคโปร์ พบว่า อัตราแลกเปลี่ยนมีผลต่อปริมาณการส่งออกข้าวมากที่สุด รองลงมาคือ รายได้ที่แท้จริงของประเทศสิงคโปร์ ราคาส่งออกและปริมาณการส่งออกข้าวของประเทศคู่แข่ง โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 1.85, 1.67, -0.31 และ -0.07 ตามลำดับ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า การแข่งขันทางการค้าจากตลาดต่างประเทศมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้นจึงควรใช้นโยบายขยายการส่งออกเพื่อรักษาส่วนแบ่งตลาดไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วรลักษณ์ (2543) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์เพื่อการส่งออกลำไยของไทย โดยวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ ในรูปของสมการถดถอยเชิงซ้อน แบบกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา เพื่อประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์เพื่อการส่งออกลำไยของไทยไปยังประเทศฮ่องกง ผลจากการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์เพื่อการส่งออกลำไยสดของไทยไปยังฮ่องกง คือ ราคาส่งออกลำไยสดของประเทศไปยังฮ่องกง มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น ต่อคน ของฮ่องกง และราคาส่งออกลิ้นจี่ของไทยโดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยมีค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกลำไยต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาส่งออกลำไยสดของไทยต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น ต่อคนและต่อราคาส่งออกลิ้นจี่สดของไทยมีค่าเท่ากับ -2.0593 , 7.79 และ -1.69 ตามลำดับ หมายความว่าเมื่อราคาส่งออกลำไยสดเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณการส่งออกลำไยสดของไทยไปยังฮ่องกงเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 2.06 ในทิศทางตรงกันข้าม ดังนั้น จึงถือได้ว่าอุปสงค์เพื่อการส่งออกลำไยสดของไทยไปยังฮ่องกงเป็นอุปสงค์ที่มีความยืดหยุ่นต่อราคามาก เมื่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้นต่อคนของฮ่องกงเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณการส่งออกลำไยสดของไทยไปยังฮ่องกง เปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1.69 ในทิศทางตรงกันข้าม ดังนั้นจึงถือได้ว่าอุปสงค์เพื่อการส่งออกลำไยสดของไทยไปยังฮ่องกง เป็นอุปสงค์ที่มีความยืดหยุ่นต่อสินค้าประกอบกันมาก

สุเทพ (2543) ทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปทานส่งออกกล้วยไม้ตัดดอกของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น และวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์ส่งออกกล้วยไม้ตัดดอกของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น โดยใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดาเพื่อประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์เพื่อการส่งออกกล้วยไม้ตัดดอกของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น จากสมการจะเห็นได้ว่าสมการอุปสงค์ส่งออกกล้วยไม้ตัดดอกของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น ขึ้นอยู่กับราคาส่งออกกล้วยไม้ตัดดอกของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นที่แท้จริง รายได้บุคคลของประชากรในประเทศญี่ปุ่นและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศไทยกับญี่ปุ่น ความสัมพันธ์ดังกล่าวข้างต้นในรูปของสมการลอการิทึม (Double-log form) โดยที่ความสัมพันธ์ของอุปสงค์ส่งออกกล้วยไม้ตัดดอกของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นกับราคาส่งออก กล้วยไม้ตัดดอกของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นที่แท้จริง เป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม ผลการศึกษาทางด้านอุปสงค์พบว่า ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ส่งออกของกล้วยไม้ตัดดอกที่มีการเปลี่ยนแปลงของราคาส่งออกกล้วยไม้ตัดดอกที่แท้จริง และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น มีค่าเท่ากับ -0.62 และ 0.29 ตามลำดับ ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ส่งออกกล้วยไม้ตัดดอกของประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น มีค่าเท่ากับ -0.5048 , 0.77 และ 0.43 ตามลำดับ จากการศึกษาพบว่าอุปทานและอุปสงค์ของกล้วยไม้ตัดดอกมีความยืดหยุ่นน้อย ดังนั้นในการที่จะพัฒนาการผลิตกล้วยไม้ตัดดอก

ภายในประเทศ และขยายการส่งออกกล้วยไม้ตัดดอกของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น การใช้กลยุทธ์ทางด้านราคาจะได้ผลน้อยจึงควรใช้กลยุทธ์ด้านอื่นๆ เช่นการปรับปรุงคุณภาพ พัฒนาพันธุ์ไม้ใหม่ที่มีที่แปลกใหม่ และมีบรรจุหีบห่อที่ดึงดูดความสนใจของผู้ซื้อ

สมัย (2543) เป็นอีกผู้หนึ่งที่ได้ศึกษาการส่งออกที่ตกต่ำของประเทศไทยในช่วงปี 2539 โดยใช้แบบจำลอง CMS พบว่า อัตราการขยายตัวของการส่งออกส่วนใหญ่เป็นผลมาจากความสามารถในการแข่งขันที่ลดลง ทำให้ไทยสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในการส่งออกไปและยังพบอีกว่าในการวิเคราะห์ด้วย CMS จะมีความสมเหตุสมผลมากน้อยเพียงใดนั้น ยังขึ้นอยู่กับกำหนดตลาดส่งออกใน 2 ช่วงเวลาควรที่จะพิจารณาในตลาดเดิมอีกทั้งปีที่ใช้ในการคำนวณใน 2 ช่วงเวลาไม่ควรห่างกันมากผลที่ได้จึงจะสะท้อนฐานะการแข่งขันได้จริง แต่ถ้าระยะเวลาที่ศึกษาห่างกันมาก และทิศทางการค้าได้เปลี่ยนแปลงไปยังตลาดอื่นๆ แทนตลาดเดิม ย่อมทำให้การคำนวณองค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงการส่งออกตามวิธี CMS มีความคลาดเคลื่อนไป

อุดมศรี (2544) ได้ศึกษาศักยภาพการส่งออกทางพารารธรรมชาติของประเทศไทย พบว่า การใช้แบบจำลองCMS สามารถอธิบายได้ว่ามูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงในแต่ละเวลานั้นมีสาเหตุมาจากปัจจัยใด แต่ไม่สามารถบอกได้ว่าเพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ด้วยเหตุนี้ในการวิเคราะห์จำเป็นต้องนำปัจจัยอื่นๆเข้าร่วมพิจารณาด้วย นอกจากนี้การวิเคราะห์ด้วยแบบจำลอง CMS ไม่อาจทำนายได้ว่าส่วนแบ่งการตลาดในอนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลงไปมากน้อยเพียงใด เนื่องจากวิธีการนี้เป็นเพียงการอธิบายข้อมูลในอดีตเท่านั้น และจากการคำนวณภายใต้ส่วนแบ่งการตลาดคงที่ จะมีความสมเหตุสมผลมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับทางเลือกช่วงเวลาในการศึกษา การจำแนกชนิดของสินค้าและตลาดส่งออกที่ต่างกันได้ข้อสรุปแตกต่างกันไป และทั้งนี้การวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองCMS ได้ใช้อัตราการขยายตัวการส่งออกของโลกเป็นบรรทัดฐานในการศึกษา (แทนอัตราการขยายตัวของ การส่งออกของประเทศใดประเทศหนึ่งที่มีการขยายตัวสูงกว่าการส่งออกของโลกโดยเฉลี่ย ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงความลำเอียงที่อาจเกิดขึ้น) ดังนั้นในการตีความผลที่ได้จากการคำนวณผู้ศึกษาจะต้องตระหนักว่า ถ้าการส่งออกของประเทศหนึ่งขยายตัวสูงกว่าการขยายตัวการส่งออกโลกก็มิได้สะท้อนว่าสวัสดิการของประเทศจะเพิ่มขึ้นแต่อย่างใด

ปรีชา (2545) ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา การศึกษารั้งนี้ใช้ข้อมูลหัตถยภูมิรายปี โดยทำการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 - 2543 และการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาจะศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 - 2543 โดยใช้วิธีการศึกษาทั้งเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ พบว่า ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของประเทศไทยและประเทศคู่แข่งที่สำคัญ ได้แก่ประเทศเอกวาดอร์ เม็กซิโก อินเดียเซีย และอินเดีย ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2537 - 2543 พบว่า ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ

ลดลงในช่วงปีระหว่าง พ.ศ. 2538 - 2540 จากนั้นแนวโน้มความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเริ่มเพิ่มขึ้น ในช่วงหลังระหว่างปี พ.ศ. 2541 - 2543 ในขณะที่ประเทศเอกวาดอร์มีแนวโน้มความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้นในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2537 - 2541 จากนั้นความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบดังกล่าวเริ่มลดลง ประเทศเม็กซิโกมีแนวโน้มความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบลดลงอย่างต่อเนื่องช่วงปีระหว่างปี พ.ศ. 2537 - 2543 สำหรับประเทศอินโดนีเซียและอินเดียแนวโน้มความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในระหว่างปี พ.ศ. 2537 - 2543

นฤพนธ์ (2546) ได้ทำการวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทยในตลาดส่งออกที่สำคัญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการผลิต การตลาด และการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทย เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญในตลาดส่งออกที่สำคัญ ผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาหมึกกระดองสดแช่เย็นแช่แข็งพบว่าช่วงปี 2535 - 2539 เปรียบเทียบกับช่วงปี 2530 - 2534 (ช่วงที่ 1) พบว่า มูลค่าการส่งออกปลาหมึกกระดองสดแช่เย็น แช่แข็งเพิ่มขึ้น อันเนื่องมาจากผลการขยายตัวของการส่งออกรวมของโลก โดยที่ประเทศจีนนั้นมีมูลค่าการส่งออกลดลง ส่วนช่วงปี 2540 - 2544 เปรียบเทียบกับช่วงปี 2535 - 2539 (ช่วงที่ 2) พบว่า มูลค่าการส่งออกปลาหมึกกระดองสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น เป็นผลเนื่องมาจากการส่งออกไปยังตลาดที่มีการขยายตัวทำให้แนวโน้มของส่วนแบ่งตลาดปลาหมึกกระดองของไทยในอนาคตขึ้นอยู่กับการพัฒนา และการเจาะตลาดการส่งออกที่มีการขยายตัวเป็นสำคัญ ส่วนผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาด ปลาหมึกกล้วยสดแช่เย็นแช่แข็ง พบว่า ในช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 ผลจากการส่งออกถูกหรือผิดทิศทางเป็นปัจจัยสำคัญต่อการส่งออกปลาหมึกกล้วยสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยมากกว่าปัจจัยอื่น ดังนั้น ทิศทางส่วนแบ่งตลาด ปลาหมึกกล้วยของไทยในอนาคตจึงขึ้นอยู่กับพัฒนาการส่งออกในตลาดที่มีการขยายตัวดี รวมทั้งการขยายไปสู่ตลาดใหม่

สุธิดา (2546) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและความได้เปรียบเชิงแข่งขันของการส่งออกสับปะรดกระป๋องและน้ำสับปะรดกระป๋องของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของการส่งออกสับปะรดกระป๋องของไทยไปยังตลาดสำคัญ 3 ตลาดได้แก่ สหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์และสเปน และเพื่อวิเคราะห์ความได้เปรียบเชิงแข่งขันของการส่งออกสับปะรดกระป๋องและน้ำสับปะรดกระป๋องของไทยโดยเปรียบเทียบกับคู่แข่งหลักซึ่งได้แก่ ฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย โดยวิเคราะห์ความได้เปรียบที่ปรากฏใน 3 ช่วงเวลาได้แก่ช่วงก่อนเกิดวิกฤติเศรษฐกิจในประเทศไทยคือ ในปี พ.ศ. 2535 - 2539 ช่วงวิกฤติเศรษฐกิจ คือในปี พ.ศ. 2540 - 2541 และช่วงหลังการเกิดวิกฤติในปี พ.ศ. 2542 - 2544 เพื่อนำมาเปรียบเทียบความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของประเทศไทยและประเทศคู่แข่งอื่น ตลอดจนทำการวิเคราะห์ความได้เปรียบเชิงแข่งขันของประเทศไทยและประเทศคู่แข่งอื่นต่างๆโดยใช้ทฤษฎีความได้เปรียบเชิงแข่งขันของ ไมเคิล

อีพอร์เตอร์ ผลการศึกษาพบว่าประเทศไทย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซียต่างมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในสินค้าสับปรดกระป๋องในตลาดสหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์ และสเปน ทั้ง 3 ช่วงเวลาดังกล่าว ส่วนสินค้าสับปรดกระป๋อง ประเทศไทยและฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในตลาดสหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์ และสเปน ในทั้ง 3 ช่วงเวลาเช่นเดียวกัน แต่สำหรับประเทศไทย อินโดนีเซียไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในช่วงเวลาดังกล่าวเกิดวิกฤติเศรษฐกิจเพียงช่วงเดียวเท่านั้น ส่วนความได้เปรียบเชิงแข่งขันพบว่า ประเทศไทยเสียเปรียบประเทศฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซียในการส่งออกสับปรดกระป๋องและน้ำสับปรดในข้อกำหนดความได้เปรียบเชิงแข่งขันด้านสภาวะปัจจัยการผลิตเมื่อพิจารณาประสิทธิภาพการผลิตและในเรื่องของอุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวเนื่องแต่ได้เปรียบคู่แข่งในเรื่องปริมาณของปัจจัยการผลิตสับปรดกระป๋องในตลาดสหรัฐอเมริกาและการส่งออกน้ำสับปรดในตลาดสเปน เนื่องมาจากประเทศไทยเสียเปรียบคู่แข่งในเรื่องประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการใช้มาตรการกีดกันทางการค้าของประเทศนำเข้า

ชุมพร (2547) ทำการวิเคราะห์ความสามารถในการส่งออกปลาหมึกแช่แข็งของไทย โดยศึกษาส่วนแบ่งตลาด เปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งคือ สเปน และ ศึกษาค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ จากการศึกษาพบว่า ส่วนแบ่งตลาดปลาหมึกแช่แข็งของไทย มีผลการเปลี่ยนแปลงขนาดของตลาดขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกช่วงเวลา และจากผลการแข่งขัน เป็นสาเหตุที่ทำให้ปริมาณการส่งออกของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไปมากที่สุด แต่แนวโน้มของส่วนแบ่งตลาดที่ได้จากการแข่งขันลดลง จากการศึกษาค่าความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ จะเห็นได้ว่าประเทศไทยยังมีความสามารถในการแข่งขันแต่มีค่าลดลงเรื่อยๆ เป็นผลเนื่องมาจากอุตสาหกรรมการส่งออกปลาหมึกแช่แข็งของประเทศไทย มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่ำกว่า อุตสาหกรรมสินค้าประเภทอื่นๆ

ประไพแก้ว (2548) ทำการศึกษาเรื่อง ศักยภาพด้านการส่งออกสินค้าเนื้อปลาแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทย จากผลการศึกษาโดยวิเคราะห์จากความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) พบว่าประเทศไทยไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในสินค้าปลาแช่เย็นแช่และแบบอื่นๆ ในขณะที่สาธารณรัฐประชาชนจีนไม่มีความหมายได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในสินค้าปลาแช่เย็นแช่และแบบอื่นๆ ส่วนผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกปลาแช่เย็นแช่แข็งระหว่างปี พ.ศ. 2537 - 2546 โดยใช้การคำนวณส่วนแบ่งการตลาดคงที่ (CMS) พบว่าระหว่างปี พ.ศ. 2537 - 2541 สินค้าเนื้อปลาแบบฟิเลแช่เย็นของประเทศไทยสาธารณรัฐประชาชนจีนและประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนและประเทศสาธารณรัฐเกาหลีมีแนวโน้มไปในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราการขยายตัวของโลก ส่วนระหว่างปี พ.ศ. 2537 - 2541 สาธารณรัฐประชาชนจีนมีความได้เปรียบในการแข่งขันมีการเติบโตของการส่งออกในตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น ส่วนประเทศไทยและสาธารณรัฐเกาหลีไม่มีความได้เปรียบในการแข่งขัน สำหรับระหว่างปี พ.ศ. 2537 - 2541 ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ส่งสินค้าเนื้อปลาแบบฟิเลแช่เย็นไปยังตลาด

สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นนั้นเป็นการส่งออกที่ผิดทิศทาง ส่วนสาธารณรัฐเกาหลีนั้น เป็นการส่งออกที่ถูกทิศทางเนื่องจากตลาดที่ส่งสินค้าไปมีการขยายตัวและระหว่างปี พ.ศ. 2542 - 2546 ประเทศไทยและสาธารณรัฐเกาหลีได้ส่งสินค้าเนื้อปลาแบบฟิลเลแช่เย็นไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่นนั้นเป็นการส่งออกที่ผิดทิศทาง ส่วนสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้นเป็นการส่งออกที่ถูกทิศทาง เนื่องจากตลาดที่ส่งสินค้าไปมีการขยายตัว สำหรับสินค้าเนื้อปลาแบบฟิลเลแช่แข็งระหว่างปี พ.ศ. 2537 - 2541 ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนมีการขยายตัวในอัตราเดียวกันกับอัตราการขยายตัวของโลก ในขณะที่สาธารณรัฐเกาหลีไม่มีการขยายตัวในอัตราเดียวกันกับอัตราการขยายตัวของโลก ส่วนระหว่างปี พ.ศ. 2542 - 2546 สาธารณรัฐประชาชนจีนมีการขยายตัวในอัตราเดียวกันกับการขยายตัวของโลก ในขณะที่ประเทศไทยและสาธารณรัฐเกาหลีไม่มีการขยายตัวในอัตราเดียวกันกับอัตราการขยายตัวในอัตราเดียวกันกับอัตราการขยายตัวของโลกแต่ระหว่างปี พ.ศ. 2537 - 2541 ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนมีแนวโน้มการกระจายตลาดไปในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ และไม่มี ความรวดเร็วในการสนองต่อการขยายตัวของสินค้าชนิดนี้ในประเทศสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น ส่วนสาธารณรัฐเกาหลีมีแนวโน้มการกระจายตลาดไปในทิศทางเดียวกันกับอัตราการนำเข้าสินค้าเนื้อปลาแบบฟิลเลแช่แข็ง ส่วนระหว่างปี พ.ศ. 2542 - 2546 ประเทศไทยและสาธารณรัฐเกาหลี มีแนวโน้มการกระจายไปในทิศทางเดียวกันกับอัตราการนำเข้าสินค้าเนื้อปลาแบบฟิลเลแช่แข็ง ส่วนสาธารณรัฐประชาชนจีนมีแนวโน้มการกระจายไปในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ นอกจากนั้นระหว่างปี พ.ศ. 2537 - 2541 ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนมีความได้เปรียบในการแข่งขัน เนื่องจากมีการเติบโตในตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น ส่วนสาธารณรัฐเกาหลีไม่มีความได้เปรียบในการแข่งขัน ส่วนระหว่างปี พ.ศ. 2542 - 2546 ทั้ง 3 ประเทศมีความได้เปรียบในการแข่งขันมีการเติบโตในตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น ในขณะที่ระหว่างปี พ.ศ. 2537 - 2541 และระหว่างปี พ.ศ. 2542 - 2546 ทั้ง 3 ประเทศได้ส่งออกเนื้อปลาแบบฟิลเลแช่เย็นไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นนั้นเป็นการส่งออกที่ผิดทิศทาง เนื่องจากตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นเป็นตลาดที่ไม่มีการขยายตัว สำหรับสินค้าเนื้อปลาแบบอื่นๆ (จะบดหรือไม่บดก็ตาม) สด แช่เย็นจนแข็งระหว่างปี พ.ศ. 2537 - 2541 สาธารณรัฐประชาชนจีนและสาธารณรัฐเกาหลีมีการขยายตัวในอัตราเดียวกันกับอัตราการขยายตัวของโลก ในขณะที่ประเทศไทยไม่มีการขยายตัวในอัตราเดียวกันกับอัตราการขยายตัวของโลก ส่วนระหว่างปี พ.ศ. 2542 - 2546 ทั้ง 3 ประเทศ ไม่มีการขยายตัวในอัตราเดียวกันกับอัตราการขยายตัวของโลก แต่ระหว่างปี พ.ศ. 2537 - 2541 ทั้ง 3 ประเทศมีแนวโน้มการกระจายตลาดไปในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราการนำเข้า และไม่มี ความรวดเร็วในการตอบสนองต่อการขยายตัวของสินค้าชนิดนี้ในประเทศสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น สำหรับระหว่างปี พ.ศ. 2542 - 2546 ทั้ง 3 ประเทศมีแนวโน้มการกระจายตลาดไปในทิศทางเดียวกันกับอัตราการนำเข้าสินค้าเนื้อปลาแบบฟิลเลแช่แข็ง และมีความรวดเร็วในการสนองต่อการขยายตัวของสินค้าชนิดนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในตลาดประเทศสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น นอกจากนั้นระหว่างปี พ.ศ. 2537 - 2541 สาธารณรัฐประชาชนจีนมีความได้เปรียบในการแข่งขัน เนื่องจากมีการเติบโตในการส่งออกในตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น ส่วนประเทศไทยและสาธารณรัฐเกาหลีไม่มีความได้เปรียบในการแข่งขัน ส่วนระหว่างปี พ.ศ. 2542 - 2546 ทั้ง 3 ประเทศมีความได้เปรียบในการแข่งขัน เนื่องจากมีการเติบโตในการส่งออกในตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น นอกจากนั้นระหว่างปี พ.ศ. 2537 - 2541 ทั้ง 3 ประเทศได้ส่งสินค้าในสินค้าเนื้อปลาแบบอื่นๆไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นนั้นเป็นการส่งออกที่ถูกทิศทาง และระหว่างปี พ.ศ. 2542 - 2546 ทั้ง 3 ประเทศได้ส่งสินค้าเนื้อปลาแบบอื่นๆไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นนั้นเป็นการส่งออกที่ผิดทิศทาง เนื่องจากตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นเป็นตลาดที่ไม่มีการขยายตัวเช่นกัน

พลภัทร (2548) ศึกษาผลกระทบภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย - จีน ต่อการนำเข้าผลไม้ไทย พบว่าการเปิดเขตการค้าเสรีไทย - จีน ในกรณีความตกลงเร่งลดภาษีผักและผลไม้ระหว่างไทย-จีน นำไปสู่การเพิ่มปริมาณการค้าระหว่างกันโดยการศึกษาใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ และข้อมูลในช่วงปี พ.ศ.2537 - 2545 ผลการวิเคราะห์พบว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกผลไม้จากไทยไปจีน ได้แก่ ราคาส่งออก ผลไม้ปรับตัวด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศจีนและรายได้ประชาชาติต่อบุคคลของประเทศจีนปรับตัวด้วยดัชนีราคาผู้บริโภค โดยค่าความยืดหยุ่นของปริมาณการส่งออกต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาส่งออกผลไม้ต่างๆ ซึ่งได้แก่ลำไยอบแห้ง ลำไยสด ทูเรียนสด มังคุด และมะพร้าวสด มีค่าดังนี้คือ 2.56, 3.14, 3.94, 2.91 และ 1.18 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ผลกระทบต่อรายได้รวมจากการส่งออกผลไม้ของไทยไปจีนจากค่าความยืดหยุ่นของปริมาณการส่งออกต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาส่งออกผลไม้ซึ่งมีค่ามากกว่าหนึ่งในทุกผลไม้ที่ทำการศึกษา นั่นคือปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้น เนื่องจากการเปิดเขตการค้าเสรีส่งผลให้รายได้รวมจากการส่งออกเพิ่มขึ้น ซึ่งเมื่อทำการพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. 2546 และปี พ.ศ. 2547 ในช่วงเดือนมกราคมถึง กันยายนพบว่า เป็นไปตามผลการศึกษาดังกล่าว ยกเว้นสินค้าลำไยอบแห้ง จากผลการศึกษาทำให้ได้แนวนโยบายในการเพิ่มปริมาณการส่งออกผลไม้จากไทยไปจีน ควรมีการประชาสัมพันธ์ผลไม้ของไทยเพื่อให้ผู้บริโภคในประเทศจีนรู้จักผลไม้ไทยมากขึ้น โดยสินค้าที่ควรจะมีขยายการส่งออกในตลาดจีนควรจะเน้นเฉพาะสินค้าที่มีความยืดหยุ่นสูงก่อน ได้แก่ลำไยอบแห้ง ลำไยสด ทูเรียนสด และมังคุด ดังนั้นควรมีการสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าผลไม้ดังกล่าวของไทยให้เป็นสินค้าที่มีระดับและมีคุณภาพดี เมื่อปริมาณการส่งออกผลไม้ของไทยเพิ่มขึ้น ย่อมส่งผลให้รายได้จากการส่งออกผลไม้ของไทยเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามควรใช้นโยบายทางด้านราคาเพื่อควบคุมไม่ให้ราคาส่งออกผลไม้ต่ำจนเกินไปซึ่งอาจทำให้รายได้รวมจากการส่งออกผลไม้ลดลงได้

สุชาติดา (2548) ได้ศึกษาเรื่องความได้เปรียบโดยเทียบที่ปรากฏและวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดคงที่โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ การวิเคราะห์ค่าความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏและ

การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกเนื้อปลาแบบฟิลเลสดหรือแช่เย็น เนื้อปลาแบบฟิลเลแช่เย็นจนแข็งและเนื้อปลาแบบอื่นๆ สด แช่เย็นหรือแช่แข็งหรือแช่เย็นจนแข็ง โดยใช้การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดคงที่ในตลาดส่งออกที่สำคัญ ได้แก่สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น ผลการศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของเนื้อปลาฟิลเลสดหรือแช่เย็นในตลาดญี่ปุ่นช่วงปี 2537 - 2539 ปี 2540 - 2542 และปี 2543 - 2546 พบว่าประเทศไทยมีค่าเท่ากับ 0.02, 0.01 และ 0.01 ส่วนตลาดสหรัฐอเมริกาพบว่า ประเทศไทยมีค่าเท่ากับ 0.01, 0.01 และ 0.01 ผลการศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของเนื้อปลาฟิลเลแช่เย็น จนแข็งในตลาดญี่ปุ่นช่วงปี 2537 - 2539 , 2540-2542 และ 2543-2546 พบว่าประเทศไทยมีค่าเท่ากับ 1.34, 1.02 และ 1.03 ส่วนตลาดสหรัฐอเมริกาพบว่าประเทศไทยมีค่าเท่ากับ 0.59, 0.44 และ 0.42 ผลการศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของเนื้อปลาแบบอื่นๆ สดแช่เย็นหรือแช่เย็นจนแข็งในตลาดญี่ปุ่นช่วงปี 2537 - 2539 , 2540 - 2542 และ 2543 - 2546 พบว่าประเทศไทยมีค่าเท่ากับ 6.97, 7.24 และ 7.97 ส่วนตลาดสหรัฐอเมริกา พบว่าประเทศไทยมีค่าเท่ากับ 0.05, 0.04 และ 0.11 และผลการศึกษาการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกเนื้อปลาแบบฟิลเลแช่เย็นจนแข็งของประเทศไทยช่วงปี 2537 - 2539 เปรียบเทียบกับช่วงปี 2540 - 2542 พบว่าปัจจัยที่มีผลมากที่สุดต่อการส่งออกลดลงคือผลการแข่งขันในช่วงปี 2540 ถึง 2542 เปรียบเทียบกับช่วงปี 2543 - 2546 พบว่าปัจจัยที่มีผลมากที่สุดต่อการส่งออกเพิ่มขึ้นคือ ผลจากการกระจายตลาด ส่วนผลการศึกษาการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกเนื้อปลาอื่นๆ สดแช่เย็นหรือแช่เย็นจนแข็งของประเทศไทยในช่วงปี 2537-2539 เปรียบเทียบกับช่วงปี 2540-2542 เปรียบเทียบกับช่วงปี 2543-2546 พบว่าปัจจัยที่มีผลมากที่สุดต่อการส่งออกเพิ่มขึ้นคือ ผลจากการแข่งขัน

นภาพร และคณะ (2550) ได้ศึกษาศักยภาพการส่งออกข้าวโพดหวานกระป๋องของประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกาในการส่งออกข้าวโพดหวานกระป๋อง วิเคราะห์อัตราการแข่งขันของการส่งออกข้าวโพดหวานกระป๋องด้วยแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์เพื่อการส่งออกข้าวโพดหวานกระป๋องของประเทศไทยไปยังสหราชอาณาจักรโดยใช้แบบจำลองการถดถอยพหุคูณในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของสมการโดยใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา โดยใช้ข้อมูลหัตถยนต์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536-2547 ซึ่งการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) พบว่าในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2540 - 2543 และ พ.ศ. 2544 - 2547 ค่า RCA ของไทยและสหรัฐอเมริกามีค่ามากกว่า 1 แสดงว่าทั้ง 2 ประเทศมีความสามารถในการผลิตตามความเชี่ยวชาญในการผลิตข้าวโพดหวานกระป๋อง และพบว่าไทยมีแนวโน้มของค่า RCA เพิ่มขึ้น หมายถึงประเทศไทยมีความได้เปรียบเชิงแข่งขันทางการค้าเพิ่มขึ้น ในขณะที่สหรัฐอเมริกามีแนวโน้มของค่า RCA ลดลง นั่นคือประเทศสหรัฐอเมริกามีความได้เปรียบเชิงการแข่งขันทางการค้าลดลง ส่วนการ

วิเคราะห์ผลของการส่งออกของไทยในสินค้าข้าวโพดหวานกระป๋อง พบว่าในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2540 - 2543 และ พ.ศ. 2544 - 2547 การขยายตัวของตลาดส่งออกสินค้าข้าวโพดหวานกระป๋องของไทยในตลาดโลกเป็นผลอย่างสำคัญมาจากการปรับออกถูกทางคือ มีการขยายการส่งออกไปยังตลาดที่มีการขยายตัวและลดการส่งออกในตลาดที่มีการหดตัวนอกจากนี้เป็นผลมาจากการขยายตัวของตลาดโลก การมีขีดความสามารถในการแข่งขัน และจากการกระจายตลาด ตามลำดับ และผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการปริมาณการส่งออก พบว่ารายได้ประชาชาติต่อบุคคลของสหราชอาณาจักรปรับตัวด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหราชอาณาจักร มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณอุปสงค์เพื่อการส่งออกข้าวโพดหวานกระป๋องของประเทศไทยไปยังประเทศสหราชอาณาจักรมากที่สุด รองลงมาคือราคาส่งออกข้าวโพดหวานกระป๋องของสหรัฐอเมริกาไปยังสหราชอาณาจักรปรับตัวด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหราชอาณาจักรและราคาส่งออกข้าวโพดหวานกระป๋องของไทยไปยังสหราชอาณาจักรปรับตัวด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหราชอาณาจักร ตามลำดับ ซึ่งมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 27.99, 10.48 และ -1.44 ตามลำดับเมื่อกำหนดปัจจัยอื่น ๆ คงที่

พรพรพรรณ (2550) ทำการศึกษาอุปสงค์การส่งออกข้าวโพดของไทยไปยังญี่ปุ่น โดยใช้ข้อมูลทฤษฎีแบบอนุกรมเวลา รายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 - 2548 ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้ใช้แบบจำลอง The Supply and Demand for Export โดยการศึกษาความสัมพันธ์ของราคาที่มีต่ออุปสงค์และอุปทานการส่งออกของประเทศอุตสาหกรรม ผลการศึกษาโดยวิเคราะห์จากวิธี Multiple regression method และการประมาณค่าโดยวิธีกำลังสองน้อยสุด (OLS) พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของอุปสงค์การส่งออกข้าวโพดของไทยไปญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับราคาข้าวโพดส่งออกของไทยและอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์ ส่วนรายได้ประชาชาติของญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน การศึกษาเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการบริหารกลยุทธ์ พบว่าเกษตรกรต้องดำเนินกลยุทธ์ ดังนี้ ต้นทุนการผลิตข้าวโพดไทยไปญี่ปุ่น ซึ่งสูงมากกว่าประเทศคู่แข่งชั้นแนวหน้ามีแรงงานภายในประเทศค่อนข้างน้อย ต้องใช้แรงงานต่างด้าวเข้ามาทดแทน ความเสี่ยงด้านตลาดต้องมีการจัดกลุ่มลูกค้าใหม่เพื่อบริหารความเสี่ยงจากการแข่งขันในตลาด ระหว่างประเทศ ความผันผวนของราคา รัฐบาลต้องเข้ามาให้การสนับสนุนด้านราคาในทางอ้อม มีให้ราคาข้าวโพดในประเทศสูงเกินหรือต่ำจนเกินไป

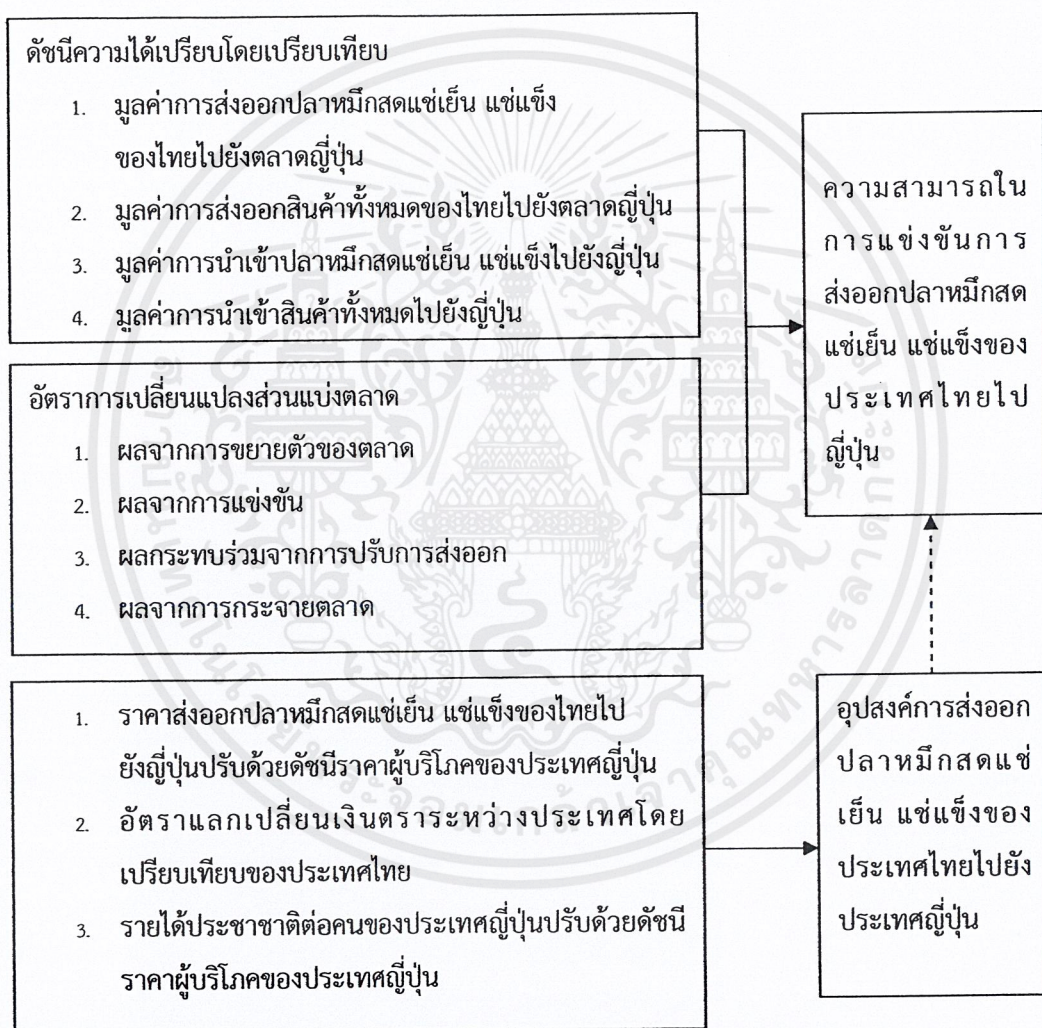
ธนิฐญา และคณะ (2551) ได้ทำการศึกษาการวิเคราะห์อุปสงค์ เพื่อการส่งออกข้าวหอมมะลิของไทยไปประเทศจีน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์เพื่อการส่งออกข้าวหอมมะลิของไทยไปยังประเทศจีน โดยใช้ข้อมูลรายปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 - 2550 วิเคราะห์โดยใช้สมการถดถอยเชิงพหุคูณ และวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ ของตัวแปรต่างๆ ของสมการอุปสงค์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยสุด ผลการศึกษาพบว่า ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกข้าวหอมมะลิของไทยไปประเทศจีนเปรียบเทียบกับราคาส่งออกข้าวหอมมะลิของไทยไปประเทศจีนปรับตัวด้วยดัชนีราคา

ผู้บริโภครองจีน ราคานำเข้าข้าวของจีนจากประเทศเวียดนาม และรายได้ประชาชาติของจีนปรับตัวด้วยดัชนีผู้บริโภครองจีน ที่ค่าเท่ากับ -0.83, 0.61 และ 0.84 ตามลำดับนั้นคือ ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการส่งออกข้าวหอมมะลิของไทยกับราคาส่งออกข้าวหอมมะลิปรับตัวด้วยดัชนี ราคาผู้บริโภครองจีน จะเป็นไปในทิศทางตรงกัน ส่วนปริมาณการส่งออกข้าวหอมมะลิของไทยกับราคานำเข้าข้าวของจีนจากประเทศเวียดนามปรับตัวด้วยดัชนีราคาผู้บริโภครองประเทศจีน จะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และรายได้ประชาชาติของประเทศจีนปรับตัวด้วยดัชนีราคาผู้บริโภครองประเทศจีน จะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกข้าวหอมมะลิของไทยไปประเทศจีน

จอมขวัญ (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ศักยภาพการส่งออกกุ้งสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังสหรัฐอเมริกา โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ เพื่อศึกษาสภาพการณ์ทั่วไปของการผลิตและการตลาดกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง เพื่อการส่งออกของไทย เพื่อทำการวิเคราะห์ศักยภาพการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา โดยจะทำการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏการวิเคราะห์การแลกเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดคงที่ และการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์เพื่อการส่งออก ให้มีการขยายตัวมากยิ่งขึ้นโดยใช้ค่าดัชนีความได้เปรียบที่ปรากฏ และวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งในตลาดสหรัฐอเมริกาในระหว่างปี พ.ศ. 2544-2552 จากการศึกษาวิเคราะห์ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ พบว่า ประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปยังประเทศสหรัฐอเมริกานั้น มีเพียงประเทศไทย และอินโดนีเซียเท่านั้น ที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในทุกช่วงปีที่ทำการศึกษา ดังนั้นประเทศไทยซึ่งมีความได้เปรียบในด้านคุณภาพของกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดสหรัฐอเมริกาอยู่แล้ว ผู้ประกอบการควรที่จะตรวจสอบคุณภาพกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งที่ส่งออกอย่างเข้มงวด เพื่อให้กุ้งที่ส่งออกมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และผลการวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดของประเทศไทย พบว่า ผลการเปลี่ยนแปลงการขยายตัวของการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทย จีนและอินโดนีเซีย ในตลาดสหรัฐอเมริกา ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่าประเทศผู้ส่งออกทั้งสามประเทศ มีผลของการเปลี่ยนแปลงการขยายตัวของ การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งทั้งหมดเพิ่มขึ้น ยกเว้นประเทศจีน ซึ่งการขยายตัวของ การส่งออกอันเนื่องมาจากขนาดของตลาดและผลจากการปรับตัวของการส่งออกเพิ่มขึ้น ถึงแม้ว่าจะเสียประโยชน์จากผลการเปลี่ยนแปลงการขยายตัวของ การส่งออกอันเนื่องมาจากการแข่งขันในตลาดนั้นก็ตาม จากผลการศึกษาข้างต้นทำให้ได้มาซึ่งข้อเสนอแนะ ประเทศไทยจึงควรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้มีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาดรวมทั้งการพัฒนาหีบห่อบรรจุภัณฑ์ นอกจากนี้ควรมีการแนะนำรายละเอียดต่างๆ ให้แก่ผู้บริโภค เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในการส่งออก

กรอบแนวความคิด

จากการทบทวนทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถนำมากำหนดกรอบแนวความคิด เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น โดยพิจารณาจากความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งการตลาด และปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น (ภาพที่ 4)



ภาพที่ 4 กรอบแนวความคิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมมติฐานการศึกษา

1. ประเทศไทยมีความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็ง ไปยังประเทศญี่ปุ่น
2. ส่วนแบ่งตลาดปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทย มีการเปลี่ยนแปลง อันเนื่องมาจากการขยายตัวของตลาด ผลจากการแข่งขันทางการตลาด ผลจากการปรับตัวของการส่งออกและผลจากการกระจายตลาด
3. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังญี่ปุ่น
 - 3.1 ราคาส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศญี่ปุ่น มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น
 - 3.2 อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศโดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหพันธ์รัฐรัสเซีย และเกาหลีใต้ มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น
 - 3.3 รายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศญี่ปุ่น มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

ในช่วงนี้ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วนซึ่งประกอบด้วย ส่วนแรกเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆจากเอกสาร รายงานการศึกษา บทความ งานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลทางสถิติจากหน่วยงานราชการที่ได้รับการรวบรวมไว้ ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในข้อที่ 2 ข้อที่ 3 และวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ประเภทอนุกรมเวลาระหว่างปี พ.ศ. 2542 – 2553 โดยส่วนหนึ่งรวบรวมจากข้อมูลทางสถิติ คือข้อมูลสถิติการค้า ด้านปริมาณมีหน่วยเป็นกิโลกรัม และข้อมูลด้านมูลค่ามีหน่วยเป็นล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งจัดเก็บข้อมูลในระหว่างวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ.2554 ถึง วันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2555 ณ กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ ถนนรัชดาภิเษก กรุงเทพมหานคร และข้อมูลด้านสถิติที่หน่วยงานราชการได้รวบรวมไว้ เช่น กรมศุลกากรและกรมประมง เป็นต้น และส่วนที่สองเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ งานวิจัย บทความและรายงานทางวิชาการที่พิมพ์เผยแพร่ตามหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาความสามารถในการแข่งขันการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่างๆได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ในการบรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่หนึ่ง จากการศึกษาเพื่อให้ทราบถึง สภาพทั่วไปของการผลิต การส่งออก และสถานะการค้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งในตลาดต่างๆ โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive method) โดยใช้ข้อมูลสัดส่วน กราฟ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ เป็นต้น

2. ในการบรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่สอง การศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทย โดยใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative method) ซึ่งเครื่องมือที่ใช้วิเคราะห์ คือเครื่องชี้วัดค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage: RCA) เพื่อชี้ให้เห็นว่าไทยมีความได้เปรียบในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งไปยังญี่ปุ่นหรือไม่ อย่างไร โดยในการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เปรียบเทียบที่ปรากฏในการส่งออกปลาหมึกแช่เย็น แช่แข็งของไทย ได้ทำการแบ่งช่วงของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลออกเป็น 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงปี พ.ศ. 2546-2549 และ พ.ศ. 2550-2553 ซึ่งมีสูตรการคำนวณได้ดังนี้ (วรรณพร, 2546)

$$RCA_{ij} = (X_{ijk} \div X_{ij}) \div (X_{jk} \div X_j)$$

กำหนดให้

RCA_{ij}	=	ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในสินค้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทย, เกาหลีใต้, สหพันธรัฐรัสเซีย ไปยังตลาดญี่ปุ่น
X_{ijk}	=	มูลค่าการส่งออกสินค้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทย, เกาหลีใต้, สหพันธรัฐรัสเซีย ไปยังตลาดญี่ปุ่น
X_{ij}	=	มูลค่าการส่งออกทั้งหมดของประเทศไทย, เกาหลีใต้, สหพันธรัฐรัสเซีย ไปยังตลาดญี่ปุ่น
X_{jk}	=	มูลค่าการนำเข้าสินค้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของตลาดญี่ปุ่น
X_j	=	มูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมดของตลาดญี่ปุ่น
k	=	ปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็ง
i	=	ประเทศไทยและคู่แข่งในแต่ละตลาด ซึ่งได้แก่ สหพันธรัฐรัสเซีย และเกาหลีใต้
j	=	ประเทศผู้นำเข้า ได้แก่ ญี่ปุ่น

3. ในการบรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่สาม การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทย โดยใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative analysis) ซึ่งเครื่องมือที่ใช้วิเคราะห์คือ แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ (Constant Market Share Model: CMS) เพื่อพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ว่าเกิดจากผลกระทบด้านใดบ้าง แล้วนำผลการวิเคราะห์มาเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่ง ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์รายประเทศ และพิจารณาเพียงสินค้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งชนิดเดียวเท่านั้น ดังนั้นจะไม่มีผลการกระจายและผลจากส่วนประกอบมาวิเคราะห์ร่วมด้วย (เกรนทร์, 2546) โดยได้ทำการแบ่งช่วงของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลออกเป็น 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงปี พ.ศ. 2546-2549 และ พ.ศ. 2550-2553 และสามารถเขียนแบบจำลองส่วนแบ่งการตลาดคงที่ได้ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\sum_j X_{ijk}^1 - \sum_j X_{ijk}^0 = [G_k \sum_j X_{ijk}^0 - \sum_j X_{ijk}^0] + [\sum_j (G_{jk} X_{ijk}^0) - G_k (\sum_j X_{ijk}^0)]$$

$$(1) \qquad (2)$$

$$+ [\sum_j (G_{jk} X_{ijk}^1) - \sum_j X_{ijk}^0] + [\sum_j X_{ijk}^1 - \sum_j (G_{jk} X_{ijk}^0)]$$

$$(3) \qquad (4)$$

$$+ [\sum_j (G_{jk} X_{ijk}^1) - \sum_j X_{ijk}^0]$$

$$(5)$$

โดยกำหนดให้

X	=	มูลค่าการส่งออก
i	=	ประเทศส่งออก คือประเทศไทย, เกาหลีใต้, สหพันธรัฐรัสเซีย
j	=	ประเทศนำเข้า คือประเทศญี่ปุ่น
k	=	ประเภทสินค้า เช่น ข้าว, ไข่ไก่
0	=	ปีฐาน
1	=	ปีที่กำลังพิจารณาหรือปีปัจจุบัน

โดยที่

$\sum_j X_{ijk}$ = ผลรวมของมูลค่าการส่งออกประเภทสินค้า เช่น ข้าว, ไข่ไก่ ของประเทศไทย ประเทศเกาหลีใต้และประเทศสหพันธรัฐรัสเซียไปยังญี่ปุ่น ในช่วงปีที่ 1

$\sum_j X_{ijk}^0$ = ผลรวมของมูลค่าการส่งออกประเภทสินค้า เช่น ข้าว, ไข่ไก่ ของประเทศไทย ประเทศเกาหลีใต้และประเทศสหพันธรัฐรัสเซีย ไปยังญี่ปุ่น ในช่วงปีที่ 0

G_k = สัดส่วนระหว่างผลรวมของมูลค่าการส่งออกประเภทสินค้า เช่น ข้าว, ไข่ไก่ ของโลก

G_{jk} = สัดส่วนระหว่างผลรวมของมูลค่าการส่งออกประเภทสินค้า เช่น ข้าว, ไข่ไก่ ของโลกในประเทศญี่ปุ่น

G_{jk}^* = ส่วนกลับของสัดส่วนระหว่างผลรวมของมูลค่าการส่งออกประเภทสินค้า เช่น ข้าว, ไข่ไก่ ของโลกในประเทศญี่ปุ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากสูตรข้างต้น สามารถปรับค่าเพื่อหาอัตราการขยายตัวการส่งออกของโลก อัตราการขยายตัวการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของโลก และอัตราการขยายตัวการส่งออกของปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของโลกไปยังตลาดญี่ปุ่นได้

โดยกำหนดให้

$$\begin{aligned}
 G &= G-1 \\
 &= (\sum_i \sum_j \sum_k X^1_{ijk} \div \sum_i \sum_j \sum_k X^0_{ijk}) - 1 \\
 &= \text{อัตราการขยายตัวการส่งออกรวมของตลาดโลก} \\
 g_k &= G_k - 1 \\
 &= (\sum_i \sum_j X^1_{ijk} \div \sum_i \sum_j X^0_{ijk}) - 1 \\
 &= \text{อัตราการขยายตัวการส่งออกของโลกของปลาหมึกสดแช่เย็น} \\
 &\quad \text{แช่แข็ง} \\
 g_{jk} &= G_{jk} - 1 \\
 &= (\sum_i X^1_{ijk} \div \sum_i X^0_{ijk}) - 1 \\
 &= \text{อัตราการขยายตัวการส่งออกของโลกของปลาหมึกสดแช่เย็น} \\
 &\quad \text{แช่แข็งในตลาดญี่ปุ่น} \\
 g^*_{jk} &= 1 - G^*_{jk} \\
 &= 1 - \frac{1}{(\sum_i X^1_{ijk} \div \sum_i X^0_{ijk})} \\
 &= 1 - \frac{\sum_i X^0_{ijk}}{\sum_i X^1_{ijk}} \\
 &= \text{ส่วนกลับของอัตราการขยายตัวการส่งออกของโลกในปลาหมึกสด} \\
 &\quad \text{แช่เย็น แช่แข็ง ในตลาดญี่ปุ่นจากช่วงเวลา } t = 1 \text{ ไปสู่ช่วงเวลา} \\
 &\quad t = 0 \text{ (ปีฐาน)}
 \end{aligned}$$

นอกจากการวิเคราะห์จะพิจารณาโดยรวมแล้ว การศึกษาครั้งนี้ยังวิเคราะห์ในตลาดเป้าหมายแต่ละตลาดอีกด้วย เพราะฉะนั้นแบบจำลองที่นำมาใช้วิเคราะห์ในแต่ละตลาดจึงเป็นแบบจำลองต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\begin{aligned}
 X_{ijk} - X_{ijk}^0 &= (G_{jk} - 1)X_{ijk}^0 + (X_{ijk} - X_{ijk}^0) \\
 &\quad - (1 - G_{jk}^*)X_{ijk} + (1 - G_{jk}^*)X_{ijk} \\
 &\quad - (G_{jk} - 1)X_{ijk}^0
 \end{aligned}$$

4. ในการบรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่สี่ โดยทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น จะใช้แบบจำลองสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Model) (ดวงพร, 2549) ซึ่งเป็นวิธีการทางสถิติที่นำมาประยุกต์เพื่อใช้หาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร และนำผลที่ได้จากการศึกษามา คำนวณหาค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 - 2553 เป็นเวลา 20 ปี เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว สามารถเขียนแบบจำลองได้ดังนี้

แบบจำลองอุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น

$$Qd_t = (P_t, NI, EXC)$$

กำหนดให้

P_t = ราคาส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศญี่ปุ่น (เหรียญสหรัฐต่อกก.)

NI = รายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศญี่ปุ่น (เหรียญสหรัฐต่อคน)

EXC = อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น (บาทต่อเยน)

การเลือกใช้แบบจำลองสมการอุปสงค์ โดยการกำหนดสมการออกเป็น 4 รูปแบบ คือ

1. ฟังก์ชันอุปสงค์แบบเส้นตรง

$$Y_t = a + bX_{ti} + U_t$$

2. ฟังก์ชันอุปสงค์แบบกึ่งลอค

$$Y_t = a + b \log X_{ti} + U_t$$

3. ฟังก์ชันอุปสงค์แบบลอคคู่

$$\log Y_t = a + b \log X_{ti} + U_t$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ฟังก์ชันอุปสงค์แบบอินเวอร์สล็อก

$$\log Y_t = a + b_i X_{ti} + U_t$$

กำหนดให้

$$\begin{aligned} Y_t &= \text{ตัวแปรผันตามปีที่ } t \\ X_{ti} &= \text{ตัวแปรอิสระชนิดที่ } i \text{ ปีที่ } t \\ a &= \text{ค่าคงที่} \\ b_i &= \text{ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระชนิดที่ } i \\ U_t &= \text{ค่าความคลาดเคลื่อน} \end{aligned}$$

โดยผลการวิเคราะห์จะพิจารณาจากค่า R^2 , Adjust R^2 , t-statistics, F-statistic และค่า Durbin-Watson โดยมีรายละเอียดดังนี้

ค่า R^2 (Coefficient of determination) เป็นค่าที่อธิบายถึง สัดส่วนหรือร้อยละที่ตัวแปรอิสระมีส่วนในการในการอธิบายความแปรผันของตัวแปรตามมากหรือน้อยเพียงใด โดยค่า R^2 มีค่าระหว่าง 0 ถึง 1 ซึ่งหาก R^2 เข้าใกล้ 1 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีส่วนในการอธิบายความแปรผันของตัวแปรตามได้มาก แต่ถ้าค่า R^2 เข้าใกล้ 0 แสดงว่าแสดงว่าตัวแปรอิสระมีส่วนในการอธิบายความแปรผันของตัวแปรตามได้น้อย

Adjusted R^2 (Adjusted coefficient of determination) เป็นค่าที่อธิบายผลเช่นเดียวกับค่า R^2 แต่มีความแตกต่างกันตรงที่ค่า Adjusted R^2 จะคำนึงถึงชั้นแห่งความอิสระ (Degree of freedom) ของค่า error sum of square และ total sum of square แต่ค่า R^2 จะไม่คำนึงถึงชั้นแห่งความอิสระของค่าทั้ง 2 ดังกล่าวข้างต้น

ค่า t-statistics เป็นค่าที่ใช้ในการตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรตามว่ามีมากน้อยเพียงใด

ค่า F-statistics เป็นค่าที่ใช้ในการตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทุกตัวในสมการกับตัวแปรตามว่ามีมากน้อยเพียงใด ในกรณีที่สมการมีตัวแปรอิสระมากกว่า 1 ตัวขึ้นไป

ค่า Durbin-Watson เป็นค่าที่ใช้ในการตรวจสอบว่าสมการที่สร้างขึ้นเกิดปัญหาสหสัมพันธ์เชิงอนุกรมเวลา (Autocorrelation) หรือไม่ ซึ่งเป็นสภาพที่ค่าความผิดพลาด (Error term) มีความสัมพันธ์กันในแต่ละกลุ่มของตัวแปรอิสระ

โดยจะพิจารณาเลือกใช้แบบจำลอง ตามสมการที่ให้ผลเหมาะสม ซึ่งพิจารณาจาก ค่าความคลาดเคลื่อน (MSE) ที่น้อยที่สุด ค่า R^2 และค่า Durbin - Watson ที่อยู่ในช่วง 1.5 - 2.5 ซึ่งเป็นช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์เชิงอนุกรมเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในบทนี้เป็นการนำเสนอผลการศึกษาซึ่งประกอบด้วย สี่ส่วนตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ ส่วนที่หนึ่ง เป็นผลการศึกษาสภาพทั่วไปของการผลิต การตลาด และการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น ส่วนที่สอง เป็นผลการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น โดยพิจารณาค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ ส่วนที่สาม เป็นการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาด ปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยในตลาดญี่ปุ่น โดยใช้แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ มาทำการวิเคราะห์ และส่วนที่สี่ เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น โดยอาศัยการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ และใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา ในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระต่างๆ

สภาพทั่วไปของการผลิต การตลาด และการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็ง

เนื้อหาในส่วนนี้จะกล่าวถึงการศึกษาสภาพทั่วไปของการผลิต การตลาด และการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทย และประเทศคู่แข่ง

สภาพการณ์ผลิตปลาหมึกของโลก

ตลาดปลาหมึกของโลกกำลังประสบภาวะวิกฤติด้านอุปทานเป็นอย่างมาก ปลาหมึกมีปริมาณการจับที่ลดลงเรื่อยๆ อย่างเห็นได้ชัด ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนนที่สุดใน ปี 2552 มีปริมาณการจับปลาหมึกในบริเวณตะวันตกเฉียงใต้ของมหาสมุทรแอตแลนติก ซึ่งจับได้เพียง 65,000 เมตริกตัน ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องวิกฤติมากเมื่อเทียบกับปริมาณ 334,000 เมตริกตัน ในปีที่ผ่านมา การขาดแคลนปลาหมึกของโลก เห็นได้ชัดจากสถิติการนำเข้าปลาหมึกจากประเทศผู้นำเข้าต่างๆ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา มีการนำเข้าลดลง เหลือเพียง 46.60 ล้านปอนด์ จาก 48.70 ล้านปอนด์ ในปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ยังมีตลาดในแถบเอเชีย เช่น เกาหลี และญี่ปุ่น ที่ยังมีความต้องการสินค้ามากเช่นกัน (Food and Agriculture Organization, 2009)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพการณ์ผลิตปลาหมึกของประเทศไทย

ปลาหมึกเป็นทรัพยากรสัตว์น้ำทางทะเลที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจต่อประเทศไทย รองลงมาจากกุ้ง การทำการประมงจับปลาหมึก สามารถสร้างรายได้ให้แก่ประเทศเป็นจำนวนไม่น้อย ซึ่งพบว่า มีการจับปลาหมึกเป็นจำนวนมากบริเวณภาคใต้ของอ่าวไทย ตั้งแต่จังหวัดชุมพรไปจนถึง จังหวัดนราธิวาส (ชุมพร, 2547) แต่ในปัจจุบันพบว่า ความต้องการบริโภคปลาหมึกเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และปริมาณประชากรที่เพิ่มสูงขึ้น ปลาหมึกจึงเป็น ทรัพยากรสัตว์น้ำอีกชนิดหนึ่งที่เสี่ยงต่อการถูกจับมาใช้เกินศักยภาพการผลิตตามธรรมชาติที่จะผลิต มาทดแทนได้อย่างเพียงพอ (ส่วนเศรษฐกิจการประมง, 2553) ทำให้ประเทศไทยมีปริมาณการจับ ปลาหมึกที่ค่อนข้างลดน้อยลง ในแต่ละปี (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ปริมาณการจับปลาหมึกของประเทศไทยในระหว่าง ปี พ.ศ. 2540 - 2551 (กิโลกรัม)

ปี	ปริมาณ
2540	173,600,000
2541	188,100,000
2542	174,400,000
2543	177,500,000
2544	165,400,000
2545	184,800,000
2546	168,400,000
2547	163,500,000
2548	159,400,000
2549	147,500,000
2550	131,900,000
2551	113,000,000

ที่มา: (สถิติการประมงแห่งประเทศไทย, 2554)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลผลิตของปลาหมึกที่จับได้ส่วนใหญ่ นั้น มีประมาณปีละ 150,000,000 กิโลกรัม ซึ่ง 1 ใน 3 ของปริมาณดังกล่าว จะใช้ในการบริโภคภายในประเทศ (ตารางที่ 3) และประมาณ 100,000,000 กิโลกรัม หรือ 2 ใน 3 ของปริมาณดังกล่าว จะถูกนำไปแปรรูปเป็นสินค้าส่งออกสู่ต่างประเทศ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 3 ปริมาณการบริโภคปลาหมึกภายในประเทศไทยในระหว่าง ปี พ.ศ. 2542 – 2551 (กิโลกรัม)

ปี	ปริมาณ
2542	66,002,466
2543	73,986,757
2544	61,315,039
2545	67,682,444
2546	47,433,278
2547	40,559,447
2548	46,481,043
2549	34,597,147
2550	18,704,985
2551	11,746,796

ที่มา: (สถิติการประมงแห่งประเทศไทย, 2554)

การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยและประเทศคู่แข่ง

ปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งเป็นสินค้าเศรษฐกิจที่มีการส่งออกสู่ตลาดต่างๆทั่วโลก มีการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งรวมทั้งหมดเป็นมูลค่าสูงถึง 7,685,056,538 เหรียญสหรัฐในปี 2553 ซึ่งประเทศผู้ส่งออกปลาหมึกสดแช่ เย็นแช่แข็งรายใหญ่ที่สุดคือ สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีมูลค่าการส่งออกเท่ากับ 1,555,281,702 เหรียญสหรัฐรองลงมาคือ สเปน มีมูลค่าการส่งออกเท่ากับ 545,799,357 เหรียญสหรัฐ และประเทศสหรัฐอเมริกา มีมูลค่าการส่งออกเท่ากับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

467,172,025 เหยียดสหรัฐ (Global Trade Atlas, 2011) โดยประเทศไทยจัดอยู่ในอันดับที่ 4 ของประเทศผู้ส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งไปยังทั่วโลก มีมูลค่าการส่งออกเท่ากับ 419,839,921 เหยียดสหรัฐ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปยังตลาดโลก
ในระหว่าง ปี พ.ศ. 2542 - 2553

ปี	ปริมาณ (กิโลกรัม)	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)
2542	108,397,534	343.48
2543	103,513,243	324.66
2544	104,084,961	313.23
2545	117,117,556	342.19
2546	120,966,722	376.97
2547	122,940,553	432.72
2548	112,918,957	412.15
2549	112,902,853	435.93
2550	113,195,015	516.77
2551	101,253,204	455.76
2552	95,221,159	388.01
2553	91,081,795	419.84

ที่มา: (Global Trade Atlas, 2011)

ประเทศไทยส่งออกปลาหมึกแช่เย็น แช่แข็งให้กับประเทศต่างหลากหลายประเทศ ซึ่งคู่ค้ารายสำคัญของประเทศไทยได้แก่ประเทศญี่ปุ่น อิตาลี และสหรัฐอเมริกา โดยมีปริมาณส่งออกเท่ากับ 22,417,483, 24,322,444 และ 5,776,592 กิโลกรัม ตามลำดับและคิดเป็นมูลค่าเท่ากับ 178.100, 99.803, 25.878 ล้านเหรียญสหรัฐตามลำดับ ในปี 2553 (ตารางที่ 5 - 6)

จากตารางที่ 5 และตารางที่ 6 แสดงให้เห็นถึงปริมาณ และมูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปยังประเทศต่างๆ จะเห็นได้ว่าญี่ปุ่นจัดเป็นตลาดส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ใหญ่เป็นอันดับหนึ่งของไทย โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็ง และผลิตภัณฑ์ปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็ง ซึ่งเป็นที่นิยมบริโภคมาก ทั้งนี้ไทยมีโอกาขยายการส่งออกไปยังตลาดญี่ปุ่น อันเนื่องมาจากชาวญี่ปุ่นนิยมบริโภคอาหารทะเลมาก โดยเฉพาะสินค้าที่ผลิตจากประเทศไทย ซึ่งมีคุณภาพดีเชื่อถือได้ นอกจากนี้กิจการห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เกต ร้านจำหน่ายอาหารฟาสต์ฟู้ดในญี่ปุ่นได้ขยายตัวเพิ่มขึ้น มีความต้องการอาหารแปรรูปจำนวนมากเพื่อบริการให้ลูกค้าของตน จึงมีการนำเข้าผลิตภัณฑ์มากขึ้น รวมทั้งผู้ผลิต และส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปไทยได้พยายามปรับปรุงคุณภาพ และพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์ให้แปลก และใหม่อยู่เสมอเพื่อสนองตอบความต้องการของตลาด ทำให้ญี่ปุ่นเป็นตลาดที่นำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็ง และอาหารแปรรูปมากที่สุด ญี่ปุ่นจึงเป็นประเทศมีความน่าสนใจในการทำการค้าในครั้งนี้ (กระทรวงการต่างประเทศ, 2554)



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 ปริมาณการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังประเทศผู้นำเข้าในระหว่าง ปี พ.ศ. 2542 - 2553 (กิโลกรัม)

ปี	ญี่ปุ่น	อเมริกา	เวียดนาม	อิตาลี	ฮ่องกง	ประเทศอื่นๆ	โลก
2542	36,754,630	4,581,217	0	22,945,468	7,445,521	36,670,698	108,397,534
2543	36,772,298	4,846,474	87,212	21,074,646	9,779,134	30,953,479	103,513,243
2544	34,215,104	5,435,596	60,629	20,705,245	10,088,524	33,579,863	104,084,961
2545	36,456,818	7,409,591	50,155	25,665,384	10,115,032	37,420,576	117,117,556
2546	36,100,506	8,150,450	78,211	28,738,903	7,777,595	40,121,057	120,966,722
2547	37,877,656	10,290,672	185,169	28,572,300	9,036,080	36,978,676	122,940,553
2548	33,161,483	10,128,600	585,871	27,494,381	7,089,647	34,458,975	112,918,957
2549	32,382,880	10,129,097	1,798,871	26,641,165	7,934,858	34,015,982	112,902,853
2550	25,639,945	10,793,317	3,315,068	27,500,535	7,753,276	38,192,874	113,195,015
2551	21,467,136	10,198,025	1,339,790	27,612,600	9,664,789	30,970,864	101,253,204
2552	21,626,336	7,116,580	2,790,978	29,151,216	9,022,096	25,513,953	95,221,159
2553	22,417,483	5,776,592	5,695,391	24,322,444	5,575,227	27,294,658	91,081,795

ที่มา: (Global Trade Atlas, 2011)

ตารางที่ 6 มูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังประเทศผู้นำเข้าในระหว่าง ปี พ.ศ. 2542 – 2553 (ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา)

ปี	ญี่ปุ่น	อเมริกา	เวียดนาม	อิตาลี	ฮ่องกง	ประเทศอื่นๆ	โลก
2542	201.27	12.13	0.00	42.72	11.36	76.01	343.48
2543	192.75	13.12	0.09	38.45	13.16	67.09	324.66
2544	179.31	14.73	0.07	37.86	11.00	70.26	313.23
2545	179.27	20.26	0.16	52.00	9.74	80.76	342.19
2546	182.50	23.72	0.16	67.44	9.87	93.29	376.97
2547	221.70	30.42	0.18	79.03	11.34	89.97	432.72
2548	190.62	33.46	0.99	81.28	9.44	96.36	412.15
2549	187.19	40.03	3.34	88.14	12.59	104.64	435.93
2550	212.20	43.64	6.94	103.28	17.86	132.85	516.77
2551	172.33	42.87	2.28	106.75	19.73	111.80	455.76
2552	155.84	28.76	4.35	95.38	17.78	85.91	388.0-
2553	178.10	25.88	11.32	99.80	13.90	90.84	419.84

ที่มา: (Global Trade Atlas, 2011)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 ปริมาณการนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศญี่ปุ่นจากประเทศคู่ค้าในระหว่างปี พ.ศ. 2542 - 2553 (กิโลกรัม)

ปี	สาธารณรัฐ ประชาชนจีน		เกาหลีใต้		ไทย		สหพันธรัฐ รัสเซีย		มอริทาเนีย		โมร็อกโค		เวียดนาม		ประเทศอื่นๆ		โลก	
2542	99,018	(24.82)	47,822	(11.99)	35,577	(8.92)	6,948	(1.74)	27,394	(6.87)	60,810	(15.25)	14,062	(3.53)	107,233	(26.88)	398,865	(100.00)
2543	98,684	(24.25)	45,896	(11.28)	35,437	(8.71)	8,382	(2.06)	22,803	(5.6)	81,995	(20.14)	13,096	(3.22)	100,733	(24.75)	407,027	(100.00)
2544	81,489	(22.79)	43,041	(12.04)	33,115	(9.26)	11,843	(3.31)	11,052	(3.09)	64,749	(18.11)	14,041	(3.93)	98,262	(27.48)	357,593	(100.00)
2545	81,211	(24.07)	30,235	(8.96)	35,911	(10.64)	13,746	(4.07)	7,924	(2.35)	49,638	(14.71)	15,462	(4.58)	103,283	(30.61)	337,409	(100.00)
2546	75,735	(27.05)	25,467	(9.1)	33,152	(11.84)	13,615	(4.86)	12,030	(4.3)	25,617	(9.15)	14,702	(5.25)	79,636	(28.45)	279,952	(100.00)
2547	90,573	(30.94)	29,059	(9.93)	33,760	(11.53)	14,841	(5.07)	15,049	(5.14)	8,021	(2.74)	16,687	(5.7)	84,765	(28.95)	292,754	(100.00)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ปี	สาธารณรัฐ ประชาชนจีน	เกาหลีใต้	ไทย	สหพันธรัฐ รัสเซีย	มอริทาเนีย	โมร็อกโก	เวียดนาม	ประเทศอื่นๆ	โลก
2548	102,919 (37.22)	20,473 (7.4)	28,878 (10.44)	16,134 (5.83)	19,696 (7.12)	13,277 (4.8)	17,536 (6.34)	57,622 (20.84)	276,537 (100.00)
2549	102,836 (38.85)	17,091 (6.46)	28,779 (10.87)	18,109 (6.84)	16,649 (6.29)	12,958 (4.89)	17,784 (6.72)	50,531 (19.09)	264,732 (100.00)
2550	85,900 (35.71)	13,362 (5.55)	24,030 (9.99)	17,595 (7.31)	14,057 (5.84)	14,347 (5.96)	16,905 (7.03)	54,382 (22.6)	240,577 (100.00)
2551	70,167 (32.29)	19,507 (8.98)	19,407 (8.93)	16,644 (7.66)	12,722 (5.85)	13,275 (6.11)	15,602 (7.18)	49,999 (23.01)	217,326 (100.00)
2552	66,350 (29.88)	23,236 (10.46)	19,194 (8.64)	15,556 (7.00)	26,506 (11.93)	16,880 (7.6)	13,272 (5.98)	41,095 (18.5)	222,091 (100.00)
2553	81,207 (36.6)	25,109 (11.32)	19,858 (8.95)	16,947 (7.64)	16,224 (7.31)	14,360 (6.47)	12,714 (5.73)	35,448 (15.58)	221,869 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงสัดส่วนของปริมาณการนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศคู่ค้าที่สำคัญ

ที่มา: (Global Trade Atlas, 2011)

ตารางที่ 8 มูลค่าการนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศญี่ปุ่นจากประเทศคู่ค้าในระหว่างปี พ.ศ. 2542 - 2553 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ปี	สาธารณรัฐ ประชาชนจีน		เกาหลีใต้		ไทย		สหพันธรัฐ รัสเซีย		มอริทาเนีย		โมร็อกโก		เวียดนาม		ประเทศอื่นๆ		โลก	
2542	266.68	(0.16)	233.63	(13.96)	203.64	(12.17)	38.37	(2.29)	109.75	(6.56)	258.49	(15.44)	69.97	(4.18)	493.32	(29.47)	1,673.85	(100.00)
2543	283.82	(17.15)	249.93	(15.10)	196.19	(11.85)	43.95	(2.65)	78.11	(4.72)	277.81	(16.78)	69.72	(4.21)	455.86	(27.54)	1,655.39	(100.00)
2544	244.65	(16.84)	210.72	(14.50)	184.20	(12.68)	54.23	(3.73)	42.04	(2.89)	242.09	(16.66)	69.29	(4.77)	405.94	(27.94)	1,453.15	(100.00)
2545	243.73	(17.51)	140.92	(10.12)	183.52	(13.18)	67.26	(4.83)	40.29	(2.89)	232.33	(16.69)	75.36	(5.41)	408.56	(29.35)	1,391.97	(100.00)
2546	245.17	(19.21)	127.04	(9.95)	170.41	(13.35)	70.43	(5.52)	77.87	(6.10)	149.96	(11.75)	70.06	(5.49)	365.59	(28.64)	1,276.52	(100.00)
2547	317.41	(23.00)	141.59	(10.26)	182.43	(13.22)	69.69	(5.05)	111.71	(8.10)	51.00	(3.70)	84.09	(6.09)	422.04	(30.58)	1,379.95	(100.00)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ปี	สาธารณรัฐ ประชาชนจีน	เกาหลีใต้	ไทย	สหพันธ์ รัสเซีย	อเมริกาเนีย	โมร็อกโค	เวียดนาม	ประเทศอื่นๆ	โลก
2548	336.17 (24.82)	118.89 (8.78)	168.34 (12.43)	77.37 (5.71)	125.83 (9.29)	78.61 (5.80)	91.32 (6.74)	357.92 (26.43)	1,354.45 (100.00)
2549	324.18 (25.30)	106.41 (8.30)	166.73 (13.01)	91.39 (7.13)	98.31 (7.67)	74.98 (5.85)	96.73 (7.55)	322.86 (25.19)	1,281.59 (100.00)
2550	290.86 (23.23)	84.86 (6.78)	172.84 (13.80)	96.58 (7.712)	102.34 (8.17)	94.71 (7.56)	93.46 (7.46)	316.58 (25.28)	1,252.23 (100.00)
2551	266.76 (20.70)	112.72 (8.75)	149.95 (11.64)	117.78 (9.14)	113.10 (8.78)	107.06 (8.31)	90.16 (7.00)	330.91 (25.68)	1,288.43 (100.00)
2552	258.74 (21.02)	129.94 (10.56)	139.05 (11.30)	116.09 (9.43)	142.99 (11.62)	90.01 (7.31)	80.56 (6.55)	273.48 (22.22)	1,230.86 (100.00)
2553	338.40 (25.12)	151.32 (11.23)	156.60 (11.62)	132.76 (9.85)	118.98 (8.83)	96.10 (7.13)	80.07 (5.94)	273.12 (20.27)	1,347.35 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงสัดส่วนของมูลค่าการนำเข้าปลายทางที่เข้าสู่ประเทศจีน แซ่แข็งของประเทศญี่ปุ่นจากประเทศคู่ค้า

ที่มา: (Global Trade Atlas, 2011)

หากดูจากสถิติแล้ว พบว่าประเทศญี่ปุ่นมีการนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งจากสาธารณรัฐประชาชนจีนมากที่สุด รองมาคือเกาหลีใต้ ไทย และสหพันธรัฐรัสเซียตามลำดับ โดยญี่ปุ่นมีการนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งจากไทยมากเป็นอันดับที่สาม แต่หากพิจารณาจากสถิติปริมาณ และมูลค่าการนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศญี่ปุ่นจากประเทศคู่ค้า (ตารางที่ 7-8) จะเห็นได้ว่าประเทศญี่ปุ่นนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งจากไทยในปริมาณที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเทียบกับในอดีตแล้ว เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญ คือ เกาหลีใต้ และสหพันธรัฐรัสเซีย เนื่องจากเกาหลีใต้มีปริมาณการนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็ง ไปยังญี่ปุ่นที่ใกล้เคียงกับไทย ซึ่งไทยยังเป็นรองเกาหลีใต้อยู่ ส่วนสหพันธรัฐรัสเซียมีปริมาณการนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็ง ที่น้อยกว่าไทยแต่ค่อนข้างใกล้เคียงกับไทยมาก แต่จากสถิติการนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของญี่ปุ่นจากสหพันธรัฐรัสเซีย นั้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 - 2553 สหพันธรัฐรัสเซียมีแนวโน้มการนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งไปยังญี่ปุ่นที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้สหพันธรัฐรัสเซียกลายเป็นคู่แข่งที่สำคัญอีกหนึ่งที่น่าจับตามอง ส่วนสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้นเป็นประเทศที่ญี่ปุ่นนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็ง มากที่สุดแต่จีนนั้นไม่ใช่คู่แข่งที่สำคัญของไทย เนื่องจากปริมาณที่ญี่ปุ่นนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งจากจีนนั้นห่างจากไทยอยู่เป็นปริมาณมาก จึงทำให้จีนไม่ได้เป็นคู่แข่งที่สำคัญของไทยในขณะนี้ เมื่อเทียบกับเกาหลีใต้ และสหพันธรัฐรัสเซียซึ่งมีปริมาณการนำเข้าจากญี่ปุ่นค่อนข้างใกล้เคียงกับไทยมากกว่า

การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศคู่แข่งที่สำคัญ

ประเทศเกาหลีใต้จัดเป็นคู่แข่งอันดับที่หนึ่งของไทย ในตลาดส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งไปยังญี่ปุ่น เนื่องจากเกาหลีใต้มีปริมาณการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งที่ใกล้เคียงกับประเทศไทยเป็นอย่างมาก นอกจากเกาหลีใต้แล้วยังมีอีกประเทศหนึ่งที่น่าจับตามอง นั่นคือสหพันธรัฐรัสเซียถึงแม้ว่าสหพันธรัฐรัสเซียจะมีปริมาณการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งที่น้อยกว่าไทย แต่จากข้อมูลทางสถิติทั้งการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งไปยังโลก และส่งไปยังญี่ปุ่น จะเห็นได้ว่า สหพันธรัฐรัสเซียมีปริมาณการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งที่ค่อนข้างใกล้เคียงกับไทย และเพิ่มปริมาณมากขึ้นทุกปี (ตารางที่ 9-10) ในขณะที่ไทยมีปริมาณการส่งออกโดยมีแนวโน้มลดลง จึงทำให้สหพันธรัฐรัสเซียเป็นประเทศที่น่าจับตามอง เนื่องจากในอนาคตสหพันธรัฐรัสเซียอาจเป็นคู่แข่งที่จะเข้ามาแย่งชิงส่วนแบ่งในตลาดการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทย (Global Trade Atlas, 2011)

ตารางที่ 9 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยเปรียบเทียบกับเกาหลีใต้ และ สหพันธรัฐรัสเซียไปทั่วโลก ปี พ.ศ. 2542 – 2553

ปี	ปริมาณ (กิโลกรัม)			มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)		
	เกาหลีใต้	ไทย	สหพันธรัฐ รัสเซีย	เกาหลีใต้	ไทย	สหพันธรัฐ รัสเซีย
2542	118,311,593	108,397,534	6,116,056	305.28	343.48	16.61
2543	166,682,673	103,513,243	10,993,432	353.19	324.66	17.66
2544	121,698,885	104,084,961	7,241,968	299.48	313.23	15.68
2545	108,112,254	117,117,556	16,237,097	217.27	342.19	23.38
2546	95,631,012	120,966,722	5,803,156	227.42	376.97	15.54
2547	102,938,967	122,940,553	5,911,106	274.40	432.72	13.80
2548	90,359,557	112,918,957	10,432,644	237.64	412.15	21.84
2549	58,788,082	112,902,853	13,310,186	172.07	435.93	23.70
2550	174,109,211	113,195,015	8,567,680	227.71	516.77	20.00
2551	173,636,572	101,253,204	10,990,605	255.80	455.76	31.41
2552	129,230,851	95,221,159	14,578,939	257.60	388.01	47.41
2553	90,431,215	91,081,795	15,653,494	304.33	419.84	47.29

ที่มา: (Global Trade Atlas, 2011)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยเปรียบเทียบกับเกาหลีใต้ และสหพันธรัฐรัสเซียไปญี่ปุ่น ปี พ.ศ. 2542 - 2553

ปี	ปริมาณ (กิโลกรัม)			มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)		
	เกาหลีใต้	ไทย	สหพันธรัฐ รัสเซีย	เกาหลีใต้	ไทย	สหพันธรัฐ รัสเซีย
2542	49,209,557	36,754,630	2,234,119	230.253	201.269	6.859
2543	46,526,695	36,772,298	2,906,738	245.207	192.754	7.534
2544	43,925,718	34,215,104	3,331,982	217.675	179.314	6.887
2545	33,972,305	36,456,818	3,520,534	144.65	179.27	10.066
2546	27,359,117	36,100,506	2,292,424	129.847	182.498	6.288
2547	30,161,126	37,877,656	1,995,077	143.661	221.769	5.875
2548	20,961,156	33,161,483	1,950,320	116.424	190.621	5.961
2549	17,155,785	32,382,880	2,726,274	102.48	187.192	8.118
2550	13,555,354	25,639,945	4,482,596	82.273	212.199	11.731
2551	20,754,941	21,467,136	7,256,617	110.728	172.334	23.626
2552	23,048,163	21,626,336	7,958,507	123.301	155.842	27.386
2553	25,166,767	22,417,483	7,817,794	145.797	178.1	24.801

ที่มา: (Global Trade Atlas, 2011)

จากปริมาณและมูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยเปรียบเทียบกับเกาหลีใต้และสหพันธรัฐรัสเซียไปยังญี่ปุ่น (ตารางที่ 9 และ ตารางที่ 10) แสดงให้เห็นว่าเกาหลีใต้ และสหพันธรัฐรัสเซียเป็นคู่แข่งที่สำคัญและน่าจับตามองในขณะนี้ จึงทำให้มีความสนใจที่จะศึกษาถึงความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ ศึกษาการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทย และคู่แข่งในตลาดญี่ปุ่น และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลไปใช้ในการประเมินสมรรถนะการแข่งขันการส่งออกของไทย รวมถึงวางแผนกำหนดนโยบาย และกำหนดตลาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่เหมาะสมกับการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็ง เพื่อใช้ในการพัฒนาขีดความสามารถในการส่งออกของไทยต่อไป

ผลการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น

สำหรับการวิเคราะห์ในส่วนนี้ จะพิจารณาการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยและประเทศคู่แข่งที่สำคัญ คือ ประเทศเกาหลีใต้ และสหพันธรัฐรัสเซีย ไปยังประเทศญี่ปุ่น ว่ามีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบมากน้อยเพียงใด จากการเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันเบื้องต้น จะทำให้ทราบถึงความสามารถในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยและประเทศคู่แข่งทั้งสองโดยใช้ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ และได้ทำการแบ่งช่วงของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลออกเป็น 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงปี พ.ศ. 2546-2549 และ พ.ศ. 2550-2553 ซึ่งสามารถวิเคราะห์ผลได้ดังนี้

ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งที่สำคัญรายหนึ่งไปยังประเทศญี่ปุ่น โดยมีปริมาณการส่งออกเป็นอันดับที่ 3 รองจากสาธารณรัฐประชาชนจีน และเกาหลีใต้ (ตารางที่ 7) เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของประเทศผู้ส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งไปยังประเทศญี่ปุ่น ในช่วงที่ทำการศึกษาคือ ระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2553 พบว่าประเทศไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 แสดงว่าประเทศไทยอยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งในตลาดญี่ปุ่น โดยค่า RCA เฉลี่ยที่คำนวณได้มีค่าลดลงจาก 5.06 ใน ปี พ.ศ. 2546 - 2549 เป็น 4.89 ใน ปี พ.ศ. 2550 - 2553 (ตารางที่ 11)

ส่วนประเทศเกาหลีใต้มีค่า RCA มากกว่า 1 ในทุกช่วงปีที่ทำการศึกษาเช่นเดียวกับประเทศไทย ซึ่งกล่าวได้ว่าเกาหลีใต้มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งไปยังญี่ปุ่น โดยค่า RCA ที่ได้จากการคำนวณในช่วง ปี พ.ศ. 2546 - 2549 มีค่าเท่ากับ 2.01 และเพิ่มขึ้นเท่ากับ 2.27 ในช่วงปี พ.ศ. 2550 - 2553 (ตารางที่ 11)

ขณะที่สหพันธรัฐรัสเซียมีค่า RCA เท่ากับ 0.71 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 1 ในช่วงปี พ.ศ. 2546 - 2549 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2550 - 2553 มีค่า RCA เท่ากับ 1.18 ซึ่งมีค่าเพิ่มขึ้น (ตารางที่ 11) แสดงให้เห็นว่าในช่วงปีแรกที่ทำการศึกษา สหพันธรัฐรัสเซียไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งไปยังตลาดญี่ปุ่น แต่ช่วงปีถัดมา จากผลการศึกษพบว่าค่า RCA มีค่าเพิ่มขึ้นและมากกว่า 1 แสดงให้เห็นว่าสหพันธรัฐรัสเซียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งไปยังตลาดญี่ปุ่น

ตารางที่ 11 คำนวณความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของประเทศผู้ส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น
แช่แข็งไปยังประเทศญี่ปุ่น

ช่วงปี พ.ศ.	ไทย	เกาหลีใต้	สหพันธรัฐรัสเซีย
2546-2549	5.06	2.01	0.71
2550-2553	4.89	2.27	1.18

ที่มา: (คำนวณจากตารางภาคผนวกที่ 1, 2, 3 และ 4)

จากผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ พบว่า ประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งไปยังประเทศญี่ปุ่น ทุกช่วงปีที่ทำการศึกษาคือ ประเทศไทย และเกาหลีใต้ ส่วนสหพันธรัฐรัสเซียพบว่าในช่วงปีที่ทำการศึกษารอบแรกไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ แต่ช่วงปีที่ทำการศึกษาครั้งที่สองกลับมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากที่ได้ทำการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่นในครั้งนี้ สามารถทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้ คือ จากการศึกษา ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (ค่า RCA) พบว่า ประเทศไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 นั่นคือ ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งไปยังประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ความหมายในเชิงนโยบายของการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ

จากการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น ทำให้ทราบถึงความสามารถหรือความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการแข่งขันของไทยและของประเทศคู่แข่ง เพื่อนำมาประเมินสภาพการณ์การแข่งขัน การส่งออก กำหนดนโยบาย และพัฒนาขีดความสามารถในการส่งออกโดยพิจารณาจากค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปยัง

ประเทศญี่ปุ่นผลที่ได้จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปยังญี่ปุ่นมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ แต่ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบนั้นลดลงจากช่วงแรกของการศึกษา ในขณะที่เดียวกัน ประเทศคู่แข่งที่สำคัญอย่างเกาหลีใต้ และสหพันธรัฐรัสเซียมีค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่เพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่าทั้งสองประเทศเป็นคู่แข่งที่น่าจับตามอง ดังนั้นแนวทางที่ควรนำมาใช้เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการส่งออก คือการใช้นโยบายทางด้านความปลอดภัยในตัวผลิตภัณฑ์ และการปนเปื้อน ควบคุม และตรวจสอบคุณภาพปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งก่อนการส่งออก ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ศึกษาความต้องการของผู้บริโภคในตลาดญี่ปุ่น เพื่อพัฒนาสินค้าให้เป็นที่ต้องการของตลาดญี่ปุ่น ซึ่งปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ประเทศไทยสามารถส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งให้เพิ่มมากขึ้น นั่นคือการทำผู้ประกอบการของไทยควรให้ความสนใจในกรรมวิธีการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพสูง และมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของประเทศคู่ค้าซึ่งจะทำให้ไทยสามารถเพิ่มศักยภาพในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น และทำให้ไทยมีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น และรักษาสัดส่วนการครองตลาดรวมถึงพยายามเพิ่มสัดส่วนการครองตลาดให้มากกว่าประเทศคู่แข่ง

ผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยในตลาดญี่ปุ่น

การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยในตลาดญี่ปุ่น โดยใช้แบบจำลองการวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดคงที่ (Constant Market Share Model) เพื่อจะได้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทย และประเทศคู่แข่งว่าเพิ่มขึ้นหรือลดลง โดยจะวิเคราะห์ผลการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องจากการขยายตัวของตลาดโลก การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการแข่งขันในตลาด และผลจากการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องจากการปรับการส่งออกถูกหรือผิดทิศทาง โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลารายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 - 2553 โดยทำการเปรียบเทียบในช่วงปี พ.ศ. 2546 - 2549 และปี พ.ศ. 2550 - 2553 ซึ่งปรากฏผลดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงมูลค่าส่งออก ปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทย ในระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2549 เปรียบเทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2550 - 2553

มูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งทั้งหมดของไทยระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2549 เท่ากับ 414.44 ล้านบาทหรือสหรัฐอเมริกา และในช่วงปี พ.ศ. 2550 - 2553 เท่ากับ 445.14 ล้านบาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สหรัฐฯ (ดูตารางภาคผนวกที่ 7) เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งทั้งหมดของไทยใน 2 ช่วงเวลาดังกล่าวจะพบว่า มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นทั้งสิ้นเท่ากับ 30.70 ซึ่งเมื่อวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดคงที่ แล้วพบว่า สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยที่เพิ่มขึ้นนั้นมีผลมาจากปัจจัยต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ผลจากการขยายตัวของการส่งออกรวมของโลก พบว่าประเทศไทยได้รับผลจากการขยายตัวการส่งออกรวมของโลก มีมูลค่าเท่ากับ 123.54 ล้านเหรียญสหรัฐฯ (ดูตารางที่ 13) เป็นผลเนื่องมาจากการส่งออกของโลกมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น โดยมีอัตราการขยายตัวการส่งออกรวมของโลกเท่ากับ 0.46 (ดูตารางที่ 12) และอัตราการขยายตัวของมูลค่าการปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของโลก มีการขยายตัวเท่ากับ 0.30 (ดูตารางที่ 12) เป็นผลทำให้ผลจากการขยายตัวของการส่งออกของโลกมีค่าเป็นบวก

2. ผลจากการกระจายตลาด ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทย เท่ากับ 68.97 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 13) ซึ่งมีค่าเป็นบวก กล่าวคือประเทศไทยมีการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งไปยังตลาดที่สำคัญ ได้แก่ ญี่ปุ่น ซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลัก ซึ่งเป็นการส่งไปยังตลาดที่มีอัตราการเติบโตสูงกว่าอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยของโลก จึงเป็นสาเหตุทำให้ผลจากการกระจายตลาด มีค่าเป็นบวก

3. ผลจากการแข่งขันที่แท้จริง พบว่า ประเทศไทยได้รับผลจากการแข่งขัน มีมูลค่าเท่ากับ -166.19 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 13) ซึ่งมีค่าเป็นลบ แสดงว่าประเทศไทย มีความสามารถในการแข่งขันต่ำ กล่าวคือ การส่งออกที่เป็นจริงน้อยกว่าผลการส่งออกที่เพียงพอต่อการรักษาส่วนแบ่งในตลาด

4. ผลกระทบร่วมจากการปรับการส่งออก มีมูลค่าเท่ากับ 4.34 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 13) ซึ่งมีค่าเป็นบวกแสดงว่า การส่งออกที่เพียงพอเพื่อรักษาส่วนแบ่งในตลาดโลกนั้นสอดคล้องกับภาวการณ์เติบโตของอุปสงค์โลก กล่าวคือ การส่งออกดังกล่าวเป็นการเพิ่มการส่งออก ในขณะที่อุปสงค์ของโลกกำลังขยายตัวเพิ่มขึ้น หรือการส่งออกดังกล่าว ได้ลดลงในขณะที่อุปสงค์ของโลกกำลังหดตัวลง ซึ่งการที่ไทยส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งไปประเทศญี่ปุ่นนั้นเป็นการส่งออกที่ถูกทิศทาง

**ผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงมูลค่าส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของเกาหลีใต้
ในระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2549 เปรียบเทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2550 - 2553**

มูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งทั้งหมดของเกาหลีใต้ระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2549 เท่ากับ 227.88 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และในช่วงปี พ.ศ. 2550 - 2553 เท่ากับ 261.36 ล้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหรียญสหรัฐฯ (ดูตารางภาคผนวกที่ 8) เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็ง ทั้งหมดของเกาหลีใต้ใน 2 ช่วงเวลาดังกล่าวจะพบว่า มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นทั้งสิ้นเท่ากับ 33.48 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งเมื่อวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดคงที่ แล้วพบว่า สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของเกาหลีใต้ที่เพิ่มขึ้นนั้นมีผลมาจากปัจจัยต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ผลจากการขยายตัวของการส่งออกรวมของโลก พบว่าประเทศเกาหลีใต้ได้รับผลจากขยายตัวการส่งออกรวมของโลก มีมูลค่าเท่ากับ 67.93 ล้านเหรียญสหรัฐฯ (ดูตารางที่ 13) เป็นผลเนื่องมาจากการส่งออกของโลกมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น โดยมีอัตราการขยายตัวการส่งออกรวมของโลกเท่ากับ 0.46 (ดูตารางที่ 12) และอัตราการขยายตัวของมูลค่าการปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของโลกมีการขยายตัวเท่ากับ 0.30 (ดูตารางที่ 12) เป็นผลทำให้ผลจากการขยายตัวของการส่งออกของโลกมีค่าเป็นบวก
2. ผลจากการกระจายตลาด ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศเกาหลีใต้ เท่ากับ 43.82 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 13) ซึ่งมีค่าเป็นบวก กล่าวคือประเทศเกาหลีใต้มีการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งไปยังตลาดญี่ปุ่น ซึ่งเป็นการส่งไปยังตลาดที่มีอัตราการเติบโตสูงกว่าอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยของโลก จึงเป็นสาเหตุทำให้ผลจากการกระจายตลาด มีค่าเป็นบวก
3. ผลจากการแข่งขันที่แท้จริงพบว่า ประเทศเกาหลีใต้ได้รับผลจากการแข่งขัน มีมูลค่าเท่ากับ - 97.28 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 13) ซึ่งมีค่าเป็นลบ แสดงว่าประเทศเกาหลีใต้ มีความสามารถในการแข่งขันต่ำ กล่าวคือ การส่งออกที่เป็นจริงน้อยกว่าผลการส่งออกที่เพียงพอต่อการรักษาส่วนแบ่งในตลาด
4. ผลกระทบร่วมจากการปรับการส่งออก มีมูลค่าเท่ากับ 19.01 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 13) ซึ่งมีค่าเป็นบวกแสดงว่า การส่งออกที่เพียงพอเพื่อรักษาส่วนแบ่งในตลาดโลกนั้น สอดคล้องกับภาวะการณ์เติบโตของอุปสงค์โลก กล่าวคือ การส่งออกดังกล่าวเป็นการเพิ่มการส่งออกในขณะที่อุปสงค์ของโลกกำลังขยายตัวเพิ่มขึ้น หรือการส่งออกดังกล่าว ได้ลดลงในขณะที่อุปสงค์ของโลกกำลังหดตัวลง ซึ่งการที่เกาหลีใต้ส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งไปประเทศญี่ปุ่นนั้นเป็นการส่งออกที่ถูกทิศทาง

ผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงมูลค่าส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของสหพันธรัฐรัสเซียในระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2549 เปรียบเทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2550 - 2553

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งทั้งหมดของรัสเซียระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2549 เท่ากับ 18.72 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และในช่วงปี พ.ศ. 2550 - 2553 เท่ากับ 36.53 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ดูตารางภาคผนวกที่ 9) เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งทั้งหมดของสหพันธรัฐรัสเซียใน 2 ช่วงเวลาดังกล่าวจะพบว่า มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นทั้งสิ้นเท่ากับ 17.81 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งเมื่อวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดคงที่ แล้วพบว่า สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของสหพันธรัฐรัสเซียที่เพิ่มขึ้นนั้นมีผลมาจากปัจจัยต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ผลจากการขยายตัวของการส่งออกรวมของโลก พบว่าสหพันธรัฐรัสเซียได้รับผลจากการขยายตัวการส่งออกรวมของโลก มีมูลค่าเท่ากับ 5.58 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ดูตารางที่ 13) เป็นผลเนื่องมาจากการส่งออกของโลกมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น โดยมีอัตราการขยายตัวการส่งออกรวมของโลกเท่ากับ 0.46 (ดูตารางที่ 12) และอัตราการขยายตัวของมูลค่าการปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของโลกมีการขยายตัวเท่ากับ 0.30 (ดูตารางที่ 12) เป็นผลทำให้ผลจากการขยายตัวของการส่งออกของโลกมีค่าเป็นบวก

2. ผลจากการกระจายตลาด ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศรัสเซียเท่ากับ 2.26 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 13) ซึ่งมีค่าเป็นบวก กล่าวคือสหพันธรัฐรัสเซียมีการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งไปยังตลาด ญี่ปุ่น ซึ่งเป็นการส่งไปยังตลาดที่มีอัตราการเติบโตสูงกว่าอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยของโลก จึงเป็นสาเหตุทำให้ผลจากการกระจายตลาด มีค่าเป็นบวก

3. ผลจากการแข่งขันที่แท้จริงพบว่า สหพันธรัฐรัสเซียได้รับผลจากการแข่งขัน มีมูลค่าเท่ากับ - 6.65 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 13) ซึ่งมีค่าเป็นลบ แสดงว่าสหพันธรัฐรัสเซียมีความสามารถในการแข่งขันต่ำ กล่าวคือ การส่งออกที่เป็นจริงน้อยกว่าผลการส่งออกที่เพียงพอต่อการรักษาส่วนแบ่งในตลาด

4. ผลกระทบร่วมจากการปรับการส่งออก มีมูลค่าเท่ากับ 16.62 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 13) ซึ่งมีค่าเป็นบวกแสดงว่า การส่งออกที่เพียงพอเพื่อรักษาส่วนแบ่งในตลาดโลกนั้น สอดคล้องกับภาวะการเติบโตของอุปสงค์โลก กล่าวคือ การส่งออกดังกล่าวเป็นการเพิ่มการส่งออกในขณะที่อุปสงค์ของโลกกำลังขยายตัวเพิ่มขึ้น หรือการส่งออกดังกล่าว ได้ลดลงในขณะที่อุปสงค์ของโลกกำลังหดตัวลง ซึ่งการที่สหพันธรัฐรัสเซียส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งไปประเทศญี่ปุ่นนั้น เป็นการส่งออกที่ถูกทิศทาง

ตารางที่ 12 อัตราการขยายตัวการส่งออกรวมทั้งหมดของโลก อัตราการขยายตัวการส่งออกรวมใน
สินค้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของโลก และอัตราการขยายตัวการส่งออกรวมใน
สินค้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของโลกไปยังตลาดญี่ปุ่น ในช่วง ปี พ.ศ. 2546 -
2549 เปรียบเทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2550 - 2553

อัตราการขยายตัว	พ.ศ. 2546 - 2549 เปรียบเทียบกับ ช่วงปีพ.ศ. 2550 - 2553
การส่งออกรวมของตลาดโลก ($g = G-1$)	0.46
การส่งออกรวมของตลาดโลกในสินค้าปลาหมึกสด แช่เย็น แช่แข็ง ($g_k = G_k-1$)	0.30
การส่งออกรวมของตลาดโลกในสินค้าปลาหมึกสด แช่เย็น แช่แข็ง ไปยังตลาดญี่ปุ่น ($g_{jk} = G_{jk}-1$)	0.66
ส่วนกลับของสัดส่วนระหว่างผลรวมของมูลค่าการส่งออก สินค้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของโลกในประเทศญี่ปุ่น (g^*_{jk})	0.40

ที่มา: (คำนวณจากตารางภาคผนวกที่ 5, 6, 7, 8 และ 9)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบผลการเปลี่ยนแปลงการขยายตัวของ การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น
แช่แข็ง ของไทย เกาหลีใต้ และสหพันธรัฐรัสเซียไปยังญี่ปุ่นในการศึกษาคั้งนี้ ปรากฏว่า ประเทศผู้
ส่งออกทั้งสามประเทศ มีผลการขยายตัวของตลาดโลก ผลจากการกระจายตลาด และผลจากการปรับ
การส่งออกเป็นบวกทั้งหมด และผลจากการแข่งขันที่แท้จริงเป็นลบทั้งหมดจากผลการเปลี่ยนแปลงนี้
แสดงให้เห็นว่าทั้งไทย เกาหลีใต้ และสหพันธรัฐรัสเซียยังมีความสามารถในการแข่งขันต่ำ กล่าวคือ
การส่งออกที่เป็นจริงน้อยกว่าผลการส่งออกที่เพียงพอต่อการรักษาส่วนแบ่งในตลาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทย เกาหลีใต้ และสหพันธรัฐเซียในตลาดญี่ปุ่น
(ล้านเหรียญสหรัฐฯ) ในช่วง ปี พ.ศ. 2546 - 2549

ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง	ไทย		เกาหลีใต้		สหพันธรัฐเซีย	
	(มูลค่า)	(ร้อยละ)	(มูลค่า)	(ร้อยละ)	(มูลค่า)	(ร้อยละ)
ผลจากการขยายตัวของตลาดโลก	123.54	402.99	67.93	202.91	5.58	31.34
ผลจากการกระจายตลาด	68.97	224.97	43.82	130.89	2.26	12.67
ผลจากการแข่งขันที่แท้จริง	-166.19	-542.12	-97.28	-290.59	-6.65	-37.33
ผลจากการปรับการส่งออก	4.34	14.16	19.01	56.79	16.62	93.32
ผลการเปลี่ยนแปลงการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งรวม	30.66	100	33.48	100	17.81	100
มูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปี พ.ศ. 2546 - 2549	414.44		227.88		18.72	
มูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปี พ.ศ. 2550 - 2553	445.1		261.36		36.53	

ที่มา: (คำนวณจากตารางภาคผนวกที่ 5, 6, 7, 8 และ 9)

ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทย ในตลาดญี่ปุ่น สามารถทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้ ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดทั้งหมดเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการขยายตัวของตลาด การกระจายตลาด และการปรับการส่งออก เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ถึงแม้ว่าผลจากการแข่งขันที่แท้จริงนั้นจะมีค่าเป็นลบก็ตาม

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออุปสงค์ การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative method) โดยใช้สมการถดถอยเชิงพหุคูณ ในรูปแบบกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา (Ordinary Least Square: OLS) ในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระต่างๆ โดยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่กำหนดอุปสงค์กับปริมาณการส่งออกในสมการอุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น ซึ่งใช้ข้อมูลช่วง ปี พ.ศ. 2534 - 2553 ทั้งนี้สามารถประมาณค่าสัมประสิทธิ์ในแบบจำลองอุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น แสดงความสัมพันธ์ได้ดังนี้

แบบจำลองอุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น

$$Qd_t = (P_t, NI, EXC)$$

กำหนดให้

- P_t = ราคาส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น
ปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศญี่ปุ่น (เหรียญสหรัฐต่อกก.)
- NI = รายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศญี่ปุ่น (เหรียญสหรัฐต่อกก.)
- EXC = อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น (บาทต่อเยน)

ผลจากการศึกษาค้นคว้างานวิจัย และวิทยานิพนธ์ พบว่าแบบจำลองอุปสงค์ที่นิยมนำมาวิเคราะห์ส่วนใหญ่ มีการกำหนดรูปแบบของสมการที่นำมาวิเคราะห์ เป็นรูปแบบของฟังก์ชันอุปสงค์แบบล็อกคู่ (Double-log demand function) ซึ่งในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นในครั้งนี้ จะนำรูปแบบของฟังก์ชันอุปสงค์แบบล็อกคู่มาใช้ในการวิเคราะห์เช่นกัน

จากแบบจำลองของสมการ มีผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต่างๆดังต่อไปนี้

$\ln Q_d_t$	=	16.42	- 0.54 $\ln P_t$	- 0.43 $\ln NI$	+ 0.49 $\ln EXC$
(t-statistics)		(12.31)	(-3.11)**	(-1.73) ^{NS}	(2.73)**
ค่า R^2	=	0.69			
ค่า Adjusted R^2	=	0.63			
ค่า Durbin-Watson	=	1.18			
ค่า F-statistics	=	12.15			

** แสดงระดับนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

NS ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จำนวนปีที่ใช้ในการวิเคราะห์ (N = 20 ปี)

จากสมการอุปสงค์พบว่าค่า R^2 มีค่าเท่ากับ 0.69 แสดงว่าตัวแปรอิสระต่างๆสามารถอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงของปริมาณการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นคิดเป็นร้อยละ 69.50 โดยสมมติให้ปัจจัยอื่นๆคงที่ ส่วนอีกร้อยละ 30.50 เป็นอิทธิพลมาจากปัจจัยอื่นๆ นอกจากปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว และสมการมีค่า F-statistics เท่ากับ 12.15 แสดงว่ามีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และเมื่อทำการทดสอบเชิงอนุกรมเวลา พบว่ามีค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.18 ซึ่งไม่ตกอยู่ในช่วงที่สามารถระบุได้ชัดเจนว่ามีการปฏิเสธสมมติฐานหลัก

สำหรับตัวแปรอิสระทั้งหมด 3 ตัว คือ ราคาส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศญี่ปุ่น (P_t) รายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศญี่ปุ่น (NI) และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น มีหน่วยเป็นบาทต่อเยน (EXC) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ พบว่า ตัวแปรอิสระคือ ราคาส่งออกปลาหมึกสด

แช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทย (P_t) และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น มีหน่วยเป็นบาทต่อเยน (EXC) สอดคล้องกับทฤษฎีที่กำหนดไว้ ยกเว้นรายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศไทยปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทย (NI) ที่ไม่สอดคล้องกับทฤษฎีที่กำหนดไว้ กล่าวคือ เครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์ราคาส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทย (P_t) มีค่าเป็นลบ หมายความว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น และค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่นมีค่าเป็นบวก หมายความว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ของรายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศไทยปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทย (NI) มีค่าเป็นลบ หมายความว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม จากค่านัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว ด้วย t-test พบว่าราคาส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทย (P_t) และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น มีหน่วยเป็นบาทต่อเยน (EXC) มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เมื่อพิจารณาค่า Beta พบว่าราคาส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทย (P_t) มีค่าเท่ากับ 0.54 และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น มีหน่วยเป็นบาทต่อเยน (EXC) มีค่าเท่ากับ 0.49 ในส่วนของรายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศไทยปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทย (NI) นั้นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การทดสอบสมมติฐานทางสถิติพบว่า ราคาส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทย (P_t) มีค่านัยสำคัญเท่ากับ 0.007 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าปฏิเสธสมมติฐานหลัก นั่นคือ ราคาส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทย (P_t) มีความสัมพันธ์ต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ด้านอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น มีหน่วยเป็นบาทต่อเยน (EXC) มีค่านัยสำคัญเท่ากับ 0.01 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าปฏิเสธสมมติฐานหลัก นั่นคืออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดย

เปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น มีหน่วยเป็นบาทต่อเยน (EXC) มีความสัมพันธ์ต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เยน แขน้แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และรายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศญี่ปุ่น (NI) มีค่านัยสำคัญเท่ากับ 0.10 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่ายอมรับสมมติฐานหลัก นั่นคือรายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศญี่ปุ่น (NI) ไม่มีความสัมพันธ์ต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เยน แขน้แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เยน แขน้แข็งของไทยไปประเทศญี่ปุ่น

เนื่องจากผลการวิเคราะห์แบบจำลองแสดงความสัมพันธ์ของสมการอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาหมึกสดแช่เยน แขน้แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นอยู่ในรูปแบบล็อกคู่ ดังนั้นจึงสามารถนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรมาอธิบายความยืดหยุ่นได้ ทั้งนี้หากปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสินค้าเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ทำให้ปริมาณการซื้อเปลี่ยนแปลงไปมากกว่าร้อยละ 1 ค่าความยืดหยุ่นที่คำนวณได้มากกว่า (โดยไม่พิจารณาเครื่องหมาย) เรียกอุปสงค์ลักษณะนี้ว่า อุปสงค์ที่มีความยืดหยุ่นมาก (Elastic) ในทางตรงกันข้าม ถ้าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสินค้าเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ทำให้ปริมาณการซื้อเปลี่ยนแปลงไปน้อยกว่าร้อยละ 1 ค่าความยืดหยุ่นที่คำนวณได้จะน้อยกว่า 1 (โดยไม่พิจารณาเครื่องหมาย) เรียกอุปสงค์ลักษณะนี้ว่า อุปสงค์ที่มีความยืดหยุ่นน้อย (Inelastic) ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่าของสัมประสิทธิ์หรือความยืดหยุ่นจากสมการอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาหมึกสดแช่เยน แขน้แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ได้ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เยน แขน้แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น Q_d กับราคาส่งออกปลาหมึกสดแช่เยน แขน้แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศญี่ปุ่น (P_i) นั้นเป็นไปในทิศทางลบ โดยมีค่าความยืดหยุ่นอุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เยน แขน้แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น ต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาส่งออกปลาหมึกสดแช่เยน แขน้แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศญี่ปุ่น (P_i) มีค่าเท่ากับ 0.53 หมายความว่าเมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆคงที่ ถ้าราคาส่งออกปลาหมึกสดแช่เยน แขน้แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้อุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เยน แขน้แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 0.53 ดังนั้น ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นความยืดหยุ่นน้อย (Inelastic)

ความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น Q_d กับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น มีหน่วยเป็นบาทต่อเยน (EXC) นั้นเป็นไปในทิศทางบวก โดยมีค่าความยืดหยุ่นอุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น ต่อการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น มีค่าเท่ากับ 0.49 หมายความว่าเมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆคงที่ ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้อุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันร้อยละ 0.49 ดังนั้นความยืดหยุ่นของอุปสงค์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นความยืดหยุ่นน้อย (Inelastic)

จากค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นคือ ราคาส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นปรับตัวขึ้นราคาผู้บริโภคของประเทศญี่ปุ่น และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น มีหน่วยเป็นบาทต่อเยน (EXC) โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 0.53 และ 0.49 ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัว ได้ผลการทดสอบสมมติฐานดังนี้

1. ราคาการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคประเทศญี่ปุ่น (PI) มีความสัมพันธ์ต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานทางการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
2. รายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศญี่ปุ่น (NI) ไม่มีความสัมพันธ์ต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นไม่เป็นไปตามสมมติฐานทางการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
3. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น มีหน่วยเป็นบาทต่อเยน (EXC) มีความสัมพันธ์ต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานทางการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งเป็นสินค้าอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป ซึ่งเป็นหนึ่งในสินค้าส่งออกที่สำคัญของไทย ในแต่ละปีปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งได้สร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นจำนวนมาก และเมื่อพิจารณาถึงประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทยพบว่า ประเทศญี่ปุ่นเป็นตลาดผู้นำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งรายใหญ่ที่สุด แต่ที่ผ่านมาพบว่าประเทศญี่ปุ่นมีปริมาณการนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งจากประเทศไทยลดลง ในขณะที่ประเทศคู่แข่งอย่าง เช่น เกาหลีใต้ และสหพันธรัฐรัสเซียมีแนวโน้มการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เกิดประเด็นในการศึกษาถึง ความสามารถในการแข่งขันการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็ง ของไทยไปยังญี่ปุ่น ว่าไทยยังมีความสามารถในการแข่งขันการส่งออกไปญี่ปุ่นอยู่หรือไม่ เพื่อจะเป็นประโยชน์ในการนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการวางแผน และกำหนดนโยบายที่เหมาะสมในการส่งออก เพื่อส่งผลให้เกิดการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังตลาดที่ถูกต้อง และเหมาะสม ซึ่งจะทำให้ไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดเหนือคู่แข่ง และสามารถรักษาส่วนแบ่งตลาดไว้ได้ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ คือ เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการผลิต การตลาด และการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น ศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage: RCA) ของการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยในตลาดญี่ปุ่น เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่ง คือ เกาหลีใต้ และสหพันธรัฐรัสเซีย รวมถึงวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดคงที่ (Constant Market Share Model) ของปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทย เปรียบเทียบกับคู่แข่ง คือ ประเทศเกาหลีใต้ และสหพันธรัฐรัสเซีย และเพื่อศึกษา การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2534 - 2553 ที่ทำการเก็บรวบรวมจากกรมการส่งเสริมการส่งออก กรมศุลกากร กระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น

จากการศึกษาเรื่องการผลิตการตลาด และการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังญี่ปุ่น พบว่า ในด้านการผลิตไทยเป็นผู้ผลิต และส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งซึ่งติดหนึ่งใน 10 ของประเทศผู้ส่งออก ปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของโลก ซึ่งไทยส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งให้กับญี่ปุ่นเป็นปริมาณมากที่สุด ในขณะที่ญี่ปุ่นก็นำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งจากหลายประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งประเทศที่ญี่ปุ่นนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งมากที่สุด คือ สาธารณรัฐประชาชนจีน รองลงมา คือ เกาหลีใต้ ไทย สหพันธรัฐรัสเซีย เวียดนาม และโมร็อกโก เป็นต้น ซึ่งคู่แข่งที่สำคัญของไทย ที่ส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งไปยังญี่ปุ่น คือ เกาหลีใต้ และสหพันธรัฐรัสเซีย ซึ่งมีปริมาณการนำเข้าที่ใกล้เคียงกับประเทศไทยมาก

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ ของประเทศไทยในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งไปยังญี่ปุ่น ในช่วงที่ทำการศึกษาคือ ในช่วงปี พ.ศ. 2546 - 2549 และช่วงปี พ.ศ. 2550 - 2553 พบว่า ประเทศไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 ในทุกช่วงปีที่ทำการศึกษา ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยมีค่า RCA เท่ากับ 5.06 และ 4.89 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบ ในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็ง ไปยังประเทศญี่ปุ่น ส่วนประเทศเกาหลีใต้มีค่า RCA เท่ากับ 2.01 และ 2.27 ตามลำดับ และสหพันธรัฐรัสเซียมีค่า RCA เท่ากับ 0.71 และ 1.18 ตามลำดับ โดยสรุปแล้วพบว่า ประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งไปยังประเทศญี่ปุ่น ทุกช่วงปีที่ทำการศึกษาคือ ประเทศไทย และเกาหลีใต้ ส่วนสหพันธรัฐรัสเซีย พบว่าในช่วงปีที่ทำการศึกษา ช่วงแรกไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ แต่ช่วงปีที่ทำการศึกษาช่วงที่สอง กลับมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ

ผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาด การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทย ในตลาดญี่ปุ่น ในช่วงปี พ.ศ. 2546 - 2549 เทียบกับ ช่วงปี พ.ศ. 2550 - 2553 ปรากฏว่า ประเทศไทยมีผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งรวมเพิ่มขึ้น 30.66 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งในจำนวนนี้เป็นผลมาจากการขยายตัวของตลาดโลก ผลจากการกระจายตลาด ผลจากการแข่งขันที่แท้จริง และผลจากการปรับการส่งออก คิดเป็นมูลค่าเท่ากับ 123.54, 68.97, -166.19 และ 4.34 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯตามลำดับ ส่วนผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาด การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศเกาหลีใต้ พบว่ามีผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งรวมเพิ่มขึ้น 33.48 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งในจำนวนนี้เป็นผลมาจากการขยายตัวของตลาดโลก ผลจากการกระจายตลาด ผลจากการแข่งขันที่แท้จริงและผลจากการปรับการส่งออก คิดเป็นมูลค่าเท่ากับ 67.93, 43.82, -97.28, 19.01 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ และผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของสหพันธรัฐรัสเซีย พบว่ามีผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งรวมเพิ่มขึ้น 17.81 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งในจำนวนนี้เป็นในจำนวนนี้เป็นผลมาจากการขยายตัวของตลาดโลก ผลจากการกระจายตลาด ผลจากการแข่งขันที่แท้จริงและผลจากการปรับการส่งออก คิดเป็นมูลค่าเท่ากับ 5.58, 2.26, -6.65 และ 16.62 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น โดยใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติในรูปแบบสมการเชิงซ้อน ในรูปแบบกำลังสอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

น้อยที่สุดแบบธรรมดา โดยใช้ข้อมูลช่วงปี พ.ศ. 2534 - 2553 และนำรูปแบบของฟังก์ชันอุปสงค์แบบลือคคูมาใช้ในการวิเคราะห์ สำหรับตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์อุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทย ไปประเทศญี่ปุ่น ได้แก่ ราคาส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศญี่ปุ่น รายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศญี่ปุ่น และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ พบว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น คือ ราคาส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่นปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศญี่ปุ่น และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 0.53 และ 0.49 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาด และปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปประเทศญี่ปุ่น เห็นสมควรให้ข้อเสนอแนะบางประการ เพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปประเทศญี่ปุ่น ดังนี้

1. ภาครัฐควรส่งเสริมให้เอกชนให้ความสำคัญเกี่ยวกับนโยบายทางด้านความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ และการปนเปื้อน เนื่องจากคนญี่ปุ่นเป็นคนรักสุขภาพจึงทำให้มีความพิถีพิถันในการเลือกอาหารที่จะนำไปบริโภคเป็นพิเศษ และรัฐควรดำเนินนโยบายปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ และมาตรฐานตรงตามความต้องการของลูกค้า เพื่อเพิ่มปริมาณการส่งออก และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยต่อไป

2. ประเทศไทยควรมีการวางแผน การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็ง รัฐบาลควรส่งเสริมและสร้างเสริมศักยภาพในด้านการแข่งขันกับคู่แข่งให้มากขึ้น หานโยบายเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันกับคู่แข่ง ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้าง รักษามูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและรักษาส่วนแบ่งตลาดของไทยให้ครองส่วนแบ่งตลาดปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งต่อไป

3. จากการวิเคราะห์อุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปประเทศญี่ปุ่น พบว่า ตัวแปรที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปประเทศญี่ปุ่น คือ ราคาส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นสินค้าที่มีความยืดหยุ่นต่ำ ดังนั้นการเพิ่มราคาสินค้ากลับเป็นโอกาสในการเพิ่มรายได้ของผู้ผลิต เพราะเมื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพิ่มราคาสินค้า ปริมาณการบริโภคจะลดลงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งจะส่งผลทำให้รายรับรวมเพิ่มขึ้นได้ จะทำให้ผู้ประกอบการของไทยได้รับผลกำไรมากขึ้น



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. 2554. The World Trade Atlas. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงพาณิชย์.

กรมศุลกากร. 2553. พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนี. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการคลัง.

กระทรวงการต่างประเทศ. 2554. อาหารแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น. [Online]. Available:
<http://www.mfa.go.th/web/2630.php>. 18 พฤศจิกายน 2554.

กเรนทร์ ถาวร. 2546. องค์ประกอบปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของการส่งออกข้าวของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

กัลยา พิมพ์เพราะ. 2543. การวิเคราะห์ศักยภาพการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศคู่ค้าที่สำคัญ. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

จารุวัฒน์ นภิตะภักฎ. 2553. ปริมาณการเพาะพันธุ์ปลาหมึกเพื่อการส่งออก. [Online]. Available:
<http://www.saveoursea.net>. 23 กรกฎาคม 2554.

เจษฎา พงษ์ชัยฎ. 2541. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกกล้วยสดของไทย. การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จอมขวัญ ชัยสงคราม. 2552. การวิเคราะห์ศักยภาพการส่งออกกุ้งสดแช่เย็น แช่แข็งของไทยไปยังสหรัฐอเมริกา. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจเกษตร. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ชุมพร ไพรตื้น. 2547. การวิเคราะห์ความสามารถในการส่งออกปลาหมึกสดแช่แข็งของไทย.

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. วิทยาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย (เศรษฐศาสตร์เกษตร)
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ฉัตร กสิบุตร. 2544. การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของผลิตภัณฑ์ข้าวโพดหวาน
ของไทยในตลาดส่งออกที่สำคัญ. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
เศรษฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ดร.ฉนวนรณ สุวรรณรงค์. 2549. การวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจการส่งออกผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ผ้าไหม
ของไทย. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
เกษตร. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ดวงพร มีตขุนทด. 2549. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์ไก่แปรรูปแช่แข็งของ
ไทยเพื่อการส่งออกไปประเทศญี่ปุ่น. ปัญหาพิเศษ สาขาบริหารธุรกิจเกษตร. คณะ
เทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ธนิษฐา ไทรทอง และคณะ. 2551. การศึกษาการวิเคราะห์อุปสงค์เพื่อการส่งออกข้าวหอมมะลิของ
ไทยไปประเทศจีน. ปัญหาพิเศษปริญญาตรี. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง.

นภาพร กตัญญู และคณะ. 2550. ศักยภาพการส่งออกข้าวโพดหวานกระป๋องของประเทศไทย.
ปัญหาพิเศษปริญญาตรี. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

นราทิพย์ ชูติวงศ์. 2537. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค. (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นฤพนธ์ ธนารักษ์สิริถาวร. 2546. การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทยในตลาดส่งออกที่สำคัญ. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(เศรษฐศาสตร์เกษตร) สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปรีชา โพธานาพงษ์. 2545. ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประไพแก้ว มหาศรานุกูล. 2548. ศักยภาพด้านการส่งออกสินค้าเนื้อปลาแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ สาขาเศรษฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พรชัย ชูเลิศมงคล. 2542. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งไทยของประเทศไทย. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พรรพรัตน์ รัตนศิลป์กัลยาณู. 2550. การวิเคราะห์อุปสงค์การส่งออกข้าวโพดของไทยไปยังญี่ปุ่น. สารนิพนธ์. เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต. คณะเศรษฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พลภัทร อุปถัมภ์นรากร. 2548. การวิเคราะห์ผลกระทบภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีระหว่างไทยจีนต่อการนำเข้าผลไม้ของไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วรรณพร หาญวิริยะพันธ์. 2546. การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกกุ้งกระป๋องของไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วรฤทธิ โภยสมบัติ. 2542. การวิเคราะห์อุปสงค์ส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทยไปยัง ประเทศสิงคโปร์. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วรลักษณ์ โชตานนท์. 2543. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์เพื่อการส่งออกลำไยของไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาลัยวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. 2554. ภาวะการค้าของประเทศไทย. [Online]. Available: http://www.thaifita.com/ThaiFTA/Portals/0/jp_trademar54.pdf 24 กรกฎาคม 2554.

ศูนย์วิจัยยุทธศาสตร์อาหาร. 2551. มูลค่าส่งออกสินค้าทั้งหมดสินค้าในกลุ่มประมง. [Online]. Available: <http://fic.nfi.or.th/th/thaifood/default.asp>. 23 กรกฎาคม 2554.

สายใจ กิมเกณอม. 2540. การวิเคราะห์ความสามารถในการส่งออกปลาหมึกแช่แข็งของไทยในตลาดญี่ปุ่น. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุชาดา ลิขิตธรรมรัตน์. 2548. ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏและวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดคง กรณีศึกษา: เนื้อปลาสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทย. ปริญญาานิพนธ์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สถิติการประมงแห่งประเทศไทย. 2554. ปริมาณการจับปลาหมึกของประเทศไทย [Online]. Available: <http://www.fisheries.go.th>. 22 กรกฎาคม 2554.

สุเทพ รักจิตร. 2543. ปัจจัยที่มีผลต่ออุปทานส่งออกกล้วยไม้ตัดดอกของประเทศไทยไปประเทศ ญี่ปุ่น. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาลัยวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุธิตา แสงโสมณ. 2546. การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและความได้เปรียบเชิงแข่งขันของการส่งออกสับประรดกระป๋องและน้ำสับประรดของไทย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2545. ความสามารถในการแข่งขัน. สำนักนายกรัฐมนตรี กรมประชาสัมพันธ์.

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโตเกียว. 2554. ส่วนแบ่งตลาดและประเทศคู่แข่งที่สำคัญของไทยในประเทศญี่ปุ่น [Online]. Available: <http://www.thaiceotokyo.jp>. 20 กรกฎาคม 2554.

สมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย. 2550. การนำเข้าปลาหมึกของประเทศไทย [Online]. Available: <http://thai-frozen.or.th>. 22 กรกฎาคม 2554.

สมัย โกรทินธาคม. 2543 ก. การส่งออกตกต่ำของไทยปี 2539. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมัย โกรทินธาคม. 2543 ข. การวิเคราะห์สาเหตุโดยวิธีส่วนแบ่งการตลาดคงที่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สริกวรรณ มงคลสวัสดิ์. 2540. ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปทานการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่น. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ส่วนเศรษฐกิจการประมง. 2553. สถานการณ์การตลาดหมึกโลกในปี 2553 [Online]. Available: http://fishco.fisheries.go.th/fisheconomic/fish_News86.html. 22 กรกฎาคม 2554.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุดมศรี ขวานิสากุล. 2544. การวิเคราะห์ศักยภาพการส่งออกยางธรรมชาติของประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Currency Exchange Rates. 2011. **Exchange Rates**. [Online]. Available :

<http://currate.com/historical-exchange-rates.php>. 18 January 2012.

Food and Agriculture Organization 2552 **สภาพการณ์ตลาดส่งออกปลาหมึกของโลก**
[Online]. Available: <http://www.fao.org/fishery/en> 10 กรกฎาคม 2554.

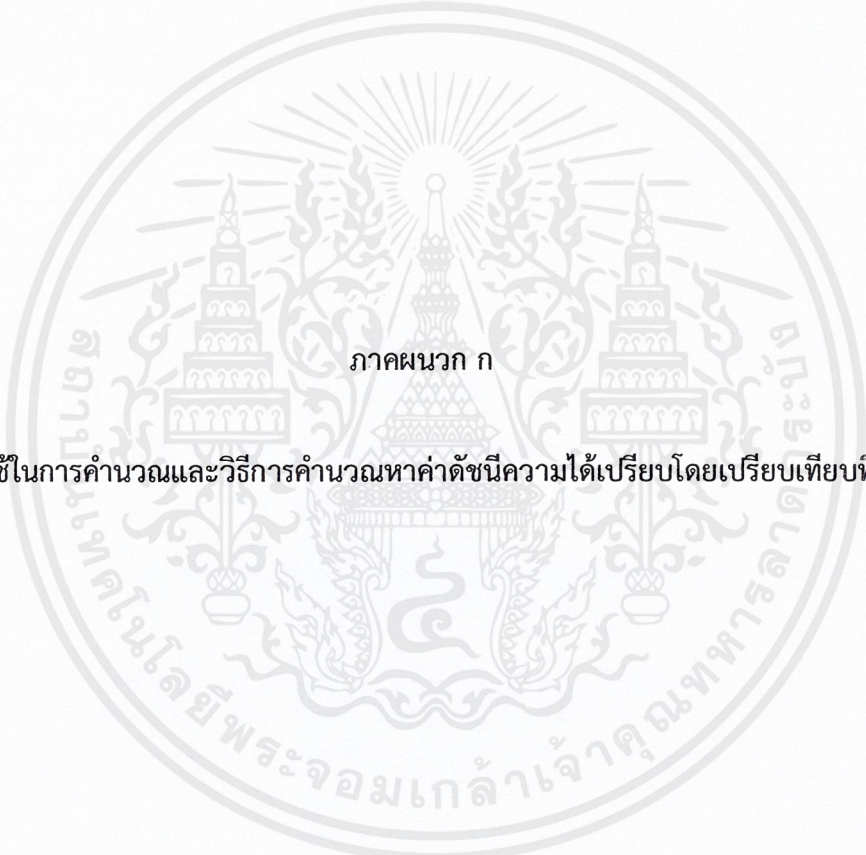
Global Food Industry Profiles Database Japan. 2554. **ปริมาณการนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น**
แช่แข็ง [Online]. Available: <http://intranet.nfi.or.th>. 10 กรกฎาคม 2554.

Global Trade Atlas. 2011. **Statistics Database** [Online]. Available:
<http://www.gtis.com/GTA/>. 23 July 2011.

Historical Price Index. **Consumer Price Index**. [Online]. Available:
<http://www.rateinflation.com>. 28 August 2011.

International Monetary Fund. **Data and Statistics** . [Online]. Available:
<http://www.indexmundi.com/g/g.aspx?c=us&v=21>. 24 January 2012.

Ministry of Agriculture, Forestry and Fishery. 2551. **วัฒนธรรมการกินอาหารของชาวญี่ปุ่น**
[Online]. Available: <http://www.thaiceotokyo.jp>. 21 กรกฎาคม 2554.



ภาคผนวก ก

ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณและวิธีการคำนวณหาค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 1 มูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทย เกาหลีใต้ และ สหพันธรัฐรัสเซีย ไปประเทศญี่ปุ่นระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2553 (ล้านเหรียญ สหรัฐฯ)

ปี	ประเทศผู้ส่งออก		
	ไทย	เกาหลีใต้	สหพันธรัฐ รัสเซีย
2546	182.50	129.85	6.29
2547	221.77	143.66	5.88
2548	190.62	116.42	5.96
2549	187.19	102.48	8.12
เฉลี่ยปี 2546 - 2549	195.52	123.10	6.56
2550	212.20	82.27	11.73
2551	172.33	110.73	23.63
2552	155.84	123.30	27.39
2553	178.10	145.80	24.80
เฉลี่ยปี 2550 - 2553	179.62	115.52	21.89

ที่มา: (Global Trade Atlas, 2011)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 2 มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศไทย เกาหลีใต้ และสหพันธรัฐรัสเซีย
ไปประเทศญี่ปุ่นระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2553 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ปี	ประเทศผู้ส่งออก		
	ไทย	เกาหลีใต้	สหพันธรัฐรัสเซีย
2546	11,410.11	17,276.14	2,231.60
2547	13,475.48	21,701.34	3,336.34
2548	15,029.73	24,027.44	3,539.33
2549	16,564.80	26,534.02	4,390.42
เฉลี่ยปี 2546 - 2549	14,120.03	22,384.73	3,374.43
2550	19,289.71	26,370.19	7,403.10
2551	20,085.13	28,252.47	10,559.49
2552	15,656.00	21,770.84	7,418.60
2553	20,416.55	28,176.28	12,689.31
เฉลี่ยปี 2550 - 2553	18,861.85	26,142.45	9,517.62

ที่มา: (Global Trade Atlas, 2011)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 3 มูลค่าการนำเข้าปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศญี่ปุ่นระหว่าง
ปี พ.ศ. 2546 - 2553 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ปี	มูลค่านำเข้าทั้งหมด
2546	1,276.52
2547	1,379.95
2548	1,354.45
2549	1,281.59
เฉลี่ยปี 2546 – 2549	1,323.13
2550	1,252.23
2551	1,288.43
2552	1,230.86
2553	1,347.35
เฉลี่ยปี 2550 – 2553	1,279.72


ที่มา: (Global Trade Atlas, 2011)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 4 มูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมดของประเทศไทยปีระหว่างปี พ.ศ. 2546 – 2555
(ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ปี	มูลค่านำเข้าทั้งหมด
2546	383,361.48
2547	455,661.44
2548	516,201.57
2549	578,783.10
เฉลี่ยปี 2546-2549	483,501.90
2550	622,072.50
2551	762,487.72
2552	551,787.89
2553	694,296.97
เฉลี่ยปี 2550-2553	657,661.27

ที่มา: (Global Trade Atlas, 2011)



ภาคผนวก ข

ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ของการส่งออกปลาหมึกสดแช่
เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 5 มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของโลกปี พ.ศ. 2546-2553 (ล้านเหรียญ
สหรัฐฯ)

ปี	มูลค่าส่งออกทั้งหมด
2546	6,969,184.43
2547	8,444,157.01
2548	9,492,302.49
2549	10,908,569.27
เฉลี่ยปี 2546-2549	8,953,553.30
2550	12,680,774.84
2551	14,421,952.89
2552	11,374,940.97
2553	13,857,613.03
เฉลี่ยปี 2550-2553	13,083,820.43

ที่มา: (World Trade Atlas, 2011)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 6 มูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งทั้งหมดของโลกไปยังตลาดญี่ปุ่น
และตลาดอื่นๆระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2553 (ล้านเหรียญสหรัฐ)

ปี	ญี่ปุ่น	อื่นๆ	รวม
2546	178.57	4405.69	4584.25
2547	143.29	4929.21	5072.50
2548	173.01	5181.01	5354.02
2549	156.08	5449.05	5605.13
เฉลี่ยปี 2546 - 2549	162.74	4991.24	5153.98
2550	213.79	5996.17	6209.95
2551	270.73	6329.09	6599.82
2552	272.40	5994.09	6266.49
2553	326.40	7358.66	7685.06
เฉลี่ยปี 2550 - 2553	270.83	6419.50	6690.33

ที่มา: (World Trade Atlas, 2011)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 7 มูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปยังตลาดญี่ปุ่น และตลาดอื่นๆระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2553 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ปี	ญี่ปุ่น	อื่นๆ	รวม
2546	182.50	194.47	376.96
2547	221.77	210.95	432.72
2548	190.62	221.53	412.15
2549	187.19	248.74	435.93
เฉลี่ยปี 2546 - 2549	195.52	218.92	414.44
2550	212.20	304.57	516.77
2551	172.33	283.43	455.76
2552	155.84	232.17	388.01
2553	178.10	241.74	419.84
เฉลี่ยปี 2550 - 2553	179.62	265.48	445.10

ที่มา: (World Trade Atlas, 2011)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 8 มูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของเกาหลีใต้ไปยังตลาดญี่ปุ่น และตลาดอื่นๆระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2553 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ปี	ญี่ปุ่น	อื่นๆ	รวม
2546	129.85	97.57	227.42
2547	143.66	130.74	274.40
2548	116.42	121.22	237.64
2549	102.48	69.59	172.07
เฉลี่ยปี 2546 - 2549	123.10	104.78	227.88
2550	82.27	145.44	227.71
2551	110.73	145.08	255.80
2552	123.30	134.30	257.60
2553	145.80	158.53	304.33
เฉลี่ยปี 2550 - 2553	115.53	145.84	261.36


ที่มา: (World Trade Atlas, 2011)

ตารางภาคผนวกที่ 9 มูลค่าการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของสหพันธรัฐรัสเซียไปประเทศ
ญี่ปุ่น และตลาดอื่นๆระหว่างปี พ.ศ. 2546-2553 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ปี	ญี่ปุ่น	อื่นๆ	รวม
2546	6.29	9.25	15.54
2547	5.88	7.92	13.80
2548	5.96	15.88	21.84
2549	8.12	15.59	23.70
เฉลี่ยปี 2546 - 2549	6.56	12.16	18.72
2550	11.73	8.27	20.00
2551	23.63	7.78	31.41
2552	27.39	20.03	47.41
255	24.80	22.49	47.29
เฉลี่ยปี 2550 - 2553	21.89	14.64	36.53

ที่มา: (World Trade Atlas, 2011)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



ภาคผนวก ค

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็ง
ของประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 10 ปริมาณการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศ
ญี่ปุ่น ปี พ.ศ. 2534 - 2553 (กิโลกรัม)

ปี	ปริมาณ
2534	27,311,000.00
2535	27,447,000.00
2536	26,993,000.00
2537	29,610,000.00
2538	27,566,000.00
2539	26,399,000.00
2540	28,366,000.00
2541	28,967,000.00
2542	36,754,630.00
2543	36,772,298.00
2544	34,215,104.00
2545	36,456,818.00
2546	36,100,506.00
2547	37,877,656.00
2548	33,161,483.00
2549	32,382,880.00
2550	25,639,945.00
2551	21,467,136.00
2552	21,626,336.00
2553	22,417,483.00

ที่มา: (Global Trade Atlas, 2011)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 11 ราคาการส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศ
ญี่ปุ่นในปี พ.ศ. 2534-2553 (ดอลลาร์สหรัฐ/กก.)

ปี	ราคา
2534	4.85
2535	5.07
2536	5.88
2537	6.84
2538	7.90
2539	7.44
2540	6.79
2541	5.85
2542	5.48
2543	5.24
2544	5.24
2545	4.92
2546	5.06
2547	5.85
2548	5.75
2549	5.78
2550	8.28
2551	8.03
2552	7.21
2553	7.94

ที่มา: (Global Trade Atlas, 2011)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 12 รายได้ประชาชาติต่อบุคคลของประเทศญี่ปุ่น ปี พ.ศ. 2534 – 2553
(ดอลลาร์สหรัฐ)

ปี	รายได้ประชาชาติ
2534	20,098.59
2535	20,670.53
2536	21,095.11
2537	21,665.39
2538	22,475.48
2539	23,456.15
2540	24,185.79
2541	23,893.82
2542	24,165.63
2543	25,345.89
2544	25,904.95
2545	26,337.90
2546	27,221.89
2547	28,702.68
2548	30,315.33
2549	31,934.59
2550	33,634.69
2551	33,997.36
2552	32,233.13
2553	33,884.84

ที่มา: (Indexmundi, 2011)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 13 อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับ
ประเทศญี่ปุ่น ปีพ.ศ. 2534 – 2553 (บาทต่อเยน)

ปี	อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา)
2534	18.96
2535	20.03
2536	22.80
2537	24.60
2538	26.61
2539	23.29
2540	25.82
2541	31.64
2542	33.36
2543	37.21
2544	36.59
2545	34.33
2546	35.80
2547	37.19
2548	36.57
2549	32.59
2550	29.33
2551	32.34
2552	36.72
2553	36.12

ที่มา: (Currency Exchange Rates, 2010)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 14 ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศญี่ปุ่นปี พ.ศ. 2534 – 2553 (ดอลลาร์สหรัฐ)

ปี	ดัชนีราคาผู้บริโภค
2534	97.22
2535	98.88
2536	100.14
2537	100.83
2538	100.71
2539	100.84
2540	102.63
2541	103.31
2542	102.97
2543	102.23
2544	101.46
2545	100.55
2546	100.30
2547	100.29
2548	100.02
2549	100.26
2550	100.32
2551	101.70
2552	100.33
2553	99.63

ที่มา: (Historical Price Index, 2011)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 15 ผลการวิเคราะห์สมการอุปสงค์การส่งออกปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็งของ
ประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น

Descriptive Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
lnQdt	17.1973	.180578	20
lnPt	-2.7927	.180814	20
lnNI	5.5603	.173748	20
lnEXC	3.3993	.219178	20

Variables Entered/Removed ^b			
Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	lnEXC lnPt lnNI	.	Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: lnQdt

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Correlations

	InQdt	InPt	InNI	InEXC
InQdt	1.000			
InPt	-.738	1.000		
InNI	-.234	.422	1.000	
InEXC	.324	-.028	.693	1.000
Sig. (1-tailed)				
InQdt	.000	.000	.160	.081
InPt		.032	.032	.453
InNI			.160	.000
InEXC				.081
InQdt	20	20	20	20
InPt		20	20	20
InNI			20	20
nEXC				20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Model Summary ^b					
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.834 ^a	0.695	.638	.10868	1.183

a. Predictors: (Constant), lnEXC, lnPtCPI, lnNICPI

b. Dependent Variable: lnQdt

ANOVA ^b						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	.431	3	.144	12.150	.000 ^a
	Residual	.189	16	.012		
	Total	.62	19			

a. Predictors: (Constant), lnEXC, lnPt, lnNI

b. Dependent Variable: lnQdt

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Coefficients ^a					
Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		Sig.
	B	Std. Error	Beta	T	
1 (Constant)	16.429	1.334		12.312	.000
InPt	-.543	.175	-.544	-3.111	.007
InNI	-.437	.252	-.421	-1.735	.102
InEXC	.495	.181	.601	2.732	.015

a. Dependent Variable: InQdt

Residuals Statistics ^a					
	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	16.9141	17.4221	17.1973	.15054	20
Residual	-0.22963	0.1613	.00000	.09973	20
Std. Predicted Value	-1.882	1.493	.000	1.000	20
Std. Residual	-2.113	1.484	.000	.918	20

a. Dependent Variable: InQdt

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้